ИНТЕРВЮ Мария Григорова за Арбитражния съд - София 21

УСЛОВИЕ Обвързват детските с посещение в забавачката 4

ЕВРО 2020 Кабинетът подкрепя кандидатурата на България 31

НАПРЕЖЕНИЕ Тираджиите блокират границата с Турция от 1 септември 6

13

ДУМА®
ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК 1 лв.
www.duma.bg
ЧЕТВЪРТЪК 15 АВГУСТ 2013 ГОДИНА/23 БРОЙ 188 (6592)

Арестуваха шефа на ДАИ Валентин Божков

12 служители на агенцията задържани за мащабна корупционна схема

Изпълнителният директор на ИА "Автомобилна администрация" Валентин Божков е бил арестуван за корупция във вторник на работното си място, стана ясно вчера. При акция на ДАНС и ГД "Национална полиция" са задържани 12 души от различни подразделения на агенцията в страната, сред тях и секретарката на Божков. Имало арестувани във Велико Търново, Благоевград и София. Всички те са с 24-часова мярка за задържане.

В сградата на БОРКОР, където има спецзвено на прокуратурата, вчера бяха доведени за разпит част от задържаните служители. Според адвокатите им те били арестувани по дело, образувано през юни срещу неизвестен извършител от Софийската градска прокуратура. БНР съобщи вчера, позовавайки се на свои източници в МВР, че става дума за голяма сума пари, дадена като подкуп на служители на агенцията от частна фирма.

2

Снимка БГНЕС

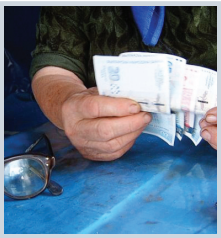
Египетските власти обявиха извънредно положение в страната за период от един месец след избухналите кръвопролития. Центърът на Кайро заприлича на военна зона, след като полицията разпръсна със сила привърженици на сваления президент Мохамед Морси

9

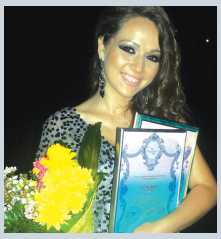
Тъстът на Цветанов припечелвал от сделки с държавата

3

Ще падне ли таванът на пенсиите от 1 януари догодина?

11

Българка зае III място на конкурс за поп музика в Москва

28

НЯКОЛКО ДУМИ

Георги ГЕОРГИЕВ

ПЛЕВНЕЛИЕВ И МОТИКАТА

Обикновено стига един път да настъпиш мотиката, да те шибне дръжката по главата, за да разбереш, че не трябва да го правиш втори път. В особено тежки случаи може да го сториш и втори път, за затвърждаване. При трети и последващи случаи обаче вече става дума за пълна клиника. Президентът Росен Плевнелиев веднъж настъпи мотиката, като обяви, че сваля доверието си от кабинета. Така той официално противопостави президентската власт на изпълнителната. Втори път го направи, като фактически призова за предсрочни избори с изказването си, че демократичният изход от кризата са изборите. Така той се противопостави на парламентарното мнозинство и избирателите, които стоят зад него. Дотук два пъти мотиката го перна по челото, защото тези политически ходове го делегитимираха като държавен глава на всички българи. Очевидно Плевнелиев не разбра колко е вредно да те блъска по главата мотиката, защото я настъпи и трети път, като наложи вето на бюджета, а после очевидно му стана навик, защото последва скандалният случай с турския вицепремиер Бекир Бозdаг.

Вчера председателят на парламента Михаил Миков покани президента на дебатите за вето то му в Народното събрание *(стр. 2)*. Веднага тръгнаха коментари, че това било капан за Плевнелиев, защото ако отидел, щели да се гаврят с него, а пък ако не отидел, щяло да се тълкува като неуважение към парламента. Така е, президентът вече няма смислен ход, защото веднъж заел страна, все няма да угоди на някого. Впрочем, след като три-четири пъти те е удряла мотиката по главата, едва ли можем да говорим за някаква мисъл.

33 4

ISSN 0861-1343

EUR: 1.95538 ⇧ USD: 1.47688 ⇧ GBR: 2.28913 ⇩ CHF: 1.57538

www.duma.bg

МИКОВ ПОКАНИ ПРЕЗИДЕНТА НА ИЗВЪНРЕДНОТО ЗАСЕДАНИЕ НА НС

Председателят на Народното събрание Михаил Миков покани президента Плевнелиев да присъства на заседанието на парламента на 16 август 2013 г., на което ще бъде обсъден върнатият от държавния глава Закон за изменение и допълнение на Закона за държавния бюджет на Република България за 2013 г.
"Вашето участие, представянето на мотивите и защитата на Вашата позиция ще са от безспорна полза за народните представители, а и за българската общественост като цяло", посочва в писмото си председателят на парламента.
Плевнелиев очаква в петък в пленарната зала на НС да се проведе истински, ефективен и по същество дебат по актуализацията на бюджета, съобщиха по-късно от пресслужбата на държавния глава. От качествена и открита дискусия ще спечелят всички и българското общество ще бъде информирано за какво ще се използва публичният финансов ресурс. Държавният глава вече оповести мотивите си за наложеното от него вето. Те са обнародвани в "Държавен вестник" и са публикувани на интернет страницата на президента, се припомня в съобщението. В него не се съобщава дали Плевнелиев има намерение да присъства на дебатите в НС.

Съкращават с 29 чиновници администрацията на МС

Със 111 бройки се намалява и числеността в областните управи

Веселка ВЕНКОВА

Съкращения в Министерския съвет и областните управи подписа премиерът Пламен Орешарски. От Правителствената информационна служба, както от вчера се нарича правителственият пресцентър и вече не е звено към политическия кабинет на премиера, а отново дирекция, не съобщиха подробности. Не е ясно какво е разпределението на съкращенията и в областните администрации, но оттам ще си тръгнат 111 души. Структурните промени водят до намаляване на щатовете в администрацията на МС с 29 бройки до 427.

От ПИС направиха уточнението, че става дума за реорганизация на политическите кабинети на министрите и на самия премиер, в чийто кабинет броят на служителите от 20 става 16 души.

Към главния секретар на МС се създава самостоятелен отдел "Контрол по изпълнението на актовете и договорите" и се закрива досегашният "Управление на собствеността". Той се влива в дирекция "Административно обслужване", която се преобразува в "Административно и правно обслужване и управление на собствеността". Дирекция "Стратегическо развитие и координация" се трансформира в "Икономическа и социална политика". Закрива се секретариатът на Съвета по сигурността. Дейността във връзка с националните стратегически програми за развитие преминава от администрацията на МС към Министерството на финансите. Закрива се Спортно-оздравителният комплекс "Лозенец" като юридическо лице, като архивът, правата и задълженията и имуществото му преминават към болница "Лозенец".

За подобряване в организацията на работата на правителството се въвежда изготвянето на 3-месечни оперативни програми, включващи график на редовните заседания на МС, списък на планираните за приемане проекти на закони и на подзаконови актове от компетентността на МС. Изрично се посочва, че законопроектите, които предстои да бъдат разглеждани от МС, трябва да бъдат придружени от мотивирано становище в случай, че с тях се предлага въвеждане на регулаторен режим.

Когато това е предвидено в оперативната програма, актовете трябва да бъдат съпътствани със стандартна оценка на въздействието върху стопанската активност и заетостта. Тя трябва да включва целите на предложеното действие от страна на държавните органи, ползите от него, икономическите и социалните разходи, които ще бъдат извършени, оценка на административната и регулаторна тежест, проведените обществени консултации.

Плевнелиев „отнесе" стотина мотики

Стотина граждани, "въоръжени" с мотики, се събраха вчера пред президентството, за да протестират срещу безотговорното решение на Росен Плевнелиев да наложи вето на актуализацията на бюджета. Недоволните носеха земеделските сечива, за да изразят възмущението си от действията на държавния глава, които според тях ще доведат до спирането на плащанията към малкия и среден бизнес. Протестиращите с мотики се събраха пред сградата на президентството, "където прекопаваха" двора на Плевнелиев. Те обещаха днес да се съберат отново на пореден протест срещу президента. Ще има нови изненади, предупредиха те.
По-рано лидерът на КТ "Подкрепа" д-р Константин Тренчев коментира, че президентската институция всява само хаос в страната. Междувременно от Външното министерство съобщиха по повод скандала с отоманските имоти, че турският посланик у нас Исмаил Арамаз на среща с Генералния директор по европейските въпроси посланик Руси Иванов е отрекъл Турция да предявява претенции за собственост в България и че процесът на възстановяване на собственост минава само през компетентните български съдебни органи. Арамаз е отрекъл категорично вицепремиерът Бождар да е правил подобни твърдения по време на посещението си в България. По повод състоялата се тържествена вечеря-ифтар в Пловдив, на която е присъствал президентът Плевнелиев, от МВнР отбелязват, че не са били информирани за състава на поканените гости.

Протестиращите с мотики се събраха пред сградата на президентството, "където прекопаха" двора на Плевнелиев

Снимка Марията ТОМОВА

МАЯ МАНОЛОВА:
ДЕПУТАТИТЕ ЩЕ ЗАЩИТЯТ ИНТЕРЕСИТЕ НА ОБЩЕСТВОТО

Депутатите ще защитят интересите на обществото и ще гласуват против вето на президента, заяви зам.-председателят на НС Мая Манолова вчера. Тя бе категорична, че всички народни представители от БСП ще бъдат на линия утре. Само 1-2-ма са извън страната, но и те се връщат, уточни тя. Според Манолова твърденията в медиите, че повечето народни избранници са били на екзотични почивки и романтични дестинации, са силно преувеличени. По думите ѝ протестите и вето на президента върху бюджета имат една и съща цел и тя е да се попречи на работата на правителството. Организаторите на недоволството желаят да няма никакъв разговор с нас и съзнателно пречат по всевъзможни начини на връзката между властта и обществото, обобщи зам.-председателят на НС. Манолова смята, че вето на президента цели да се постави под въпрос социалната политика на кабинета. Тя обеща при приемането на Бюджет 2014 приоритет да имат образованието, икономиката, вътрешните работи.

Йордан Цонев: Ветото ще бъде преодоляно

Юлия КУЛИНСКА

Абсолютно сигурен съм, че в петък ще се събере кворум, и съм убеден, че ветото ще бъде преодоляно и ще вървим напред, заяви вчера за ДУМА депутатът от ДПС Йордан Цонев, председател на комисията по бюджет и финанси. Той бе категоричен, че ГЕРБ ще бъдат на извънредното заседание. Цонев подкрепя решението на председателя на НС Михаил Миков да го насрочи за 16 август. Не сме имали предварителни разговори и договорки с "Атака", категоричен е парламентаристът. Той поясни, че е чул за позицията на националистите от изявлението на Волен Сидеров в медиите, че депутатите от партията му ще гласуват по съвест.

По-рано политологът Евгений Дайнов заяви, че заседанието на парламента може да се нарече вот на доверие. Най-интересно ще бъде да видим дали ще има достатъчно хора, които да гласуват срещу ветото на президента, уточни той. Според Дайнов интригата ще е дали ще съберат 121 и това е първият голям тест за правителството.

Близо 1000 жалби и сигнали постъпили в НС

През първата сесия на 42-то НС са постъпили 978 писма, жалби и декларации от граждани и органи на местната власт, обществени организации и инициативни комитети, съобщиха от пресцентъра на парламента. Чрез виртуалното деловодство са внесени 8 заявления за достъп до обществена информация и 34 сигнала и запитвания. Отговор са получили 123 писма и жалби, 109 са изпратени за проверка и становище до компетентен орган, а 615 са предоставени на парламентарни комисии. 131 писма са анонимни и без адрес за кореспонденция. В НС са постъпили множество декларации от болници и медицински екипи с искане за инкриминиране на нападенията над екипи на спешната помощ и становища в подкрепа на пълната забрана за тютюнопушенето на обществени места. Най-много са исканията за промени в социалното и осигурителното законодателство.

АРЕСТУВАХА ШЕФА НА ...

От стр. 1

Министърът на транспорта Данаил Папазов потвърди вчера, че разследването по случая е започнало преди мандата на новото правителство, сигнали за корупционната схема в ДАИ са постъпвали и в министерството, и в прокуратурата. В момента автомобилната инспекция се оглавява от заместника на Божков, който не е сред разследваните, съобщи Папазов.
Божков оглави ДАИ през юли 2011 г. по предложение на Ивайло Московски след изрично съгласуване с Бойко Борисов, както уточни тогава транспортното министерство. Той наследи Симеон Арнаудов, подал оставка след автобусната катастрофа на магистрала "Тракия" на 15 юни, при която загинаха 8 души.

ДЕПУТАТЪТ КРАСИМИР ЯНКОВ В ТЪРСЕНЕ НА ПРИЧИНИТЕ ЗА БОГАТСТВАТА НА ДЕПУТАТИ ОТ ГЕРБ

Тъстът на Цветанов припечелвал от сделки с държавата

Павлета ДАВИДОВА

Варненският кмет Иван Портних също се облажил покрай бащата на жена си

Тъстът на Цветан Цветанов Васил Петров Георгиев отново бе замесен в скандал, след като вчера Красимир Янков оповести, че е източвал държавни дружества. Според депутата от КБ фирмите "Вилмаг" ООД и "Вилмаг Лаборатория" ЕООД, собственост на Георгиев, извършват обслужваща дейност във ВиК сектора и имат търговски взаимоотношения с ВиК дружествата в Стара Загора, Хасково, Благоевград, Севлиево, Враца и др. Дейността на фирмите е свързана с техническо обслужване на системи за катодна защита и обслужването на аварии, свързани с тях. Приходите на двете фирми за последните 5 години са близо 700 хил. лв., обяви Янков. Той припомни, че тъстовете на Цветанов бяха посочени като основен източник на финансиране при имотните проверки на бившия вътрешен министър заради прословутите му апартаменти. "При проверката ставаше дума за стар период, т.е. НАП ще трябва да преразгледа тази информация за стар период при новата проверка на имотното състояние на Цветанов", добави Янков.

Левицата е сигнализирана и за потенциален конфликт на интереси, свързан с ВИК-Варна и новия кмет на града Иван Портних, който също е лице на ГЕРБ. "Вярно ли е, че съпругата на Иван Портних Велислава е съдружник в "Метан груп", спечелил обществена поръчка за гориво във ВиК-Варна за повече от 1 млн. лв.? Вярно ли е, че е била единственият кандидат за обществената поръчка? Вярно ли е, че тъстът на Портних Красимир Маринов, общински съветник, е представлявал общината в дружеството?", попита Янков.

От БСП призоваха прокуратурата за бързи действия за ограничаване на достъпа на сменения управител на ВИК-Варна до предприятието, защото се опасяват, че умишлено може да бъдат заличени важни доказателства и улики за злоупотреби. "Падането от власт на ГЕРБ не е достатъчно засега. В този случай трябва да се отделят от лостовете на икономическата власт, защото те тенденциозно злоупотребяват с власт", категоричен бе Антон Кутев от БСП.

Снимка Мариета ТОМОВА

С административни хватки управители на ВИК дружества в страната се опитват да се задържат по-дълго на поста си, предупредиха депутати от левицата

Из архивите

Прякорът "Цецо Шестте апартамента" бе прикачен на Цветан Цветанов преди 2 години, когато лъсна имотното му състояние. Той притежава 2 апартамента в столичния квартал "Изгрев", купени за над 250 000 лв. през есента на 2008 г. Те са строени от кума му - хасковския бизнесмен Тодор Бояджиев, който се прочу в скандала "Дюнигейт". Бившият вицепремиер има 2 апартамента в София и триетажна къща в с. Шума. През 2011 г. продава жилище от 85 квадрата в "Дианабад" за 126 000 лв. на близка до него бизнес дама.

При проверките Цветанов се оправда, че е получил средствата за апартаментите от спестяванията на тъстовете си. НАП, която през 2011 г. бе оглавявана от настоящия депутат от ГЕРБ Красимир Стефанов, обяви, че пенсионерите Васил и Стефанка Георгиеви са забогатели "напълно законно" от 2004 до 2010 г. През този период двамата са изтеглили от 14-те си банкови сметки 200 хил. лв., за да ги дарят на дъщеря си Деси и зетя Цецо. За 5 г. тъстовете са натрупали 579 хил. лв. и са направили разходи за 459 хил. лв. Излиза, че пенсионерите са печелили по около 10 хил. лв. на месец. Васил Георгиев получава дивиденти от две фирми - "Вилмаг Лаборатория" ЕООД и "Вилмаг" ООД. През 2011 г. прокуратурата отказа да коментира подробности от доходите на семейство Георгиеви заради данъчната тайна и изричната забрана от тях доходите им да се огласят публично.

От 2004 до 2009 г. Цветанов е имал 13 сметки в три банки, съпругата - четири. През 2011 г. Красимир Стефанов посочи, че нямал законова възможност да съобщи данните за хонорарите на Цветанов за консултантски услуги, защото фирмите, които са му плащали, отказали да дадат подробности. "Към 1996 г. тъстът ми има 41 години трудов стаж, тъщата ми има 35 г. стаж", оправда семейните богатства Цветанов и добави, че бащата на съпругата му продължава да работи в частния бизнес. Кумецът на Цветанов бе обявен за персона нон грата от Бойко Борисов тази година. Лидерът на ГЕРБ призна, че е забранил на съпартийците си да поддържат какъвто и да е контакт с Тодор Бояджиев, защото вредял на имиджа на партията.

ВИК шефове удължават престоя си с административни хватки

Павлета ГЕОРГИЕВА

С административни хватки управители на ВИК дружества в страната се опитват да се задържат на поста си. Депутатите от КБ Красимир Янков и Антон Кутев предупредиха вчера, че това се прави, за да продължи източването на държавни активи, а следите да бъдат "заметени".

Като пример Янков посочи ВИК във Варна. На искане от юни за свикване на общо събрание управителят на дружеството решава да го насрочи за януари 2014 г. На проведено общо събрание през юли ВИК шефът е сменен. Три общини, в които има кметове и мнозинство на ГЕРБ - Ветрино, Вълчи дол и Варна, са поискали окръжният съд да спре вписването на промените в ръководството. Според Янков досегашният шеф на ВИК иска да остане на поста, за да продължи да източва дружеството.

Кутев допълни, че насрочено за 16 август общо събрание на управителния съвет на ВИК-Силистра е отменено от настоящия началник на дружеството. Новата дата е 23 декември 2013. Кутев бе категоричен, че незаконното протакане цели оставането на шефовете на власт. Депутатът добави, че служители на ВИК-Силистра са заставяни да протестират срещу правителството, за да запазят работните си места. Докато тези хора управляват дружеството, тези два процеса - на пресиране на хората и на протести, ще продължат, алармира Кутев.

Янков обясни, че задълженията, които дружествата генерират, са в ущърб на държавата, която е собственик на мажоритарния дял. Задълженията на ВИК-Варна са над 15 млн., а в Стара Загора - над 8 млн. лв.

Механизмът на действие да се протака с цел оставането на власт на определени хора е един и същ. В момента правят опит с политическите протекции на фигури от ГЕРБ в администрацията - местна и централна, да продължат този процес, добави Кутев.

Доган може да бъде доведен принудително в съда

Ахмед Доган може принудително да бъде доведен в съда на следващото заседание по делото срещу Октай Енимехмедов. Софийският градски съд не даде ход на делото срещу обвинения в умишлен опит за убийство на Доган Октай. Съдът разпореди това, след като се оказа, че нито Доган, нито негов представител присъстват на днешното заседание, поради което не беше даде ход на делото. Оказа се, че призовката е получена от охраната на почетния председател на ДПС. Ако той посочи обективни причини за своето неявяване и дойде на следващото заседание, ще бъде даден нормално ход на делото.

При влизането си в съдебната зала и при излизането си Октай Енимехмедов не каза нищо. На заседанието присъства и брат му. Преди заседанието Метин Енимехмедов му пожела късмет. Той не поиска да коментира делото, но след като започна с фалстарт, говори много пред медиите. Метин каза, че се надява, но в същото време и не вярва в съдебната система. Той сподели, че също се е сблъсквал с нея. Братът каза още, че е разочарован от политиката, която води ДПС. Следващото заседание на Софийския градски съд по делото на Октай е насрочено за 24 септември от 10 ч.

Софийската градска прокуратура обвини Октай Енимехмедов, нападнал публично Ахмед Доган, в опит за убийство. Ако бъде признат за виновен, Енимехмедов може да получи присъда от 15 до 20 г., доживотен или доживотен затвор без замяна.

СПРЯХА ДЕЛОТО СРЕЩУ ГУЦАНОВ

Поредната акция, шумно прокламирана от Цветан Цветанов, претърпя крах в съда. Делото по операция "Медузите" е прекратено поради липса на доказателства от прокуратурата във Варна през юни, съобщава "Правен свят". Разследването бе насочено срещу бившия председател на общинския съвет Борислав Гуцанов, сега депутат от БСП. Защитата на Гуцанов обжалва постановлението за прекратяване и настоява, че няма извършено престъпление. Предстои произнасянето на съда.

ДУМА припомня, че през март 2010 г. Цветанов обяви, че полицията е задържала Гуцанов, бизнесмена Даниел Славов, директора на общинския автотранспорт Пенчо Пенчев и главната счетоводителка на "Автотранспорт"-Варна, Яна Кръстева. Те бяха обвинени в участие в организирана престъпна група и неизгодна сделка за покупката на рециклирани автобуси от Франция и Германия през 2003 г., 2005 г. и 2007 г. Арестът на Гуцанов стана рано сутринта. Охранител отключва портата на имота, но служителите на МВР разбиват масивната дървена врата на къщата и нахлуват в помещенията, където спят семейство Гуцанови и дъщерите им на 5 и на 7 години. Шефът на общинския съвет бе изведен под дулото на автомати.

Оббързват детските с ходенето на забавачка

Спират помощта за съответния месец при отсъствия за повече от 3 дни без уважителни причини

Веселка ВЕНКОВА

Получаването на месечни помощи за дете се обвързва с редовно посещаване на подготвителните групи в детските градини и в училищата. Изключение се допуска само в случаите, при които това е невъзможно поради здравословното състояние на детето. Такава мярка одобри правителството с промени в Правилника за прилагане на Закона за семейни помощи за деца. Те съответстват на влизащите в сила от 1 септември изменения в закона.

Към молбата-декларация за отпускане на помощта се въвежда изискване за прилагане на удостоверение за записването на детето в подготвителна група в детска градина или в училище. Предвижда се още при допускане на отсъствия за повече от 3 дни, за които няма уважителни причини, помощта да се спира за съответния месец.

С промени в Закона за социално подпомагане кабинетът гарантира, че на всички деца в специализирани институции - не само в домове, а и ползващите социални услуги от резидентен тип, ще се предоставят месечни средства за джобни разходи. Тези средства се определят ежегодно от МС и се изплащат чрез бюджетите на общините.

Вчера правителството прие и Доклад за младежта 2010-2012 г., който представя основните дейности, извършени от централните и местните органи на управление в полза на младите хора. Документът ще бъде внесен в Народното събрание. В него са отбелязани мерки за насърчаване на икономическата активност и кариерното развитие на младите хора, подобряване на достъпа до информация и качествени услуги, насърчаване на здравословния начин на живот, превенция на социалното изключване на млади хора в неравностойно положение, развитие на младежкото доброволчество, повишаване на гражданската активност, развитие на младите в малките населени места и селските райони и др.

Анализът в доклада е изготвен и на базата на информация от национално представителни социологически проучвания по "Установяване на ефекта от политиките за младежта върху младите хора в страната".

Снимка АВТОРКАТА

Плажните чадъри в Албена - с минисейфове

Дана РУСЕВА

Туристите в курорта Албена вече имат на плажа минисейфове. На 200 чадъра са монтирани жълти касетки във форма на яйце. В тях туристите могат да оставят безплатно ценни вещи. Целта е гостите да бъдат улеснени и при влизането си в морето да не се притесняват, че мобилните им телефони или други ценни вещи могат да изчезнат. Цената за минитрезора влиза в стойността на чадъра, тъй като е поставен на дръжката му. Тенденцията е всички плажни чадъри да бъдат оборудвани с малките сайфове, ако има интерес към тях. Кражбите от плажа и от хотелски стаи с отворени прозорци не са често явление в курорта, сочат полицейските бюлетини. Инциденти обаче не липсват. На 12 август е получено съобщение за извършена кражба през нощта през незатворена балконска врата. Неизвестен е проникнал в хотелска стая и е задигнал мобилен телефон, таблет, фотоапарат и преносим компютър. Ден преди това е регистрирана кражба на кожена чанта, оставена без надзор на плажа. По данни на тъжителя в нея е имало таблет, фотоапарат и пари. На плажа в Албена има и нови чадъри, ПВЦ пътеки са монтирани между алеите, направени са нови детски площадки, на пясъка от това лято има и кошчета за разделно събиране на отпадъците. Инвестицията е около 600 000 лв.

О Б Я В А

Община Николаево, област Стара Загора, град Николаево 6190, ул. "Бенковски" 9

тел.: 04330/20 40, факс: 04330/21 21; e-mail: obnikolaevo@mail.bg

I. На основание Заповед № 171 / 8.08.2013 г. на кмета на община Николаево, община Николаево обявява публични търгове с явно наддаване, както следва:

А/ отдаване под наем на следните общински земеделски имоти:

1. Поземлен имот с идентификатор 51648.1.1230, с площ 12,982 дка, с трайно предназначение на територията: Земеделска, с начин на трайно ползване: Нива, категория на земята IX, с адрес на поземления имот гр. Николаево, п.к. 6190, общ. Николаево, обл. Стара Загора, номер по предходен план: 000230 в землището на гр. Николаево. Начална тръжна цена 78,00 лв. (седемдесет и осем лева) - годишен наем за имота.

2. Поземлен имот с идентификатор 51648.26.169, с площ 20,638 дка, с трайно предназначение на територията: Земеделска, с начин на трайно ползване: Нива, категория на земята V, с адрес на поземления имот гр. Николаево, п.к. 6190, общ. Николаево, обл. Стара Загора, номер по предходен план: 000169 в землището на гр. Николаево. Начална тръжна цена 165,10 лв. (сто шестдесет и пет лева и десет стотинки) - годишен наем за имота.

3. Поземлен имот с идентификатор 51888.85.49, с площ 10,001 дка, с трайно предназначение на територията: Земеделска, с начин на трайно ползване: Нива, категория на земята III, с адрес на поземления имот с. Нова махала, п.к. 6191, общ. Николаево, обл. Стара Загора, местност Голям соргун, номер по предходен план: 085049 в землището на с. Нова махала, общ. Николаево. Начална тръжна цена 100,00 лв. (сто лева) - годишен наем за имота.

4. Поземлен имот с идентификатор 51888.85.50, с площ 15,000 дка, с трайно предназначение на територията: Земеделска, с начин на трайно ползване: Нива, категория на земята III, с адрес на поземления имот с. Нова махала, п.к. 6191, общ. Николаево, обл. Стара Загора, местност Голям соргун, номер по предходен план: 085050 в землището на с. Нова махала, общ. Николаево. Начална тръжна цена 150,00 лв. (сто и петдесет лева) - годишен наем за имота.

Б/ отдаване под наем на общински терени за разполагане на преместваеми съоръжения - метални контейнери за съхранение на леки автомобили (метални гаражни клетки):

1. 18 кв.м от поземлен имот с идентификатор 51648.501.524, целият с площ 2059 кв.м, с трайно предназначение на територията: Урбанизирана, начин на трайно ползване: комплексно застрояване, с адрес на поземления имот, съгласно кадастралната карта, гр. Николаево, п.к. 6190, номер по предходен план УПИ LX-524 в кв. 12 по плана на гр. Николаево, за разполагане на преместваем метален контейнер за съхранение на лек автомобил по схема, одобрена от гл. архитект на община Николаево - за гаражна клетка № 1. Начална тръжна цена 54,00 лв. (петдесет и четири лева) - месечен наем за имота.

2. 18 кв.м от поземлен имот с идентификатор 51648.501.524, целият с площ 2059 кв.м, с трайно предназначение на територията: Урбанизирана, начин на трайно ползване: комплексно застрояване, с адрес на поземления имот, съгласно кадастралната карта, гр. Николаево, п.к. 6190, номер по предходен план УПИ LX-524 в кв. 12 по плана на гр. Николаево, за разполагане на преместваем метален контейнер за съхранение на лек автомобил по схема, одобрена от гл. архитект на община Николаево - за гаражна клетка № 2. Начална тръжна цена 54,00 лв. (петдесет и четири лева) - месечен наем за имота.

В/ Продажба на следните общински земеделски имоти:

1. Поземлен имот с идентификатор 51648.48.292, с площ 9,105 дка, с трайно предназначение на територията: Земеделска, с начин на трайно ползване: Разсадник, с адрес на поземления имот гр. Николаево, п.к. 6190, общ. Николаево, обл. Стара Загора, номер по предходен план: 001292 в землището на гр. Николаево (продажба по Решение № 168 / 30.05.2013 г. на ОбС Николаево). Начална тръжна цена за продажба на имота 4014,00 лв. (четири хиляди и четиринадесет лева).

2. Поземлен имот с идентификатор 51648.53.759, с площ 1,281 дка, с трайно предназначение на територията: Земеделска, с начин на трайно ползване: Нива, категория на земята V, с адрес на поземления имот гр. Николаево, п.к. 6190, общ. Николаево, обл. Стара Загора, местност Кърталъка, номер по предходен план: 000759 в землището на гр. Николаево (продажба по Решение № 167 / 30.05.2013 г. на ОбС Николаево). Начална тръжна цена за продажба на имота 582,00 лв. (петстотин осемдесет и два лева).

3. Поземлен имот с идентификатор 51888.24.29, с площ 14,018 дка, с трайно предназначение на територията: Земеделска, с начин на трайно ползване: Нива, категория на земята III, с адрес на поземления имот с. Нова махала, п.к. 6191, общ. Николаево, обл. Стара Загора, местност Стопански двор, номер по предходен план: 024029 в землището на с. Нова махала, общ. Николаево (продажба по Решение № 169 / 30.05.2013 г. на ОбС Николаево). Начална тръжна цена за продажба на имота 9673,00 лв. (девет хиляди шестстотин седемдесет три лева).

4. Поземлен имот с идентификатор 51888.24.32, с площ 9,212 дка, с трайно предназначение на територията: Земеделска, с начин на трайно ползване: Нива, категория на земята III, с адрес на поземления имот с. Нова махала, п.к. 6191, общ. Николаево, обл. Стара Загора, местност Стопански двор, номер по предходен план: 024032 в землището на с. Нова махала, общ. Николаево (продажба по Решение № 166 / 30.05.2013 г. на ОбС Николаево). Начална тръжна цена за продажба на имота 6264,00 лв. (шест хиляди двеста шестдесет и четири лева).

5. Поземлен имот с идентификатор 48163.501.41, с площ 1008 кв.м; с трайно предназначение на територията: Урбанизирана; с начин на трайно ползване: За друг обществен обект, комплекс; с адрес на ПИ с. Елхово - п.к. 6174, ул. "Зора"; номер по предходен план: УПИ VIII (осми) в кв. 95 (деветдесет и пет) по плана на с. Елхово от 1990 г., ведно с построената в имота сграда с идентификатор 48163.501.41.1 - полумасивна сграда на 1 (един) етаж със застроена площ 205 кв.м, с предназначение - друг вид обществена сграда (бивша баня, фурна), без движимите вещи в имота - два броя цистерни за вода и други (продажба по Решение № 157 / 25.04.2013 г. на ОбС Николаево). Начална тръжна цена за продажба на имота 5000,00 лв. (пет хиляди лева).

II. Търговете да се проведат на 17.09.2013 г., както следва:

- търгът по раздел А, точка 1 - 10.00 часа
- търгът по раздел А, точка 2 - 10.15 часа
- търгът по раздел А, точка 3 - 10.30 часа
- търгът по раздел А, точка 4 - 10.45 часа
- търгът по раздел Б, точка 1 - 11.00 часа
- търгът по раздел Б, точка 2 - 11.15 часа
- търгът по раздел В, точка 1 - 11.30 часа
- търгът по раздел В, точка 2 - 11.45 часа
- търгът по раздел В, точка 3 - 12.00 часа
- търгът по раздел В, точка 4 - 12.15 часа
- търгът по раздел В, точка 5 - 12.30 часа

в сградата на Общинска администрация Николаево, гр. Николаево, обл. Стара Загора, ул. "Георги Бенковски" 9, II етаж, Заседателна зала.

III. Депозит за участие във всеки един от търговете - 10% от обявената начална тръжна цена, се внася в касата на община Николаево в срок до 16.09.2013 г.

IV. Тръжни документи, за всеки търг поотделно, се закупуват в срок 16.09.2013 г., в стая № 12 в сградата на Общинска администрация Николаево всеки работен ден от 9.00 до 16.00 часа, срещу заплащане на невъзстановими 30,00 лв., внесени в касата на община Николаево или по сметка BIC - UNCRBGSF - Уникредит Булбанк АД, клон Казанлък; IBAN - BG18 UNCR 9660 8484 1132 13, код за вид плащане - 44 70 00.

V. Оглед на имотите - всеки работен ден от 8.00 до 13.00 часа срещу документ за платена тръжна документация.

VI. Заявленията за участие в търговете се подават в стая № 12 в сградата на Общинска администрация Николаево, запечатани в непрозрачен плик, като краен срок за подаването им е 16.09.2013 г., 17.00 часа.

За справки: служба "Общинска собственост" при Общинска администрация гр. Николаево, стая 12, тел. 04330/20-40

Процесът за взривовете край „Петолъчката" тръгва през октомври

Ямболската окръжна прокуратура внесе в съда обвинителния акт за взривовете край "Петолъчката", а делото е насрочено за 14 октомври, съобщи вчера председателят на окръжния съд Васил Петков.

Материалите по делото са 33 тома, разпитани са близо 200 свидетели, извършени са три ДНК експертизи, три съдебно-медицински експертизи и комплексна технологична експертиза, поясни Петков. Делото вече веднъж беше върнато от Районния съд в Ямбол за доразследване.

За инцидента на 5 юни 2012 г. обвиняеми са собственикът на "Берета Трейдинг" Десислав Делев и изпълнителният директор на фирмата Иван Пеев. В качеството си на длъжностни лица те не са предприели необходимите, изисквани по закон, мерки за сигурност при работа с взривни вещества. Заради неспазване мерките за безопасност и сигурност е допуснато взривяване, причинило смъртта на трима работници и телесни повреди на други трима. Обвинението предвижда наказание от 3 до 10 години и представлява особено тежък случай.

В ОТДАЛЕЧЕНИ СЕЛИЩА ХОРАТА С ВАУЧЕРИ ЩЕ ПОЛУЧАТ ДЕКОДЕРИ НА МЯСТО

Гражданите с право на ваучер за цифрова телевизия, които живеят в отдалечени селища, имат право да получат декодер и на място, съобщиха от транспортното министерство. Графикът и точните дати ще се оповестяват на място, като най-често това са пощенските станции, в които се предоставят декларациите и ваучерите.

Устройството може да се получи и без пари в магазини "Зора" от социалнослабите жители на Варна, Добрич, Търговище и Шумен. Веригата "Технополис" осигурява декодери срещу ваучер не само в търговските си обекти в района, но и чрез продажба онлайн. "К и К електроникс" снабдява социалнослабите с устройство във Видин, Враца, Ловеч, Монтана, Плевен. Ваучерът служи за купуване на декодер не само за ефирна цифрова, но и за сателитна и кабелна телевизия, уточняват от министерството.

2 млн. лв. влизат във Фонда за лечение на деца в чужбина

За дофинансиране на около 40 малки болници догодина ще се предвидят 6-7 млн. лв.

След актуализацията на бюджета 2 млн. лв. ще влязат във Фонда за лечение на деца в чужбина. Това съобщи министърът на здравеопазването д-р Таня Андреева. Тя допълни, че средствата във фонда са изразходвани още в първото полугодие. В последно време българските деца боледуват много и то от сериозни заболявания, поясни Андреева.

За 4 години три пъти са нараснали задълженията на болниците и сега са над 340 млн. лв. Просрочените задължения през юни 2009 г. са били 36 млн. лв., сега са близо 90 млн. лв. По думите на Андреева най-високотехнологичните болници с най-много пациенти са с най-големи задължения. "От малките лечебни заведения не може да се очаква да са на печалба. За дофинансиране на разходите на около 40 малки болници са нужни 6-7 млн. лв., като тези пари ще се заложат в следващия бюджет", поясни Андреева.

Трябват ясни критерии кои лечебни заведения ще сключват договор с НЗОК, те ще отговарят на критерии оборудване, персонал, ефективност на лечението. Това разделение на болниците трябва да се случи още следващата година. Министърът добави, че подобна промяна се налага, защото броят на болниците, които работят с НЗОК, се е увеличил няколко пъти, а парите са останали почти непроменени - около 2,5 млрд. лв. "Това ще продължава, ако без ясни критерии продължават да се разкриват лечебни заведения и те да бъдат договорен партньор на НЗОК", убедена е Андреева. Например в София през 2007 г. е имало 50 болници, а сега те са близо 100, допълни Андреева.

За да осигури прозрачност, министър Андреева обяви, че на всеки шест месеца разходите, които прави МЗ, ще се обявяват на сайта на министерството.

Националната здравна стратегия е готова, публикувана е на сайта на МЗ и предстои широко обществено обсъждане по заложените в нея приоритети. Общественият съвет към МЗ на заседание на 19 август ще даде своите предложения за евентуални промени в нея.

Почитат паметта на загинали лекари и сестри с едноминутно мълчание

Аида ОВАНЕС

С включени сирени на линейки и едноминутно мълчание днес почитат паметта на над 130 лекари и 15 сестри, загинали в изпълнение на професионалните си задължения.
Датата 15 август, в деня на Успение Богородично, е определена за Ден на спасението от Министерския съвет. На тази дата преди 50 години 26-годишният лекар д-р Стефан Черкезов спасява 47 души от горящ автобус, а на следващия ден умира от раните си. От 2004 г. на тази дата в много лечебни заведения неформално се отдава почит към д-р Черкезов и към медиците, загинали при изпълнение на своя професионален и човешки дълг. Инициативата е на публициста д-р Тотко Найденов. Министър Таня Андреева припомня, че на тази дата се отдава почит и на донорите на органи, присадени на болни хора.
В Александровска болница почитат и паметта на лекарите д-р Христо Петров, д-р Димитър Попов, д-р Веселка Василева и д-р Иван Иванов от Невропсихиатричната клиника, д-р Илия Топалов (рентгенолог) и д-р Асен Карадимов (неврохирург), които решават да останат при пациентите си по време на бомбардировката над София на 10 януари 1944 г. и загиват.

Над 7 млн. лв. са инвестирани в новия Регионален център за диагностика на онкологични заболявания в МОБАЛ "Д-р Стефан Черкезов" във Велико Търново, а новата апаратура е монтирана

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

гр. София, бул. "Ал. Стамболийски", № 17, тел.: 02/ 9400900; факс: 02/ 9818145; дежурен тел.: 02/ 9879551; e-mail: info@mc.government.bg, URL: mc.government.bg

На основание чл. 10 а, ал. 2 от Закона за държавния служител и чл. 14, ал. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители,

ОБЯВЯВА КОНКУРС
за заемане на длъжността "Вътрешен одитор"
в Звено за вътрешен одит

1. Кратко описание на длъжността: Вътрешният одитор чрез изпълнение на служебните си задължения подпомага Министерството на културата да постига целите си чрез прилагането на систематичен и дисциплиниран подход за оценяване и подобряване ефективността на процесите за управление на риска, контрол и управление. Вътрешният одитор изпълнява служебните си задължения в съответствие с изискванията на Закона за вътрешен одит в публичния сектор, Стандартите за вътрешен одит в публичния сектор, Етичния кодекс на вътрешните одитори, Статута на звеното за вътрешен одит, утвърдената от министъра на финансите методология за вътрешен одит в публичния сектор, нормативната уредба и вътрешните актове на Министерството на културата.
1.1. Размер на основната заплата за длъжността:
- Не по-малко от 600 лв.
2. Минимални изисквания за заемане на длъжността:
2.1. Образование - висше; образователно-квалификационна степен - "бакалавър";
2.2. Област на висше образование - "Социални, стопански и правни науки";
2.3.Професионални направления - "Икономика", "Право", "Администрация и управление;
2.4. Минимален професионален опит за заемане на длъжността - не се изисква;
2.5. Минимален ранг - V младши.
3. Специфични изисквания, установени с нормативен акт:
3.1. Да притежават сертификат "Вътрешен одитор в публичния сектор", издаден от министъра на финансите, или валиден международно признат сертификат за вътрешен одитор;
3.2. Да са придобили юридическа правоспособност съгласно Закона за съдебната власт /за завършилите специалност "Право"/;
3.3. Да са дееспособни лица;
3.4. Да не са осъждани за умишлено престъпление от общ характер и да не са лишени по съдебен ред от правото да заемат съответната длъжност.
4. Допълнителни изисквания:
4.1. Да познават основните софтуерни продукти, които се използват в процеса на работа в рамките на длъжността - Windows, Word, Excel, Internet.
5. Конкурсът се провежда чрез решаване на тест и интервю.
6. Необходими документи за участие в конкурса:
6.1. Заявление по образец;
6.2. Декларация от лицето за неговото гражданство, както и за обстоятелствата, че е пълнолетен гражданин, не е поставено под запрещение, не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер на лишаване от свобода и не е лишено по съответен ред от правото да заема определена длъжност;
6.3. Диплом за придобито образование и образователно-квалификационна степен /ако е издадена в чужбина, е необходимо да се представи и удостоверение за легализация от МОН/ - оригинал и едно копие;
6.4. Сертификат "Вътрешен одитор в публичния сектор";
6.5. Удостоверение за придобита юридическа правоспособност /за завършилите специалност "Право"/;
6.6. Автобиография.
7. Място и срок за подаване на документите: Министерство на културата, бул. "Ал. Стамболийски" №17; дирекция "Човешки ресурси и административно обслужване", стая №505, етаж 5; всеки работен ден от 14.00 ч. до 17.00 ч. в срок - 14 дни от публикуване на обявлението в един централен ежедневник.
8. При подаване на документите на кандидатите се предоставя копие от длъжностната характеристика за конкурсната длъжност.
9. Списъците на допуснатите и недопуснатите кандидати и всички съобщения във връзка с конкурса се обявяват на информационното табло на служебния вход на Министерството на културата, бул. "Ал. Стамболийски" №17, и в интернет сайта на министерството.

МИНИСТЕРСТВО НА КУЛТУРАТА

гр. София, бул. "Ал. Стамболийски", № 17, тел.: 02/ 9400900; факс: 02/ 9818145; дежурен тел.: 02/ 9879551; e-mail: info@mc.government.bg, URL: mc.government.bg

На основание чл. 10 а, ал. 2 от Закона за държавния служител и чл. 14, ал. 1 от Наредбата за провеждане на конкурсите за държавни служители,

ОБЯВЯВА КОНКУРС
за заемане на длъжността "Главен експерт"
в дирекция "Човешки ресурси и административно обслужване"

1. Кратко описание на длъжността: Длъжността е свързана с разработването на експертни анализи и оценки, с изготвянето на становища, участие в разработването на нормативни актове в областта на човешките ресурси, подготвяне на отговори на запитвания на физически и юридически лица, свързани с преките задължения на длъжността. Осъществява дейности, свързани с трудовите правоотношения на директорите на държавни културни институти и служителите по ПМС 66/1996 г. Организира обявяването и провеждането на конкурси по трудово правоотношение.
1.1. Размер на основната заплата за длъжността:
- не по-малко от 800 лв.
2. Минимални изисквания за заемане на длъжността:
2.1. Образование - висше; образователно-квалификационна степен - "бакалавър";
2.2. Област на висше образование - "Социални, стопански и правни науки";
2.3. Минимален професионален опит за заемане на длъжността - 4 години в областта на човешките ресурси.
2.4. Минимален ранг - III младши.
3. Специфични изисквания, установени с нормативен акт:
3.1. Да са придобили юридическа правоспособност, съгласно Закона за съдебната власт /за завършилите специалност "Право"/.
4. Допълнителни изисквания:
4.1. Да познават основните софтуерни продукти, които се използват в процеса на работа в рамките на длъжността - Windows, Word, Excel, Internet.
5. Конкурсът се провежда чрез решаване на тест и интервю.
6. Необходими документи за участие в конкурса:
6.1. Заявление по образец;
6.2. Декларация от лицето за неговото гражданство, както и за обстоятелствата, че е пълнолетен гражданин, не е поставено под запрещение, не е осъждано за умишлено престъпление от общ характер на лишаване от свобода и не е лишено по съответен ред от правото да заема определена длъжност;
6.3. Диплом за придобито образование и образователно-квалификационна степен /ако е издадена в чужбина, е необходимо да се представи и удостоверение за легализация от МОН/ - оригинал и едно копие;
6.4. Удостоверение за придобита юридическа правоспособност - оригинал и едно копие /за завършилите специалност "Право"/.
6.5. Документи, удостоверяващи професионалния опит: трудова книжка, служебна книжка, обр.УП-3, официален документ на български език за извършване на дейност в чужбина /легализиран по съответния ред/ - оригинал и едно копие;
6.6. Автобиография.
7. Място и срок за подаване на документите: Министерство на културата, бул. "Ал. Стамболийски" №17; дирекция "Човешки ресурси и административно обслужване", стая №505, етаж 5; всеки работен ден от 14.00 ч. до 17.00 ч. в срок - 10 дни от публикуване на обявлението в един централен ежедневник.
8. При подаване на документите на кандидатите се предоставя копие от длъжностната характеристика за конкурсната длъжност.
9. Списъците на допуснатите и недопуснатите кандидати и всички съобщения във връзка с конкурса се обявяват на информационното табло на служебния вход на Министерството на културата, бул. "Ал. Стамболийски " №17, и на интернет сайта на министерството.

Тираджиите блокират границата с Турция от 1 септември

Превозвачите заплашват да не прекъсват протестите, докато нашите власти не въведат рестриктивни мерки срещу турската страна

От 1 септември ще затворим абсолютно всички гранични пунктове с Турция във връзка с въвеждането на по-високите такси за чуждестранните превозвачи, приети от министерството на транспорта в Турция. Това съобщи вчера Илиян Филипов, член на Управителния съвет на Българската асоциация на сдруженията в автомобилния транспорт (БАСАТ), цитиран от "Фокус". Блокадата ще продължи, докато българската администрация и министерства не предприемат абсолютно същите мерки срещу турските превозвачи, посочи Филипов.

Турското министерство на транспорта въвежда редица финансови ограничения и по-високи санкции за чуждестранните превозвачи. На 7 август 2013 г. в турския "Държавен вестник" е обнародвано Уведомление от Министерството на транспорта, морските въпроси и съобщенията на Турция за събиране на такси от превозни средства с чужда и транзитна регистрация.

Според промените таксите за МПС с чуждестранна регистрация за страните със Спогодба, които извършват превоз на стоки и товари, се определят от МПС + тонажа на товара х изминатите км х 0,01 евро или себестойността в турски лири. За страните без Спогодба таксата е МПС + тонажа на товара х изминатите км х 0,015 евро или себестойността в турски лири. Според българските превозвачи, това означава, че таксата само за едно преминаване от българо-турската граница до Истанбул ще бъде 240 евро, или по 120 евро в едната посока, съобщи "Фокус".

Въвеждат се такси за празни моторни и немоторни превозни средства за всяко - 600 евро или равностойността им в турски лири.

Превозни средства, извършващи превоз на стоки и товари, които изискват специално разрешение от министерството, трябва да заплатят сума в размер на 3000 евро или равностойността им в турски лири - и ще бъдат допуснати да преминат през граничния пункт на страната. За всяко празно моторно и немоторно превозно средство с временна регистрация, което преминава през Турция, ще трябва да се заплатят 600 евро или равностойността им в турски лири.

Таксите ще се събират на ГКПП на влизане и на излизане и ще се преизчисляват, а ако има разлика в изминатите километри, ще се заплащат такси в троен размер, предвижда решението на турското министерство.

Политиката на протекционизъм от страна на турската държава спрямо техните превозвачи в последните месеци създаваше големи затруднения по границите за чуждестранните превозвачи, включително и българските. По тази причина през май дори се стигна до блокада на българо-турската граница. С новите такси, освен практическото затваряне на турския пазар за чуждите превозвачи, на практика се оскъпяват и транзитните превози през турска територия, коментират от бранша.

"Това решение не беше изненада за мен, знаех го от по-рано и съм предупредил Министерството на транспорта. Турция категорично иска да изкара абсолютно всички превозвачи с чуждестранна регистрация от територията на Турция, за да запази пазара само за себе си", каза Филипов. Той заяви, че турските и чуждестранните превозвачи ще бъдат в абсолютно неравнопоставено положение заради по-високите такси за чуждестранните превозвачи. Това ще ги направи неконкурентоспособни на турския пазар, посочи Филипов.

ИКОНОМИКАТА НИ ЗАМРЪЗНА

През второто тримесечие брутният вътрешен продукт (БВП) на страната е намалял с 0.1% спрямо първите три месеца на годината, когато нарасна с едва 0.1% на тримесечна база. На годишна база спрямо същото тримесечие на предходната година ръстът е 0,2%. Това сочат експресните данни на НСИ за развитието на българската икономика през второто тримесечие.

Данните показват застой на икономиката, а спадът буди опасения от рецесия. Технически една икономика е в рецесия след две последователни тримесечия на икономически спад.

В номинално изражение за второто тримесечие на 2013 г. БВП достига 19 321 млн. лв. Реализираната добавена стойност за периода е 16 683 млн. лв., като най-голям дял формира секторът на услугите (61.2%), следван от индустриалния (32.9%) и аграрния сектор (5.9%). Спрямо предходното тримесечие брутната добавена стойност също намалява - с 0.1%. Подобна тенденция наблюдавахме и през първата половина на 2012 г.

По елементи на крайното използване най-голям дял в БВП заема крайното потребление (81.2%), което в стойностно изражение възлиза на 15 690 млн. лв. Износът на стоки и услуги се увеличава с 2.2%, а вносът на стоки и услуги - с 1.1%, спрямо същия период на миналата година. Външнотърговското салдо е отрицателно.

Възстановеното ДДС за първите шест месеца е 612 млн. лв.

За периода януари - юни 2013 г. възстановеният ДДС е в размер на 612 млн. лв. Той е изплатен през януари 2013 г., а е следвало да бъде възстановен през 2012 г. В резултат на неспазване на законоустановените срокове за периода януари - юни 2013 г. от държавния бюджет са платени лихви в размер на 13,1 млн. лв.

Общо за последните 4 години заради забавено изплащане на ДДС държавата е платила лихви за над 100 млн. лева. Това сочи анализ на Министерството на финансите за събираемостта на ДДС за последните 4 години.

Експерти предупреждават, че освен натоварване на бюджета с високи лихви, невъзстановяването на ДДС в срок и прехвърляне възстановяването му през следващата финансова година води до задържане на оборотни средства на бизнеса, изкривяване на реалното изпълнение на приходната част на бюджета както за текущата финансова година, така и за следващата. Размерът на невъзстановения ДДС оказва пряко влияние върху изпълнението на приходната част на държавния бюджет от този данък.

Данните сочат, че забавянето на изплащане на ДДС започва още от 2009 г. През четвъртото тримесечие на 2009 г. (декември) е възстановен ДДС в изключително малък размер - само 129 млн. лв. За 2010 г. анализът показва, че за месеците ноември и декември размерът на върнатия ДДС е значително по-малък в сравнение с предходните месеци на същата година. Това е оказало негативно влияние върху изпълнението на приходната част на бюджета от този данък. Платените лихви за 2010 г. за забавено ДДС са в размер на 17,4 млн. лв.

През 2011 г. за януари, февруари и март е възстановен значително по-висок размер на ДДС, една част от който е следвало да бъде възстановен през 2010 г. В резултат на това забавяне са платени лихви в размер на 28,6 млн. лв.

За 2012 г. анализът показва значително по-малък размер на възстановен ДДС през декември, в сравнение с предходните месеци. Лихвите, платени от бюджета по забавеното ДДС за 2012 г., са 41,2 млн. лв.

За по-ефективно изплащане на ДДС от МФ препоръчват на НАП стриктно спазване на сроковете, въвеждане на принцип на възстановяване на ДДС по поредност на подадените справки и декларации, изготвяне на ежемесечен анализ на невъзстановения ДДС и причините за неговото невъзстановяване, и публикуване на информацията на интернет страницата на МФ.

Ще искаме спиране на наказателната процедура за вредни емисии

Веселка ВЕНКОВА

Очаква се през 2013 г. пределните норми за емисии от прах и серен диоксид, създавани от големите горивни инсталации, да бъдат спазени, съобщи вчера след заседанието на МС екоминистърът Искра Михайлова. На базата на тези показатели България ще иска спиране на наказателната процедура, започната от ЕК. Глобите в такива съдебни процедури в ЕС са много сериозни и се измерват с десетки милиони евро, каза министърът на екологията.

Търсят се възможности да бъде спазен допустимият максимум на емитиране за азотните оксиди от тези инсталации. Това може да стане само с ползване на енергия от ВЕИ източници и намаляване на работата на ТЕЦ-овете, каза Михайлова.

Министерският съвет прие вчера доклад, изработен от МОСВ и Министерството на икономиката и енергетиката, за намаляване на емисиите на вредни вещества, създавани от големи горивни инсталации. При присъединяването към ЕС България се е съгласила да спазва определени тавани от тези емисии. Те се отнасят за два периода от 2008-2011 година и след 2012 г. Следят се емисиите от серен диоксид, азотни оксиди и на прах. За първия период България трайно надхвърля тези допустими максимални нива, въпреки тенденцията за намаляване, посочи Искра Михайлова.

Експерти на двете ведомства са имали редица срещи с представители на големите горивни инсталации за спазване на нормите. Причините за нарушенията са липсата на инвестиции в пречиствателни инсталации и в значително използване на ТЕЦ-овете спрямо предходни периоди, каза Михайлова. Представителите на тези мощности са се съгласили да приемат мерки спрямо емисиите на серен диоксид и на азотните оксиди, а за праховите частици нормата ще бъде спазена.

Искра Михайлова

Целта на мерките, които те ще предприемат, е да не се стига да крайни действия, като затваряне на централи, допълни тя. Проблемът със серен диоксид може да се подобри с повишаване нивото на сероочистката и ползване на въглища с по-малко съдържание на сяра. С използването на модерна технология ще се постигне намаляване на азотните оксиди, посочи Михайлова.

Земеделци ще сключват договори за аренда онлайн

Земеделски производители от региона на Дулово ще сключват договори за отдаване на площи под наем и аренда, ще договарят помежду си различни механизирани услуги по обработката на земеделските земи и ще подават заявления за сключване на договори по електронен път, вместо да губят ценно време и средства да пътуват за лични срещи. Това предвижда нова електронна услуга, предназначена за стопаните, която разработват три читалища в община Дулово. Услугата се разработва в рамките на проекта "За триста по три - по-малко време и пари" на читалищата в дуловските села Чернолик, Златоклас и Поройно, предаде БНР.

Очаква се от иновативната услуга да се възползват повече от 300 земеделски производители в землищата на трите села. С въвеждането на електронната услуга стопаните ще икономисат над 3000 лева годишно, както и между 3 и 5 дни от времето си, сочат предварителните изчисления по проекта. Той е финансиран по програмата "Глобални библиотеки" и трябва да приключи през октомври.

www.duma.bg

ЗЪРНЕНИ ПАЗАРИ

Жътвата приключи

Агро ММ
Мениджмънт & Маркетинг

През изминалата седмица жътвата на пшеницата от новата реколта приключи. По оперативни данни на МЗХ производството на пшеница реколта 2013 г. е 4669 хил.тона, а преходният остатък от реколта 2012 е 220 хил. т.

Производството на ечемик реколта 2013 г. по оперативни данни на МЗХ е в размер на 696 хил. тона, а преходният остатък е едва 10 хил. тона от реколта 2012 г.

Търговията със зърно в страната и тази седмица е слаба, липсва търсене, но предлагането е изключително активно. Като по-активен може да се определи пазарът на зърно в Бургас и Варна. На пристанищата се товарят големи количества жито с цел износ. Въпреки този факт изкупните цени продължават да следват низходящата тенденция в цялата страна. Понижението на цените принуждава зърнопроизводителите да се въздържат от продажби на този етап.

Напусналите количества зърно и зърнени продукти от страната за периода 29.07 - 05.08.2013 г. възлизат на 175 150 тона, което е с 207 973 т по-малко спрямо предходната седмица. По основни видове зърно и зърнени продукти количествата са както следва: пшеница - 129 978 т; черен маслодаен слънчоглед - 368 т; царевица - 3498 т; ечемик - 23 078 т; кориандър - 1039 т; пшеничено брашно - 48 т; шарен слънчоглед - 15 т; рапица - 16 966 т; спелта - 20 т и ориз - 140 т.

СЪСТОЯНИЕ НА ВЪТРЕШНИЯ ПАЗАР

АКТУАЛНА ЦЕНОВА ИНФОРМАЦИЯ КЪМ 05.08.2013 г.

Цените на пшеницата с високи хлебопекарни качества тази седмица бележат понижение спрямо предходната и са в ценовия диапазон от 270 до 300 лв./т. В области Бургас, Сливен и Ямбол се отчита най-голям спад в изкупните цени (-5%), като сделки се сключват най-често в ценовия диапазон от 290 до 310 лв./тон. Най-ниски цените остават в Северозападния район на страната - 280 - 290 лв./т без ДДС.

Средната изкупна цена за страната е с понижение от 8 лв./т спрямо предходната седмица и е 282 лв./т без ДДС.

За същия период на миналата година цените на пшеницата с високи хлебопекарни качества са били в границите от 420 - 450 лв./т, като средната цена за страната е била 425 лв./т без ДДС.

През реколтната 2011 година тези цени са били на нива 300 - 350 лв./т и средна цена за страната 308 лв./т без ДДС.

Пшеницата с ниски хлебопекарни качества се търгува на ценови нива от 260 - 290 лв./т без ДДС, като в област Плевен е отчетен най-голям спад с -8% края на миналата седмица.

Средната цена за страната бележи спад с 5 на сто спрямо миналата седмица до 270 лв./т без ДДС.

През миналогодишната реколта цените на пшеницата с ниски хлебопекарни качества са били в рамките на 390 - 420 лв./т без ДДС, а средната цена за страната 403 лв./т без ДДС.

През 2011 реколтна година цените са били в диапазона 280 - 320 лв./т, а средната изкупна цена е била 288 лв./т.

Пивоварният ечемик тази седмица е с цени от 280 - 330 лв./т.

Средната цена за страната на тази култура е 313 лв./т и това представлява ръст от 1% спрямо последната седмица на месец юли.

През предходната реколтна година цената на пивоварния ечемик за същия период е била 390 - 430 лв./т и средна цена за страната 400 лв./т.

През 2011 реколтна година пивоварният ечемик се е търгувал на по-ниски ценови нива или 340 - 380 лв./т, а средната цена за страната е била 343 лв./т.

Фуражният ечемик е почти без промяна и изкупните цени от предходната седмица остават в границите от 280 - 320 лв./т, като в Североизточна България тези нива достигат до по-високите нива от 350 лв./т.

Средната изкупна цена за страната запазва равнището си от предходния обзор или 306 лв./т без ДДС.

През миналата реколтна година цените са били в рамките на 380 - 420 лв./т без ДДС и средна цена 395 лв./т без ДДС, а през 2011 реколтна година тези нива са били съответно: 310 - 360 лв./т, а средната цена е била 325 лв./т без ДДС.

Черният маслодаен слънчоглед е без промяна в изкупните цени от 700 - 780 лв./т. Слънчоглед, предназначен за белене, държи по-високи изкупни цени в рамките на 790 - 800 лв./т.

Средната цена за страната през първата седмица на месец август остава 778 лв./тон без ДДС

През предходната реколтна година цените на черния маслодаен слънчоглед са били на нива от 900 - 950 лв./т без ДДС., като средната изкупна цена за страната е била 929 лв./т без ДДС.

Царевица - зърно - изкупните цени при тази култура са в диапазона от 370 - 390 лв./т отново без промяна от миналата седмица.

Средната цена за страната остава 377 лв./тон без ДДС.

Царевицата през същия период на миналата реколтна година е била търгувана в ценовите граници от 350 - 400 лв./т без ДДС, при средна цена за страната от 359 лв./т без ДДС.

Брашната от производител тази седмица са с цени съответно: тип 500 - 665 лв./т; тип 700 - 642 лв./т; тип 1150 - 620 лв./т.

Средната цена на брашното в магазинната мрежа тази седмица бележи спад с 0,01 лв./т. до 1,12 лв./кг.

През този период на миналата реколтна година цените при брашната са били: за тип 500 - 736 лв./т; за тип 700 - 694 лв./т и за тип 1150 - 676 лв./т. Средната цена на дребно за страната е била 1,06 лв./кг.

През реколтна 2011 година брашната са били с изкупни цени съответно: тип 500 - 729 лв./т; за тип 700 - 681 лв./т и за тип 1150 - 633 лв./т.

СТАТИСТИКА/БАЛАНСИ

ПШЕНИЦА

Общият размер на напусналата пшеница за реколтната 2013 година за периода 01.07-05.08.2013 г. е 588 597 т (508 786 т за ЕС и 79 811 т за трети страни).

За същия период на миналата реколтна година напусналите количества пшеница са в размер на 524 956 т, т.е. с 63 641 т повече за настоящата година.

ЕЧЕМИК

Общото количество ечемик, напуснало страната от реколта 2013 година за периода 01.07-05.07.2013 г., е в размер на 162 349 т (30 481 т за ЕС и 131 868 т за трети страни).

Към същата дата на миналата реколтна година за същия период напусналият ечемик е в размер на 190 615 тона, което е с 28 266 тона повече спрямо настоящата.

ЦАРЕВИЦА

Общото количество царевица реколта 2012 г., напуснало страната за периода 01.09.2012-05.08.2013 г., е в размер на 732 971 т (501 584 т за ЕС и 231 360 т за трети страни).

Към същата дата на миналата година напусналото количество е 1405 хил. т, което е с 672 254 т повече спрямо настоящата реколтна година.

СЛЪНЧОГЛЕД

Общото количество черен маслодаен слънчоглед от реколта 2012 г., напуснало страната за периода 01.09.2012 - 05.08.2013 г., е в размер на 847 521 т (676 427 т за ЕС и 171 094 т за трети страни).

Напусналото количество слънчоглед за същия период на миналата реколтна година е 888 465 т, което е с 40 944 т повече спрямо настоящата 2012 година.

РАПИЦА

Производството на рапица реколта 2013 година по данни на МЗХ е 328 хил. т. Преходният остатък от реколта 2012 година по данни на НСЗ е 60 хил. т. Общият ресурс, с който разполага страната към момента за реколтната 2013 г., е 388 хил. т.

За периода 01.07.2013 - 05.08.2013 г. напусналите количества рапица от страната са 133 458 т (119 802 т за ЕС и 13 656 т за трети страни).

За същия период на миналата реколтна година напусналата рапица е възлизала на 7348 т, което е със 126 110 т повече за настоящата.

МЕЖДУНАРОДНИ ЦЕНИ

Мелничарската пшеница 1 клас (11-12,5% протеин 220 Хагберг) на Френския пазар тази седмица регистрира повишение от 3 евро/т и към края на разглеждания период се търгува за 192 евро/т. Царевицата FOB Бордо е с цена 225 евро/т или понижение с със 7 евро/т спрямо миналата седмица. Фуражният ечемик през изминалата седмица отчете спад със 7 евро/т и към 5 август се търгува на нива от 225 евро/т FOB Руан. Хлебната пшеница ФОБ Будапеща се търгува почти без промяна от миналата седмица на ниво от 204 дол./т. Фуражната пшеница е с цена от 195 дол./т., повишение с 1 дол./т от предходния отчет. Фуражният ечемик FOB Будапеща е с изкупна цена от 209 дол./т. Царевицата FOB Будапеща тази седмица е с цена по-ниска с 10 дол./т от края на миналата седмица или 221 дол./т. Цената на черния маслодаен слънчоглед ФОБ Будапеща в края на седмицата е с понижение от 17 дол./т от края на миналата до 398 дол./т. Цената на рапицата също бележи понижение спрямо предходната седмица до 432 дол./т. Маслодайната рапица CPT Хамбург се търгува на нива от 347 евро/т.

През изминалата седмица на Украинския пазар мелничарската пшеница кл. А (14% прот. 220 Хагберг) запазва без промяна нивата си от 195 - 207 дол./т. Фуражната пшеница също остава почти без промяна в изкупните цени: 170 - 182 дол./т. Пшеницата с високи хлебопекарни качества в Русия за Южен регион е в ценовия диапазон 200 - 213 дол./т без промяна от предходната седмица. Пшеницата с ниски хлебопекарни качества се търгува за 195 - 204 дол./т. Царевицата на Украинския пазар тази седмица бележи спад до 195 - 199 дол./т ФОБ Одеса. Слънчогледовото семе тази седмица запази изкупните си цени почти без промяна и се търгува на нива от 565-600 дол./т. Цената на слънчогледа на Руския пазар бележи спад средно с 5 щ.д./т. тази седмица и е в границите 490 - 515 дол./т.

Материалите са от бюлетина „Агро ММ“, издаван от „Интелект Консулт Плюс - ЦМ“ ЕООД, Адрес: София, пк 962, e-mail: office@intellect-consult.com, тел: +35902 4414746, факс: 0884 12 35 90
WWW.INTELLECT-CONSULT.COM

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 15 АВГУСТ 2013

Искаме защитено име на българското розово масло

След внасяне на документите в ЕК ще чакаме около година това да стане факт

Сдружението "Българско розово масло" депозира вчера заявление за вписване на българското розово масло като защитено наименование и продукт със защитено географско указание в регистъра на Европейската комисия. Това е отбелязано на интернет страницата на Министерството на земеделието и храните. В сдружението участват "Булаттарс продакшан компани", "Еньо Бончев продакшан", "Интермед 1", "Салвина", "Натюрбейс", "Роза Етерна", "Розариум" и "Гама 2003".

В заявлението на Сдружение "Българско розово масло" се съдържа подробна информация за основните характеристики на продукта, метод и фази на производство, съхранение, етикетиране на продукта; описание на границите на географското място, където се отглеждат розите. Приложени са и доказателства, че продуктът произхожда от посочената географска област, както и данни за контрола върху производството на българско розово масло.

В срок от един месец след публикуване на заявлението за вписване Министерството на земеделието и храните приема евентуални възражения срещу подаденото заявление. След това документите ще бъдат внесени в

Европейската комисия, където следват нови проверки и процедури. Този период продължава около година и половина.

България е световен лидер в производството на розово масло. Годишно у нас се правят 1,5 тона от него, което прави страната ни най-големият производител в света. За получаването на 1 кг розово масло са необходими от 3 до 5 тона розов цвят. В света има почти 200 вида и повече от 18 000 сорта рози. Розопроизводството в България се основава на вида "Rosa damascena" и "Rosa alba". Розопроизводителите са около 2100, а отглежданите от тях растения заемат общо 38 хиляди дка.

Розово масло изнасяме основно за САЩ, Франция, Южна Корея и Япония. През последните две години цените на розовото масло са рекордно високи. Един килограм от него струва над 6000 евро.

Най-доходоносните престъпни дейности

Трафикът на наркотици е най-доходоносната нелегална дейност. Половината от приходите от трансгранична престъпна дейност идват от трафик на наркотици, предаде profit.bg. Вижте кои са всички 8 забранени дейности, които носят много пари.

1 ТРАФИК НА НАРКОТИЦИ

Изчислява се, че това е бизнес с оборот от 320 млрд. долара на година. Около половината от приходите на всички трансгранични престъпни дейности идват от трафик на наркотици. Парите, които се печелят, са еквивалент на 0.6 - 0.9% на глобалния БВП. Най-доходни са кокаин и хероин. Оборотът при кокаина е на стойност 85 млрд. долара за 2009 г., а на хероина за 68 млрд. долара. Европол казват, че търговията с канабис става все по-популярна заради по-ниския риск.

2 ТРАФИК НА ХОРА

Целта на трафика на хора е най-вече сексуална експлоатация. Според Международната организация на труда жертвите на този трафик са около 2.4 млн. души в света в момента, а печалбите на трафикантите са около 32 млрд. долара. Жертви на трафик на хора има в най-малко 137 държави.

3 ТРАФИК НА ЖИВОТИНСКИ КОЖИ И ДРУГИ ЕКЗОТИЧНИ СТОКИ

Черният пазар на екзотични продукти с животински произход е бизнес за 7.8 - 10 млрд. долара на година. Търгуват се най-вече рогове от носорози, бивни на слонове, тигрова кожа, както и екзотични птици. Повечето бивни на слонове идват от Централна Африка, където се избиват много слонове по тази причина.

4 ФАЛШИВИ ЛЕКАРСТВА

Бизнесът е с оборот от около 1.6 млрд. долара. Тези престъпления са много опасни за здравето на хората. Изследване на Световната здравна организация показва, че около 1/3 от изтетите от нея фалшиви лекарства не съдържат никаква лекуваща съставка, 1/5 съдържат активна съставка, но в грешна пропорция, а в 1/5 има съвсем различни активни съставки.

5 ПРЕХВЪРЛЯНЕ НА НЕЛЕГАЛНИ ЕМИГРАНТИ

Има два основни маршрута за тази дейност - единият е от Латинска към Северна Америка, а другият е от Изток и Африка към Европа. От първия престъпниците печелят около 6.6 млрд. долара на година, а от втория 150 млн. долара. Всяка година в Северна Америка влизат нелегално 3 милиона души от Латинска Америка и 55 000 от Африка.

6 ТРАФИК НА ОРЪЖИЯ

От тази дейност се печелят между 300 млн. и 1 млрд. долара на година. Всяка година от САЩ към Мексико нелегално се прехвърляли около 20 000 оръжия, което носело 20 млн. долара. През 2007-2008 от Източна Европа са изнесени около 40 000 автомата "Калашников" на стойност 33 млн. долара.

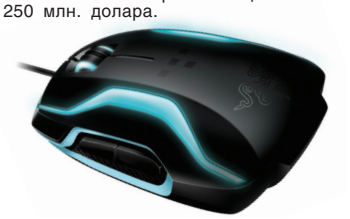
7 ТРАФИК НА ПРИРОДНИ РЕСУРСИ

Това включва дървесен материал, петрол, ценни метали и растения. Генерират се около 7 млрд. долара. Дървесина се изпраща нелегално от Мианмар, Индонезия и Малайзия до Европа. В Южна Африка има проблем с трафик на злато, особено в Перу и Конго.

8 КИБЕРПРЕСТЪПЛЕНИЯ

Този вид престъпления стават все по-разпространени и струват на САЩ 100 млрд. долара на година. Около 1.5 милиона потребители на интернет всяка година стават жертва на откраднатата самоличност. Това носи на престъпниците 1.5 млрд. евро. Тук се включва и детската порнография. Всяка година онлайн се качват 50 000 нови порнографски материала с деца, което носи на престъпниците около 250 млн. долара.

Kresly
advertising Jsc.
http://kresly-adv.bg/
Кресло за Вашата реклама
бул. "Евлоги Георгиев" 29,тел.: 02/ 989 50 33; 02/ 986 06 89
Билбордове в цялата страна

Кървавите сблъсъци в Кайро завършиха с много жертви, като данните за броя им драстично се разминават

Кървава баня в Кайро

Ердоган призова ООН и Арабската лига да спрат кръвопролитието в Египет

Най-малко 43-ма демонстранти са убити, някои - очевидно застреляни при операция на египетската полиция, която започна да разпръсква двата лагера на привърженици на свалената президент ислямист Мохамед Морси в Кайро, предаде от мястото на събитието репортер на Франс прес. Убити са и двама души от силите за сигурност, заяви вътрешното министерство в комюнике, цитирано от ИТАР-ТАСС, според което демонстрантите са открили огън срещу полицията. По данни на здравното министерство, цитирано от Асошиейтед прес, при сблъсъците в Египет са убити 56 души и 526 са ранени.

Местните медии съобщиха, че симпатизанти на свалената президент Морси, техни жени и деца са се укрили зад барикади на площадите "Рабаа ал Адауия" и "Ан Нахда". Телевизията показа как булдозери рушат тези заграждения, скалъпени набързо от павета и чували с пясък. Малко по-късно бе обявено, че лагерът край университета в Кайро вече е изцяло разтурен, десетки протестиращи са арестувани, а силите на реда започнали да събарят стената от тухли, цимент и чували с пясък, издигната от ислямисти преди няколко дни край джамията "Рабаа ал Адауия" в Кайро.

Лидери на "Мюсюлманските братя" в Египет са били арестувани в хода на сблъсъците, но не е уточнено кои точно и колко са задържаните, предаде Ройтерс. Междувременно властите са спрели влаковете, влизащи и излизащи от Кайро, за да попречат на протестиращи да напуснат столицата и да организират протести в провинцията, посочва Франс прес. Панарабската телевизия "Ал Арабия" показа кадри с облаци от гранатите със сълзотворен газ, съборени палатки и горящи автомобилни гуми на площад "Насер сити".

В комюнике на армията се подчертава, че не участва в операциите на полицията в Кайро, а само гарантира безопасността на полицията на мястото на двата лагера, над които прелитат армейски хеликоптери, предаде АП.

"Мюсюлманските братя" съобщиха, че най-малко 250 души са били убити, а над 5000 са били ранени при щурма на полицията. "Това е най-голямото клане от началото на преврата", съобщи в туитър говорителят на братята Гехад ал-Хадад.

Поддръжници на свалената президент Мохамед Морси са излезли по улиците на редица градове след новината за избухналите сблъсъци в Кайро, предаде Би Би Си. В Александрия демонстрантите са блокирали основните пътища. Съобщава се за стотици хора, които са се събрали и в южния град Асуан, както и за демонстрации в градовете Суец, Матрух и Асиут. Междувременно привърженици на свалената президент подпалиха три коптски църкви в провинция Ел-Мения, Централен Египет, съобщи агенция Мена.

Във връзка със събитията в Кайро турският премиер Реджеп Ердоган призова Съвета за сигурност на ООН и Арабската лига да предприемат незабавни стъпки за спиране на "клането" в Египет, изтъквайки че международното мълчание е открило пътя за грубата намеса със сила на египетските власти, съобщи Ройтерс.

кратки

Реформите трябва да продължат

Европейският комисар за икономическите въпроси Оли Рен днес заяви, че възстановяването "е на една ръка разстояние", след като Евростат разпространи данни за излизането на еврозоната от рецесията. Той обаче призова държавите да продължат реформите. "Устойчивото възстановяване вече е обозримо, но само ако сме постоянни на всички фронтове в битката ни с кризата", заяви Рен в своя блог.

Разбиха ромски лагер във Вилньов д'Аск

Във вторник френската полиция е разбила лагер с около 20 роми, които са живеели в 4 палатки на булевард "Монс". Лагерът е бил разположен на общинска земя. Евакуирането на бивака е протекло спокойно и в него са участвали национални и общински полицаи.

Отвлякоха афганистанска депутатка

Депутатка от афганистанския парламент е била отвлечена преди дни от неизвестни въоръжени лица. Фариба Ахмади Какар е била похитена в събота заедно с трите си деца от контролен пункт. При операция в понеделник силите за сигурност са освободили двете дъщери и момчето на Какар, но самата тя остава в плен на друго място.

Снимки БГНЕС

Израелските власти освободиха 26 палестински затворници няколко часа преди подновяването на мирните израелско-палестински преговори, като по този начин удовлетвориха условието на палестинските лидери за започване на прекия диалог

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Тайфунът "Утор", дошъл от страна на Филипините, стана причина за смъртта най-малко на 6 души и парализира живота в Хонконг. На мегаполиса със 7 милиона жители се стоварили проливни дъждове и бурен с скорост достигала до 100 км/ч.

Разбраха се за „Кесон"

Пхенян и Сеул вчера постигнаха споразумение за отварянето на общия индустриален комплекс "Кесон". Той бе затворен през април заради нарасналото напрежение между двете страни. "Постигнато е споразумение от 5 точки", заяви пред пресата представител на южнокорейското Министерство на обединяването.

Будапеща и Букурещ отново на нож заради малцинство

Между Румъния и Унгария отново се разгоря тлеещият много години спор за унгарското малцинство. Конфликтът заплашва да ескалира на международно ниво и да предизвика намесата на Брюксел. Скандалът се разрази след изявление на ръководителя на партия "Йоббик" Габор Вона, който призова за създаване на унгарска автономна област в Румъния под протектората на Будапеща. От своя страна Румъния определи изказването като "нападение срещу легитимността и суверенитета", а президентът Траян Бъсеску призова на помощ живеещите в чужбина румънци.

Президентът на Италия не помилва Берлускони

Президентът на Италия Джорджо Наполитано заяви, че присъдата, според която бившият премиер Силвио Берлускони е признат за виновен в мошеничество и осъден на 4 г. затвор, не подлежи на отмяна. "Никоя присъда, както и нейното неизбежно изпълнение, не биха могли да доведат до правителствена криза", заяви Наполитано. Италианският премиер не отрече възможността за замяна на затворническия режим с домашен арест за 76-годишния Берлускони. "Възможно е дори, при строго определени обстоятелства и условия и при непременно подадена от осъдения молба, Берлускони да бъде помилван", добави Наполитано.

Вашето
ТАКСИ
Ви чака!
ТАКСИ - С - ЕКСПРЕС АД
9 12 80
София, ул. "Житница" № 23
тел.: 02 855 60 12
факс: 02 855 50 04
e-mail: taxi_expres@abv.bg

www.duma.bg

Взрив потопи подводница

В навечерието на Деня на независимостта на Индия тежък инцидент в пристанището на Мумбай отне живота на неизвестен брой военни моряци, появяват се версии за терористичен акт

Дизел-електрическата поводница "Синдуракшак" потъна миналата нощ в пристанището на индийския град Мумбай, след като на борда ѝ избухна взрив, последван от пожар. Малко след това бе установено, че на борда на подводницата са блокирани 18 души, предадоха световните агенции.

Индийски медии съобщават, че много от моряците са напуснали съда на безопасно място, но някои са получили травми и са хоспитализирани. Спасителните екипи са изпратени на мястото на инцидента и след неколкочасова борба с огъня пожарът е бил овладян, но подводницата частично е потънала. По информация на телевизия Zee нюз, при взрива повреди са нанесени и на друга подводница от същия клас.

На мястото на инцидента веднага са пристигнали командващият ВМС адмирал Девендра Кумар Джоши и министърът на отбраната Аракпарамбил Куриан Антъни, който обяви, че има загинали при експлозията в подводницата, без да уточни техния брой.

Властите в Мумбай коментираха, че засега не е ясна каква е причината за експлозията на „Синдухаракшак". Инцидентът е станал тази нощ и на пожарникарите им е отнело няколко часа да потушат пожара. От ВМС обявиха, че подводницата е със сериозни щети и е започнало разследване за установяване на причините за експлозията, която в момента на инцидента е била напълно въоръжена и готова за отплаването на бойно дежурство, а последвалият пожар е довел до детонирането на торпеда и ракети. "Има няколко души, които са заклещени на борда, ние сме в процес по спасяването им. Подозираме, че са около 18", каза говорител на ВМС. "Няма да се откажем, докато не ги извадим", добави говорителят.

Взривът на борда на модернизираната подводница "Синдуракшак" в навечерието на Деня на независимостта на Индия е могъл да бъде извършен от терористи, заяви руски военнодипломатически източник. Той отбеляза, че "не е изключено някой да е решил да вгорчи главния национален празник на индийския народ – Денят на независимостта, отбелязван на 15 август, а подводницата се намирала в безупречно състояние".

Според руския военен експерт Иля Крамник причина за инцидента действително е бил взрив, но съдейки по всичко, взрив на боеприпаси. "Възможни са две версии - невнимателно или неумело боравене с боеприпасите, или пък това е терористичен акт. Не трябва да се заблуждаваме, че Индия е сложна, многонационална страна. В нея има достатъчно свои фанатично настроени граждани. Затова трябва да се изчака възможният анализ на състава на екипажа на тази подводница и на онези, които са имали достъп до нея", посочва още експертът.

По последни данни от командването на индийските ВМС всички членове на екипажа, останали на борда на подводницата, са загинали.

"Синдуркшак" 877 ЕКМ (по класификацията на НАТО - клас Kilo) е била поръчана на една от най-старите руски корабостроителни компании - "Адмиралтейски корабостроителници" (Санкт Петербург) през 1995 г. за индийския флот. По-късно е била модернизирана в Северодвинския ремонтен център "Звездочка". Оборудвана е с руската система Клуб-С, която използва крилати ракети. Индия и Русия са дългогодишни съюзници. Москва доставя 70% от военната техника на Индия.

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Около 617 000 китайци в провинция Джъдзян в източната част на страната изпитват остър недостиг на питейна вода заради продължаващата вече месец суша. Заради безводното време са пострадали посеви с обща площ от 338,7 хиляди хектара. Около 114 хиляди глави едър добитък също се нуждаят от питейна вода

Заложническа драма в САЩ

Полицията на град Сент Джоузеф е застреляла човека, който взе за заложници трима служители в банка. Той освободи една от задържаните жени, но отказа преговори с властите. По-късно стана ясно, че похитителят е прострелял двамата заложници, които са в критично състояние, и после полицията го застреляла. Мъртвият нападател се оказа 20-годишният Фуад Абдо Ахмед, наемател на магазин, разположен срещу банката. Не са ясни засега мотивите на нападателя.

Бразилия съди „Самсунг"

Бразилия заведе дело срещу компанията "Самсунг" заради лошите условия във фабриката в Амазония. Държавата изисква над 100 милиона долара обезщетение, съобщи АФП.

По данни на бразилското министерство на труда служителите във фабриката работят по 15 часа дневно, 10 от които прекарват накрак, понякога 27 дни без почивка. Посочените данни се отнасят за фабриката "Манаус", един от най-големите производствени центрове на "Самсунг" в света с 6000 работници от цяла Латинска Америка.

Южнокорейската компания "излага на риск от заболяване своите служители, поради повтарящите се действия и интензивността на работата на поточната линия", се посочва в доклад на бразилските власти. Правителството иска 250 милиона реала (108 млн. долара) за "колективни морални щети".

Отделно срещу "Самсунг" вече са подадени около 1200 съдебни жалби от работници в "Манаус".

Российская Газета
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С
ДУМА

Милион брези под прозорците

Заедно с новите паркове по-зелени ще станат и дворовете

Любов ПРОЦЕНКО

Да се засадят един милион дървета през следващите години. Това са плановете за руската столица, за които стана дума на заседанието на градското правителство. При това, както заяви временно изпълняващият длъжността кмет на Москва Сергей Собянин, новите зелени масиви ще се появяват не само чрез изграждането на нови паркове, но и чрез засаждане на дървета в дворовете.

Москва традиционно се гордее с това, че е един от най-зелените градове в света. Тук на всеки жител се падат над 20 кв. м зеленина, докато в Ню Йорк този показател е 19, а в Токио - едва 5 квадратни метра. Според данните на департамента по опазване на околната среда за 12 милиона московчани днес има 12 милиона дървета. Защо обаче тогава озеленяването изведнъж се оказа един от приоритетите на града? Достатъчно е да се погледне центърът на столицата, за да се отговори на този въпрос. Спасението му май са само булевардите, а повечето от улиците буквално са "оплешивели" заради презастрояването. А новите райони? И те не могат да се похвалят, че в жегите може да намерите там сянка, под която да се скриете от слънцето. Именно в един от тези райони, издигнали се през последните 10-15 години на Ходинско поле, където засега има прекалено много хора и съвсем малко дървета, и бе решено наскоро да се направи, по думите на Собянин, "първокласен парк". Поради това беше невъзможно да се направи, тъй като Ходинки се строеше по инвестиционен договор. Сега градските власти успяха да освободят от задълженията половината от този договор.

При това, по щастливо стечение на обстоятелствата, същинската среда на района, голямо парче земя от 340 декара, е останало незастроено.

Както разказа главният архитект на града Сергей Кузнецов, заедно с него в състава на парка ще влезе и бившата писта - още 260 декара. Това е федерална земя и в момента се решава въпросът за предаването ѝ за нуждите на столицата. Там ще включат и пешеходния булевард, на който засега няма нищо, освен асфалт. С други думи - територията на бъдещия парк е повече от прилична - над 600 декара.

Какъв ще е той? Засега се знае само, че е взето решение за провеждането на международен конкурс за създаването на концепцията на парка. Журналистите се поинтересуваха ще напомня ли нещо в него за историята на това място, тясно свързано с авиацията. Кузнецов отговори, че засега е рано да се говори за това, но е съвсем възможно в техническата задача на конкурса тази тема да бъде включена. Той също така припомни, че Москва заедно с федералното министерство на културата вече обявиха един друг международен конкурс - за създаването на Държавен център на съвременно изкуство пак тук, на Ходинско поле. По този начин в Ходинка ще бъде изграден пълноценен многофункционален културен център, който ще превърне днешния спален район в знаково място интересно както за московчаните, така и за гостите на столицата.

Според прогнозата на главния архитект, създателите на парка ще ще излязат на строителната площадка в средата на 2014 година и през 2015-а заедно със строящата се в този район станция на метрото "Ходинско поле" паркът трябва да е готов. Едновременно с това ще започне и активното озеленяване на дворовете. С тази цел, разказа и.д. ръководител на департамента по охрана на околната среда Антон Кулбачевски, е облекчена самата процедура по засаждане на дървета близо до сградите. Ако по-рано беше необходим проект, то сега за жителите е достатъчно да кажат какви именно дървета искат в двора си, и районното управление, след като провери дали това е възможно (да не минават например отдолу подземни комуникации), ще включи закупуването на фиданки и плащането на дейностите по засаждането в бюджета си. Разбира се, никой няма да възрази, ако московчани искат да купят фиданки за своя сметка и сами да ги засадят. Засаждането по дворовете на брези, ели и други традиционни московски дървета ще започне още през тази есен.

www.duma.bg

ДУМА
ЧЕТВЪРТЪК 15 АВГУСТ 2013

Ще падне ли или не таванът?

Снимка Мариета ТОМОВА

Това е въпросът, който си задават и стари, и нови пенсионери - всеки със свои очаквания към кабинета „Орешарски”

Ева КОСТОВА

Според действащия Кодекс за социално осигуряване таванът на новоотпуснатите пенсии трябва да падне от 1 януари 2014 г. Или иначе казано - административно спуснатият максимален размер на парите за старини трябва да спре да съществува за хората, излизащи в заслужен отдих след 1 януари догодина, но не и за тези до 31 декември 2013 г.

Според редица експерти, сред които и “бащите” на пенсионната реформа Иван Нейков и Николай Николов,

тази постановка в закона е дискриминация

и не е справедлива. На същото мнение са и други специалисти.

Неслучайно на 31 юли, на третото си поредно заседание, членовете на Консултативния съвет за оптимизиране на осигурителната система към социалния министър д-р Хасан Адемов се обединиха около идеята от 1 януари 2014 г. да отпадне таванът за всички пенсии, а не само за новоотпуснатите.

Николай Николов, експерт на КТ “Подкрепа” в момента, сподели специално за ДУМА, че в света по негова информация няма обществена, солидарна пенсионна система, в която да няма таван на пенсиите. Той обаче може да бъде поставен на входа на пенсионната система или на изхода й. На входа на системата таванът е косвен - ограничава се доходът, върху който могат да се правят пенсионни вноски. Такъв косвен таван при нас беше поставен през 2000 г. До тази дата, а и досега съществува таван на изхода на системата, т.е. ограничава се размерът на получаваната пенсия. Тя по закон на даден човек може да бъде изчислена на 1000 лв., но

в момента се плаща 770 лв.

което е равно на 35% от максималния осигурителен доход. За първи път след 1989 г. таван на изхода на системата беше поставен през април 1990 г. с цел да се ограничат пенсиите на т.нар. тогава висша номенклатура, допълни Николов. Дотогава за всички останали работещи имаше ограничител, защото те получаваха заплатите си по единните тарифни мрежи и по единната щатна таблица, които важаха за цялата страна за определени длъжности и професии. В определени институции, партийни централи и т.н. възнагражденията се изплащаха по някакви други механизми. Именно за да се ограничат пенсиите, които са функция от заплатите, беше наложен таван по политически причини в размер на 500 лв. С промяна на Закона за пенсиите през 1992 г. и пенсиите на всички пенсионери бяха ограничени вече по финансови причини. Някъде в средата на 90-те години таванът беше оставен по социални причини и съображения, каза още Николай Николов.

Защото до 1 януари 1997 г. пенсиите се изчисляваха от дохода само през три последователни години от последните 15 трудов стаж, които са най-благоприятни за пенсионера. Това даде възможност, особено в някои финансови институции, само за 3 години работа там да се получи много висока заплата и съответно много висока пенсия, която не отразява приноса на дадения човек за целия му трудов стаж, а само за 3 години от него, които бяха наречени от пенсионерите

трите хитри годинки

Всяка мярка, която се предлага обаче, има своята цена. Сметките на НОИ сочат, че отпадането на тавана за всички пенсии е възможно най-скъпият вариант - той ще струва близо 120 млн. лв. на година допълнително на Държавното обществено осигуряване. Имайки предвид обаче, че за 2013 г. бюджетът на ДОО е малко над 9 млрд. лв., сумата не е непосилна. Особено ако заедно с това се решат и редица други дълго отлагани горещи въпроси като повишаване на събираемостта на осигурителните вноски, оптимизиране на системата на експертизата на работоспособността, “разтоварване” на НОИ от редица неосигурителни плащания и т.н.

Въпросът с т.нар. таван на пенсиите се дискутира от дълго време. Дори и в бюджета да не се намерят още от 2014 г. средства за отпадането му за всички, а само за новоотпуснатите, пак ще бъде стъпка в правилната посока.

Причините за това са много. Първата е, че това ще стимулира хората да се осигуряват върху реалните си заплати, а не да минават метър с вноски върху минимума. Второ, когато човек започне да получава по-достойна пенсия, това ще върне не само самочувствието му, но и доверието му в институциите. Трето, аргументът, че ще се предизвика социален взрив, ако на опашката в пощата един до друг застанат възрастна жена с примерно 150 лева пенсия и бивш банкер, който трябва да вземе пенсия сто пъти по-голяма от нейната, е повече морален проблем. Законът е такъв - щом можеш да избираш трите си най-благоприятни откъм заплата години преди 1997 г., защо банкерът да не си ги избере, когато е получавал космическа заплата.

Нормално е осигурителната система да има ограничения - на входа или на изхода. Само че България е държава-парадокс и в това отношение, тъй като има

ограничение и на входа, и на изхода

На входа е чрез т.нар. максимален осигурителен доход - т.е. каквато и висока заплата да получаваш, не можеш да правиш осигуровки върху повече от 2200 лв. На изхода е въпросният “таван”. Той е 35% от максималния осигурителен доход или 770 лв. Получават я 52 512 души - т.е. те получават по-малко, отколкото им се полага. Хората са ощетени от държавата по тази линия с различни суми, като в масовия случай става въпрос за порядък от 50-100 лева.

До края на мандата кабинетът “Орешарски” заяви намерение максималният осигурителен доход да стане 10 пъти колкото минималния, което прави 4200 лева. Вдигането на максималния доход носи допълнителни приходи в бюджета на ДОО.

Максималният осигурителен доход за 2014 г. да стане 2400 лв. вместо сегашните 2200 лв., предлага Ася Гонева, изпълнителен секретар на КНСБ. Според сметките на синдиката това ще донесе допълнителен приход от 37 млн. лв. в бюджета на ДОО, каза тя.

За да вземат възможно най-висока пенсия, нашенците трябва да са се осигурявали през целия си трудов живот на максимума. Това означава, че на “тавана” занапред ще са все по-малко хора, ако максималният доход расте. Показва го елементарната математика.

Според осигурителния кодекс таванът трябваше да отпадне още през 2004 г., но не се случи. Очакваше се това да стане през 2010-а или 2012 г., но също не се състоя. Сега по време на приемането на бюджета за 2014 г. ще стане ясно

дали заложеният текст в КСО ще се случи най-сетне

в рамките на сегашното управление.

Принципите в осигуряването не могат да лежат просто на сметките и числата. Защото зад всеки пенсионер стои жив човек, негова история, трудов стаж... Когато приемат законите, политиците трябва да имат политическата воля и да ги изпълняват. А не заедно с пенсионерите да чакат да падне таванът...

Ако все пак е невъзможно осигуряването на 120 млн. лв., за да отпадне таванът за всички, има възможност той да падне само за новоотпуснатите, а за останалите да се мисли някакъв по-справедлив вариант - било чрез въпросното повишаване на максималния осигурителен доход, което автоматично вдига и максималната пенсия, било по друг начин. Друг такъв начин е преразглеждане на въпросното съотношение - едно време може и да е било резонно максималната пенсия да е 35% от максималния осигурителен доход. Днес обаче експертите са категорични, че би било по-справедливо с оглед ръста на заплатите през последните години този процент да се повиши - например на 45%.

НИКОЛАЙ НИКОЛОВ: ТАВАНЪТ ДА ПАДНЕ ЗА ВСИЧКИ

Разчетите са направени и в закона е прието, че таванът на пенсиите от 770 лв. ще падне след 1 януари 2014 г. Обаче грешката на правителството на ГЕРБ според мен, която ще създаде огромно напрежение между пенсионерите, е, че това ще важи само за новоотпуснатите пенсии, т.е. тези, отпуснати след 1 януари 2014 г. Демек, ако си легнеш на 31 декември 2013 г. с таван на пенсията, ще си я получаваш до края на живота си, а ако си легнеш вечерта на 1 януари 2014 г. с отпусната пенсия, няма да имаш таван. Това ще противопостави старите на новите пенсионери. Между другото, проблемът има и друг измерител. На мен са ми известни много случаи, когато хората стискат и продължават да работят до преклонни години, даже и в администрацията, защото очакват 1 януари, за да се пенсионират тогава без таван. Затова моето категорично становище като човек, който е съдействал да се въвеждат тези три тавана, за които говорихме, е, че таванът от 1 януари 2014 г. трябва да отпадне за всички - и за стари, и за нови пенсионери. Много малко хора вече са останали, които получават пенсия, отпусната само от тези 3 години от 1997 г.

МТСП: Няма правна възможност за съдебни претенции

ДУМА се обърна с един - хипотетичен все още, въпрос към Министерството на труда и социалната политика: има ли опасност, ако падне таванът само за новоотпуснатите пенсии, да тръгне вълна от съдебни претенции от страна на по-старите пенсионери, както вече се допуска в публичното пространство?

От “Връзки с обществеността” ни отговориха следното: “По въпроса за максималния размер на получаваните една или повече пенсии се е произнесъл Конституционният съд с Решение №21 от 15.07.1998 г. по к.д. №18 от 1997 г.

В решението се сочи следното: “Установяването на максимални и минимални пенсионни граници, както и тяхната взаимна обусловеност, са продиктувани от действащата у нас система на пенсионното осигуряване. Тя се квалифицира във финансово отношение като “разходно-покривна”. При тази система пенсионен таван е необходим - той служи да гарантира минималните пенсии и да спомага за растежа им. Тези функции показват, че оспорената разпоредба удовлетворява изискванията на социалната справедливост, изразена в Преамбюла на Конституцията на Република България.”

С Определение №1 от 10.02.2011 г. по к.д. №18 от 2010 г. Конституционният съд е отклонил искането на състав на Върховния административен съд за установяване на противоконституционност на § 6, ал. 1 и § 22§, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване и несъответствие с международни договори, по които България е страна, и е прекратил производството по делото.

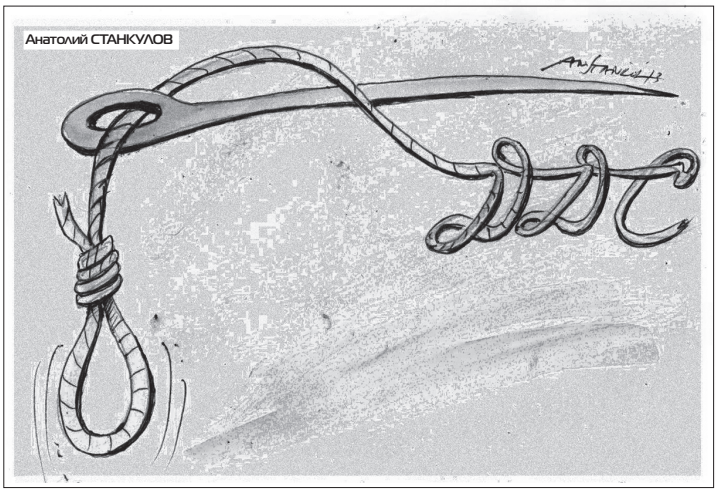
По въпроса за т.нар. таван на пенсиите през 2011 г. се произнесе и Европейският съд по правата на човека в Страсбург, който беше сезиран по жалба на български пенсионери.

Съдът посочва в решението си, че таванът на пенсиите в България не нарушава правото на собственост и не е дискриминация.

При наличието на тези съдебни актове считаме, че няма правна възможност да се предявят и удовлетворят “съдебни претенции” от лицата, получаващи пенсии, отпуснати преди 31.12.2013 г.”

СВЕТЛАНА ВЕЛЕВА

Казусът ДДС

Невърнатото на бизнеса ДДС стана обект на спор от страна на експерти и опозиционни партии - не заради друго, а защото е един от мотивите за актуализацията на бюджета. Кабинетът заяви намерения за нова политика спрямо бизнеса, а именно - навременно разплащане на задълженията, за да не се спъва икономиката. Факт е, че вече изпълнява обещанията си - само за юли правителството е изплатило 563 млн. лв. ДДС на бизнеса, или близо 80% от дължимия налог. Същевременно, въпреки хвалбите, че сме "финансов отличник", Борисов не успя да събере пари, за да изплати държавните задължения към бизнеса. Анализ на МФ показа, че най-голямата платена сума към бизнеса за 4-те години на ГЕРБ е в периода януари - юни 2013 г., когато е възстановен ДДС за 612 млн. лв. - почти толкова, колкото сегашният кабинет изплати само за месец. Значи можело? Нека припомним и как започна кризата? Не, не с вятъра на промяната от затегнатите международни пазари - това дойде по-късно. У нас кризата започна с решението на Симеон Дянков да не плати едни 600 млн. редови задължения към бизнеса през 2009-а. Пицата била малка, малко гърла щяла да нахрани - бизнесът няма да е сред тях. Последваха години на неплащане към корпоративния сектор - както от страна на държавата, така и от страна на общините. Забавяне на плащанията имаше както по обществени поръчки и ДДС, така и по европроекти. Бизнесът се принуди да ограничи разходите си, а това значи - намаляване на инвестиции, съкращаване на персонал, а мозина и фалираха. Като резултат след 4 години политика на неплащане малкият и среден бизнес беше съсипан (над 100 хил. фалита), 450 хил. работни места бяха ликвидирани, а безработицата и бедността ударихa рекордни за последните няколко кабинета нива. Е, още ли има някой, който да смята, че крайната стагнация може да доведе до бюджет на растежа и че актуализация не е нужна?

Дупка до дупка

АИДА ПАНИКЯН

Дупка в бюджета на МЗ. Дупки в бюджетите на болниците. Дупка в бюджета на Фонда за лечение на деца в чужбина... Дупките в системата на здравеопазването са една до друга. И не са от днес. Още при подготовката на бюджета на държавата за 2013 г. здравеопазването за пореден път не бе приоритет на държавата. В това число и детското. Оказа се, че парите за редица дейности свършиха в средата на годината, включително и тези за Фонда за лечение на деца в чужбина. Сега фондът чака на добра воля да мине актуализацията на бюджета, от която евентуално да бъде позакърпена дупката с 2 млн. лв. Само да припомним, че за работата на фонда бяха предвидени около 6 млн. лв. за цялата година, а още в края на юни бе оповестено, че е финансирано лечението на 464 деца с над 5,7 млн. лв. Е, те на това му се вика: "След ГЕРБ - ако ще и потоп да настане!"

Децата на България и без това не са много. Няма две мнения, че бедността е в основата и на влошеното им здраве. Причина за това е, разбира се, и недостатъчната профилактика - за нея сякаш колкото повече се говореше, толкова помалко се провеждаше. Обнадеждаващо е, че детското здраве и профилактиката са в основата на проекта за нова Национална здравна стратегия... Остава да чакаме какво ще произлезе от нея.

Само че, докато от телевизионните екрани, вестникарските страници и различните сайтове в интернет покрусени родители още протягат ръка за милостиня, за да съберат необходимите средства за лечението на тежко болните си деца в чужбина, някак си нещата в държавата няма да са потръгнали като с магическа пръчка.

Вето на разделението

Гл.ас. д-р ЧАВДАР СТОЯНОВ

Предстои извънредно заседание на българския парламент в разгара на августовските годишни отпуски, на което законодателният орган ще трябва да се произнесе по наложеното от президента Росен Плевнелиев вето върху актуализацията на държавния бюджет за 2013 г. Очевидно е, че мотивите за действията на президента не могат да бъдат юридически обосновани, те са продиктувани от развитието на политическите процеси.

Действително Конституцията на РБ позволява на държавния глава, без изрични ограничения в основанията, да върне за ново обсъждане всеки закон. Това може да се реализира, когато нормативният акт е несъобразен с конституцията, но също и когато е нецелесъобразен. Авторитетни юристи в последните дни в своите анализи посочиха, че текстът на чл.101 от конституцията не прави никаква разлика между законите в това отношение. Убедително се налага тезата, че законът за бюджета е особен акт, с твърде различна характеристика и последици от действията му. За неговото приемане са необходими огромен обем специфична информация и целесъобразно изготвяне, при внимателното отчитане на разнородни обществени интереси. Единствено правителството като олицетворение на централната изпълнителна власт би могло да го разработи най-ефективно и пълноценно.

В чуждата доктрина (основно в Германия) дори се смята, че законът за бюджета само във формален смисъл е закон. Според тези мнения става въпрос по-скоро за акт на изпълнителната власт, който няма типичен нормативен характер. Очевидно в практическата реализация на този акт се касае за подробно разработена схема от разходи и приходи. Те засягат широки обществени слоеве, но по различен начин и в различна степен. Явно, подобни аргументи не са достигнали до юридическите съветници на президента, а той не се е замислил над тях. За съжаление в общественото пространство се наложи мнението, че президентът, атакувайки закона по целесъобразност, категорично направи опит за вмешателство в конституционно утвърдените правомощия на Министерския съвет. За това и гласуването, което предстои, трябва да се разглежда като ясна демонстрация срещу опитите на държавния глава да излезе извън конституционните си правомощия, разделяйки нацията и предизвиквайки остра криза в отношенията между институциите. Отхвърлянето на президентското вето от Народното събрание ще бъде ясен знак, че правителството на Орешарски получава одобрение от българския парламент за пакета от социални мерки, които предприема.

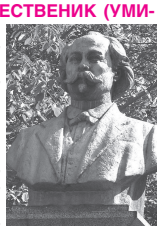
УСПЕНИЕ НА ПРЕСВЕТА БОГОРОДИЦА. Един от най-големите християнски празници, честван еднакво и от православни, и от католици. Този ден е посветен на смъртта на Божията майка или на успението ѝ. Днес е Денят на Варна. Празнуват още Несебър, Стражица, Ихтиман, историческото селище Арбанаси, както и селата Добри дял, Великотърновско, и Виноградец, Пазарджишко.

ДЕН НА МЕДИЦИТЕ, ЗАГИНАЛИ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕ НА СЛУЖЕБНИЯ СИ ДЪЛГ. Идеята за отбелязване е на Национален алианс "Живот за България" и в. "Български лекар". За първи път датата се отбелязва през 2005 г. Инициативата е подкрепена от всички лечебни заведения в страната. На 15 август 1963 г. от тежко изгаряне умира д-р Стефан Черкезов, след като спасява пътници от пламнал автобус.

1867 - РАЖДА СЕ ГЕОРГИ КИРКОВ-МАЙСТОРА, ПУБЛИЦИСТ И ОБЩЕСТВЕНИК (УМИРА 1919 Г.). Активен член на БРСДП, сътрудничи на в. "Социалист" и на сп. "Ден". През 1897 г. по негово предложение конгресът на БРСДП в Казанлък слага началото на в. "Работнически вестник". Редактирането е възложено на Георги Кирков и Евтим Дабев. От 1898 г. е член на Централния комитет на партията до края на живота си. Вторият (след Янко Сакъзов) депутат от социалистическа партия в Народното събрание. Както отбелязва за него Димитър Благоев: "За пръв път в Народното събрание се чува социалистическа реч и се поставя работническият въпрос." Георги Кирков е не само сподвижник, но и идеен приятел на Димитър Благоев до края на живота си.

1892 - РАЖДА СЕ ЛУИ ДЬО БРОЙЛ, ФРЕНСКИ ФИЗИК (УМИРА 1987 Г.). Нобелов лауреат за физика за 1929 г. Според него светлината е вид лъчиста енергия с електромагнитен характер. Всеки светлинен източник изпуска отделни малки порции (кванти) светлинна енергия, съставени от частици, наречени фотони. Те се движат в пространството със скоростта на светлината, придружени от електромагнитна вълна с определена дължина. Вълните, свързани с материалните частици, днес носят неговото име. Българският физик акад. Асен Дацев (1911-1994) като френски стипендиант на специализация в Париж работи под ръководството на Луи дьо Бройл и става доктор в "Сорбоната".

1945 - ИМПЕРАТОР ХИРОХИТО ОБЯВЯВА БЕЗУСЛОВНА КАПИТУЛАЦИЯ НА ЯПОНИЯ. Страната на изгряващото слънце участва във Втората световна война като част от оста Рим-Берлин-Токио. Подписва Тристранния пакт на 27 септември 1940 г. и на 7 декември 1941 г. започва война срещу САЩ с внезапното нападение над американската военноморска база Пърл Харбър (Хавайте). На 2 септември 1945 г. на американския линеен кораб "Мисури" Япония подписва Акт за безусловна капитулация, с което се слага край на военните действия във Втората световна война.

1969 - ЗАПОЧВА ФЕСТИВАЛЪТ ЗА МУЗИКА И ИЗКУСТВА "УДСТОК". Проявата, в която участват над 450 000 души, продължава три дни на площ от 600 акра във фермата на Макс Ясгур. Фестивалът трябвало да се проведе в градчето Удсток, но местните жители се възпротивили. "Удсток" е своеобразна кулминация на протеста на младото поколение срещу догмите и предразсъдъците на обществото и на хипи движението през 60-те години. По-късни фестивали със същото име се провеждат в щата Ню Йорк през 1979-а, 1989-а, 1994-та и 1999-а и включват изпълнители от различни музикални жанрове.

ДУМА
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С

Монд дипломатик

LE MONDE diplomatique
българско издание

15 август 2013, година 10, брой 8 (105) - втора част lmdbg@press.bg; bg.mondediplo@gmail.com www.bg.mondediplo.com 8 стр.

Артистичен подход, търговска стратегия или желание за контрол?

Звуковият маркетинг превзема градовете

„Изберете музикалното оформление на вашата гара!“. Така Националната компания за железопътен транспорт на Франция се обърна към клиентите си от Парижкия регион. Намерението, което се крие зад този призив, не е толкова безобидно, колкото изглежда. Композициите на Моцарт или ноктюрните на Шопен имат за цел да отблъснат младите и бездомните. Все още прохождащото моделиране на звуковото пространство на градовете поражда редица инициативи… и въпроси.

Жулиет Волклер*

„*Преди тридесет години във Франция всеки имаше високоговорител под формата на свой собствен радиомагнетофон. Днес високоговорителите, с които разполага всеки, са десетки. Високоговорителят приема все по-многобройни и разнообразни форми. Освен двете тонколони на уредбата, могат да се открият и много други предмети от всекидневния живот с подобна функция, като слушалки, звънци, автоматични гласови системи, мобилни телефони и т. н.*“ (1). В ерата на „интелигентните градове“ и „многоизмерната виртуална реалност“ аудиодизайнерът Ролан Каен посочва тенденция, която изглежда няма скоро да спре да се развива – технологиите се стремят да накарат предмети, които до този момент са били безмълвни или просто неспособни да издават нищо друго освен обикновен шум, да говорят, да пеят, да действат като аларми или да изпълняват мелодии.

Градът е един от тези предмети. Той е обект на акустично моделиране, което засега не е силно концентрирано, от страна на институции, индустрия, реклама, асоциации или лаборатории. Звукът бавно започва да се използва за нови цели и да установява невидими граници в публичното пространство. С него ту се привлича, ту се отблъсква, ту се информира, ту се продава. Частни компании и обществени служби се стремят да галят ушите на клиента и понякога да отблъскват нежелани лица или потребители.

Бетонните стъпала до един ескалатор в стокхолмското метро издават определени тонове, след като бяха превърнати в подобие на пиано с големи клавиши.

„Тишината предизвиква тревога“

ЗВУКОВИЯТ дизайн, който се практикува от 80-те години на миналия век, напредва все повече, а с него се появяват и редица нови специалности – аудиомаркетинг, пространствено оформление и т. н. Проблемът на това развитие, за някои предимство, а за други недостатък, е че „*звуковият сигнал ни се налага, натрапва и ни обгръща отвякъде*“, както обобщава Жерар Юзан, изследовател в научен екип „Технологии, недостатъци, взаимодействия и мултимодалности“ към университета Париж VIII и проектант на светофарите със звукова сигнализация за незрящи, които са задължителни във Франция при всеки нов градоустройствен план от 1999 г. насам.

(На стр. 2-3)

* Продуцентка в независимо радио. Авторка на студията *Le son comme arme. Les usages policiers et militaires du son* (Звукът като оръжие. Използването на звука в полицията и армията), La Découverte, coll. „Sciences humaines“, Париж, 2011.

(1) Взетите интервюта във връзка с тази анкета могат да бъдат чути на www.intempestive.net.

Един голям пазар за невменяеми

Бернар Касен

ПРЕГОВОРИТЕ за създаване на един голям трансатлантически пазар между Европейския съюз и Съединените щати (Трансатлантическа асоциация за търговия и инвестиции) вече са в ход. Става въпрос за един невероятен ускорител на презграничния неолиберален проект, който цели да издигне в ранг на висши норми в международните отношения конфискацията на народния суверенитет от пазарите и да наложи всички форми на социален, данъчен и екологичен дъмпинг, маскирани от израза „свободна търговия“. Размерът на двата блока, които ще съгласуват евентуално действията си (те представляват общо половината от световното богатство и една трета от международната търговия), ще ги постави действително в силна позиция, която ще им позволи да диктуват правилата си на останалата част от планетата, особено на Китай.

Естествено, този проект не се представя по такъв начин на обществеността мнение от двете страни на Атлантика. Заслепяват го с перспективата за растеж и създаване на работни места, които щели да се разкрият в резултат от либерализирането на обмена между стария и новия континент. Това щяло да ни изведе от кризата, без да се похарчи нито едно евро... За жалост не може да се изключи, че поради интелектуален мързел, истинско невежество или наивност европейските политически лидери (някои от тях дори се хвалят, че са от левицата) са готови да повярват на тази опашата лъжа. Европейската комисия, която е ударният отряд на неолиберализма, положи огромни усилия да убеждава. Тя съвсем наскоро финансира „проучване“, според което едно споразумение за търговията и инвестициите със Съединените щати щяло да доведе до 0,5% увеличение на Брутния вътрешен продукт на Европейския съюз и до създаването на 400 000 работни места.

Комисията вече е прилагала тази тактика на мистификация. През 1988 г., когато едва беше влязъл в сила Единният европейски акт, тя поръча доклад (1), който твърдеше, че отварянето на големия европейски пазар, предвидено за края на 1992 г., щяло да позволи да се разкрият от 2 до 5 милиона работни места в тогавашната Европа на дванадесетте. Още ги чакаме! Както преди четвърт век, така и сега цифрите на Брюксел не са за вярване. Най-вече, защото авторите на тези доклади не взимат предвид броя на закритите поради либерализацията работни места. Множенето на криви, схеми, графики и математически модели има една-единствена цел – да покрият с лъскав „научен“ лак заключенията, подготвени предварително от поръчителя, в този случай Комисията.

Дали ще се създадат или не работни места е отделен въпрос, но това, което ще бъде окончателно за Европейския съюз, ще бъде премахването на всякаква митническа закрила и на всички правила в земеделието, здравеопазването, храненето, закрилата на личните данни и т.н. Това е целта на Съединените щати. И не може да се разчита, че Комисията ще се съпротивлява. Тя доказа, че слабо я интересува мандатът, който й повериха европейските правителства. Комисарят Карел Де Гуч, натоварен с преговорите, вече обяви, че си запазва правото да „разисква“ темата за културата, ако американските му съдружници поискат това. По настоятелното искане на Франция тази област беше безусловно извадена от рамките на преговорите. „Победата“ на Франсоа Оланд, който повярва, че е наложил „културното изключение“ на другите 26 правителства от Европейския съюз, рискува да бъде много краткотрайна...

(1) Става въпрос за доклад изготвен от Поало Чекини, публикуван с предговор на Жак Делор, под заглавието „Европейското предизвикателство 1992: предимствата на единния пазар“, Flammarion, Париж, 1988 г.

Le Monde diplomatique - *испанско издание*
Превод Венко Кънев

Артистичен подход, търговска

Звуковият маркетинг

(От стр. 1)

Звуковата картина в градските пространства е в голямата си част наследство от втората индустриална революция: преобладават шумовете от машини, мотори, климатици, влакове, които се смесват и образуват постоянен и нискочестотен шумов фон. *„Звуково замърсяване“* е терминът, който през 70-те години на миналия век използва канадският композитор Мъри Шафер (2) и който се употребява много често оттогава. *„Едно от определенията на звука е, че той е енергиен субпродукт на дадена система. С изключение на няколко необходими за общуването елемента, всичко, което чуваме, не е желано, то е следствие от някаква дейност. Ако се запише шумът, който се чува в някой град или обществен парк, той не е много повече, отколкото преди тридесет години. Чуват се само един-два нови звука“*, констатира Бернар Фор, композитор и орнитолог от град Лион. Р. Каен добавя по повод на новопоявяващите се звуци в индустрията: *„По-скоро сме в сферата на прогнозите, отколкото на реалните действия.“* И сме по-скоро в прилагането на мерките против шума, чиято разработка започна преди четиридесет години, отколкото в позитивно и изобретателно търсене на подходящата акустична среда.

Звуковата урбанизация все още не е постигната или поне не е достатъчно развита, както биха казали тези, които очакват с надежда ерата на приятната за ухото градска среда. Но вече се предприемат първите стъпки в тази посока, а те са проектирани емпирично, без обществени дебати за социалните промени, до които ще доведат. Какво е звуковата урбанизация? Тя би могла да се определи по-конкретно като съвкупност от желани звуци (поне от аудиодизайнерите, които ги изработват), създадени за моделиране на градовете, независимо дали високоговорителите са подвижни или неподвижни. Така се отдава предпочитание на звука за сметка на стените и твърдата материя, поради което може да се говори за флуидна урбанизация.

Първият засегнат сектор е автомобилната индустрия, която се развива с пълна пара и разработва хибридни или електрически двигатели. От няколко години насам производителите се оборудват с лаборатории за акустика и звуков дизайн. В своята книга *Незаконното внушение,* публикувана през 1957 г., Ванс Пакард разказва, че още след Втората световна война някои американски производители на автомобили започват работа върху шума при затварянето на вратите, за да направят така, че той да вдъхва повече сигурност (3). През 2010 г. „Ауди“, като водеща компания в тази област, въведе чрез множество свои комюникета концепцията си за *корпоративен звук*, тоест, разработване на собствена идентичност на марката от затварянето на жабката на колата до избора на музиката и гласовете по време на рекламите. В своя автомобил шофьорът свиква и най-обикновените му действия, които допреди време изглежда са били лесно осъществими без никаква помощ, да бъдат придружавани от звуков сигнал: празен резервоар, незакопчан колан, завой надясно. Звуков сигнал вече съпровожда и автоматичното заключване на автомобила, при което шофьорът не може да извършва рисковани действия под капака на мотора, който вече е с електронно отваряне, но пък за сметка на това скоро ще може да задава сам параметрите на желаната от него звукова сигнализация и да избира дали колата му да имитира звука на летяща чиния или на ретродизелов автомобил (4).

Индустрията се интересува много от звука и държи това да стане ясно, защото за нея проблемът не е в премахването на шума, а на тишината. Почти напълно безшумните съвременни двигатели са опасни за пешеходците и другите водачи. Венсан Русари, инженер в областта на психоакустиката, работещ в лаборатория „Неосаунд“ към компанията „Пежо-Ситроен“, дори заявява, че *„тишината предизвиква тревога“* (5). В това отношение индустрията се връща към корените си. XIX век бе белязан от стремежа за осигуряване на безопасно движение по пътищата, поради което всеки тип превозно средство имаше своя специфична звукова сигнализация: *„звънци на врата“* за конете, теглещи файтони, *„тромба или тръба“* за трамваите, *„звънци“*, а след това и *„задължителен клаксон“* за автомобилите (6).

В Холандия веригата от пицарии „Доминос“ стана пионер в тази област. След като преоборудва доставчиците си с електрически скутери, фирмата прецени, че рисковете за пътно произшествие са се увеличили, и се зае със звуковата им сигнализация. Сега по време на целия маршрут от скутерите се излъчва запис на човешки глас, който имитира шума на двигател и произнася името на фирмата през няколко секунди (7). Предимството на откритието, наречено *безопасен звук,* е, че прави също така реклама на марката с комичен ефект. Или поне за момента, под претекст че се стреми към безопасност по пътищата, цялата индустрия започва да мечтае за свое постоянно звуково лого в публичното пространство.

Щурци в парижкото метро

През 90-те години от „Харли Дейвидсън“ вече се бяха опитали безуспешно да патентоват специфичния шум на едноименните мотори и дори заведоха съдебно дело (завършило също така безуспешно) срещу „Хонда“, която се била опитала да го имитира (8). Тези първи опити целяха да се лицензира шум, който е „енергиен субпродукт“ от действието на двигателя, а не звук, моделиран за специфични цели. Очертават се много съдебни спорове, на които никой досега не е дал отговор, като например, дали в ежедневния живот по градските улици звуците на автомобилите ще бъдат запазена марка на създателя им? Ще бъде ли изпълнено публичното пространство с хиляди звукови сигнали като визуалното пространство? В САЩ първите норми, препоръчани от Министерството на транспорта, не позволяват по никакъв начин да се направи ясно разграничение между информация и реклама (9).

Не всички обаче одобряват увлечението на автомобилната индустрия към възможностите на звука да рекламира определен продукт. *„Трябва да се търси хармония, а не какафония“*, обобщава Никола Мисдари от екип „Възприятия и звуков дизайн“ към Института за изследване и координация в областта на акустиката и музиката. *„Звуковият дизайн, както го разбираме ние, не представлява наслагване на звук върху звука, а контролирано, интелигентно и добре премерено внасяне на елементи с определена цел. Когато работехме за „Рено“, там действително ни обърнаха внимание на някои ключови елементи, свързани с оригиналността на марката или с позитивите, които носи електромобилът по отношение на екологията или движението. Можем да опитаме да предложим общо формиране на определен звук, така че той да изпълнява повечето функции, с които е натоварен: да се чува ясно, но не прекалено силно, да бъде приятен за ухото и т. н.“* Корин Фийол, която е отговорник на отдел „Акустика и вибрации“ към Парижката автономна компания за градски транспорт (ПАКГТ), набляга от своя страна върху необходимостта да се създадат *„звукови норми“* в публичното пространство – някои звуци да бъдат обвързани единствено със сигурността и същевременно да се прояви разум, за да *„се избягва налагането на дадена употреба“*.

От няколко години в парижкото метро, което е представително и за други компании за градски транспорт, започва бавна промяна. Не всички предлагани от него услуги се стремят към стегнатост и умереност, което не би било подходящо, например, за моментните информационни съобщения за пътниците, независимо дали са регламентирани, както в случая с програмата за борба с тероризма, или оставени на свободната преценка на операторите, както с предупрежденията за джебчии, чиято честота зависи от настроението и чувството за дълг на служителите. В отдел „Акустика“ се опитват по-скоро да се справят с неприветливостта на метростанциите и *„да подобрят всичко, свързано със съпреживяването, емоциите и ориентирането“*, посочва Дамиен Масон, учен в Центъра за изследване на звуковото пространство и градската среда, работещ за ПАКГТ.

Теория на забавното при „Фолксваген“

Дисциплиниране на звукопотока чрез приятни за ухото усещания. *„В ПАКГТ отношението към акустиката напълно се промени през последните десет години. Преминахме от „намаляване на силата на звука“ към „звуково моделиране“*, констатира К. Фийол. Тази година ПАКГТ експериментира с две нови инсталации, като оценява въздействието им върху пътниците. На метростанция „Шатле ле Ал“ компанията се опитва *„да промени възприятието, за да намали времето за преминаване по коридорите“* чрез излъчването на записани с конкретна цел мелодии. В метростанцията на Операта са разположени високоговорители над дълъг хоризонтален ескалатор и излъчват едва доловими позовавания за околния квартал като лирични мотиви и аплодисменти. Сонг Панекам, отговорник за звукооформлението в компанията, обяснява, че в някои метростанции на линия 1, където разстоянието между перона и мотрисата е значително, пътниците са информирани за опасността с *„класически сигнал за тревога, смесен със свирукане на щурци“*. *„Щурците имат своето място в метрото, защото допреди петнайсетина години все още се срещаха в някои метростанции. Тъй като звукът идва от земята, това съвсем естествено кара хората да погледнат надолу. Този тип изненада е част от нашето звуково наследство и има както конкретна функция, така и емоционално въздействие.“*

В средата на 90-те години на миналия век ПАКГТ отправя поглед към аудиодизайна в лицето на Бернар Дьолаж, за да създаде мелодии за електронната карта за градския транспорт „Навиго“. Инсталирани са 3 типа сигнали за прием, отказ и последни дни на валидност. Участвали са в изработката композитор, психосоциолог и аудиотехник (10). Пътниците в пиковите часове изглежда сами са си изработили оптимален ритъм на валидиране, който да не нарушава хармонията на звуковите сигнали. *„Когато човек няма време за мислене и още по-малко за анализ, поведенческият модел „дразнение-реакция“ е полезен и необходим“*, обобщава Б. Дьолаж по повод на дизайна и необходимостта от него за сигурността.

Замислена в началото като помощно средство за незрящите и хората със зрителни проблеми, звуковата сигнализация днес е предназначена за всички граждани. Тъй като трамваите са предвестник на обновлението на градовете, в тях могат да се открият много новости. Във вагоните в Брест дизайнерът Мишел Редолфи е създал система за обявяване на спирките от женски глас при наплив на пътници и от мъжки при отлив, като гласовете са придружени от приятни звуци. В парижкия трамвай N°3 музикантът Родолф Бюрже използва гласове на знаменитости или граждани за обявяване на спирките, като инициативата не е по поръчка на транспортната компания, а на кметството.

---

(2) Murray Schafer, *The Tuning of the World* (Звукът на света), Knopf, Ню Йорк, 1977.

(3) Vance Packard, *La Persuasion clandestine* (Незаконното внушение), Calmann-Lévy, Париж, 1998.

(4) „Automobile: du bruit à la musique“ (Автомобилът: от шума към музиката), *Interception*, France Inter, 13 януари 2013.

(5) „Au cœur du Stellab, la source du bruit automobile“ (В сърцето на „Стелаб“, източник на автомобилния шум), *L'Usine nouvelle*, Antony, 9 февруари 2012.

(6) Sabine Barles, „Histoire de l'environnement urbain, bruits et sons: quelques réflexions“ (История на градската среда, шумовете и звуците: някои размишления“), в „Journée de réflexion épistémologique, mercredi 18 juin 2008“, Groupement de recherche № 2493 „Bruit des transports“ du Centre national de la recherche scientifique (CNRS), октомври 2008, www.gdr2493.cnrs-mrs.fr.

(7) Видеозапис, като и други примери за звукова урбанизация, могат да се видят на следния адрес: www.seenthis.net/tag/urbanisme_sonore.

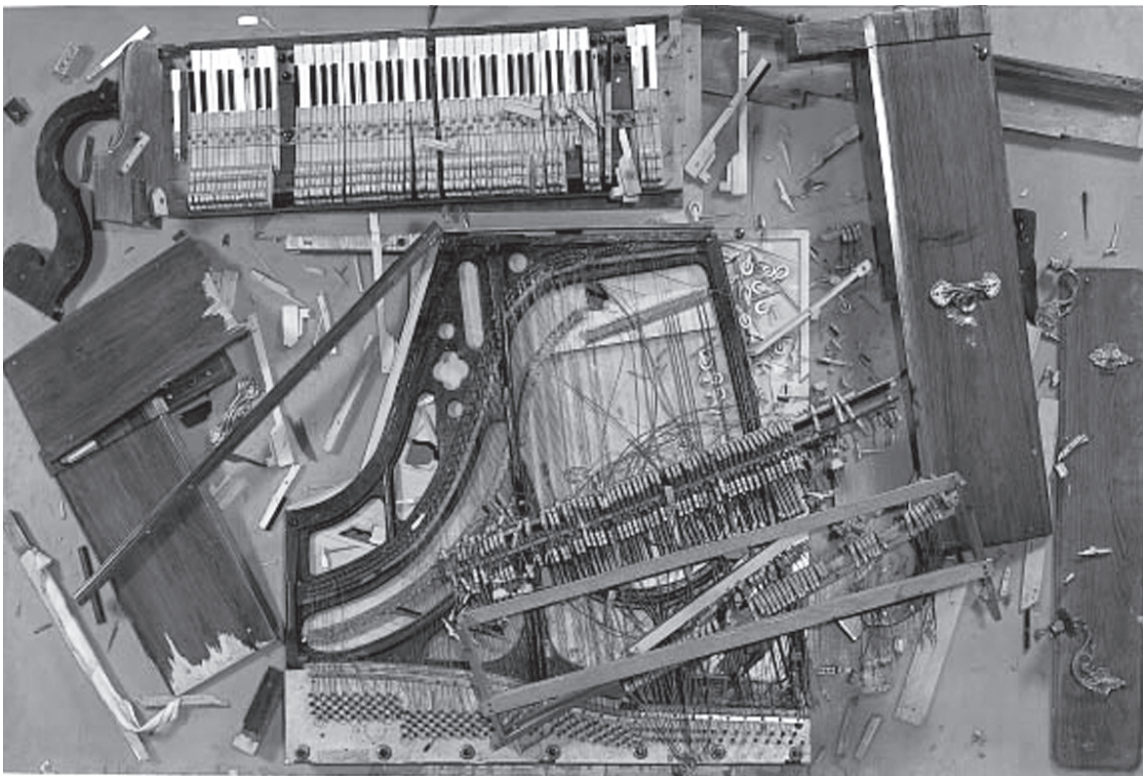
(8) John O'Dell, „Harley-Davidson Quits Trying to Hog Sound“ („Харли Дейвидсън“ се отказва от опитите си да присвои звука), *Los Angeles Times,* 21 юни 2000.

(9) „Minimum sound requirements for hybrid and electric vehicles. Draft environmental assessment. Docket Number NHTSA-2011-0100“ (Минимални звукови изисквания за превозни средства с хибридни или електрически двигатели. Проект на екологична оценка. Рег. номер NHTSA-2011-0100), National Highway Traffic Safety Administration, Вашингтон, януари 2013.

(10) Andrea Bergala, „L'Empire des sons“ (Империята на звуците), Arte France, System TV, 2005.

СТРАТЕГИЯ ИЛИ ЖЕЛАНИЕ ЗА КОНТРОЛ?

превзема градовете

ARMAN – „Шопеновото Ватерло“ 1962

Звуковите инсталации започват да си проправят път в благоустройството на местните общности, които се грижат за териториалния маркетинг. В рамките на обществена поръчка за маршрута на същия трамвай N°3 френският творец Кристиан Болтански озвучи десет пейки в парка „Монсури“, където хората, излезли на разходка, могат да чуят любовни признания, нашепвани нежно на различни езици: *„Невиждана досега среща между полезното и приятното, между практичното и забавното, между необходимото и съществено“*, заявява гордо Жан-Пол Юшон, председател на областния съвет на парижкия регион „Ил дьо Франс“ (11). Градът става като декор, превръща се в място за организирано безделие, в територия привидно далеч от социалните конфликти, които я структурират и трансформират.

На автомобилната индустрия също започва да ѝ харесва, освен да произвежда коли, да си представя „практичното и забавното“ в утрешното публично пространство. Така „Фолксваген“ създаде стълбище под формата на пиано за един ден в стокхолмското метро, като превърна бетонните стъпала в съседство до един ескалатор в големи клавиши, издаващи определени тонове. *„Наричаме това теория на забавното*, обясняват от компанията, *защото мислим, че то позволява най-лесно да се промени поведението на хората към по-добро“* (12). Към по-добро? Това означава да се събуди у тях желание да се качат по стълбите, а не по ескалатора. И да предпочетат „екологичните коли“, предлагани от тази компания, а не от други. Така автомобилната индустрия изобретява поведенческите модели, основаващи се на забавното. Прикриват маркетинга под формата на изкуство, налаганите модели на поведение под формата на смях, асептичното под формата на игра. Замисълът на твореца, който се стреми да подобри ежедневието на хората чрез обществено-полезно изкуство, се различава значително от целите на скритата реклама и стремежите за господство на изобретателни специалисти по връзки с обществеността; но намеренията на поръчителите невинаги са толкова различни.

Тази политика на „Фолксваген“ се вписва в духа на създадената от „Мюзак Корпорейшън“ традиция, която даде началото на музиката като фон през 30-те години на миналия век и разработи концепцията за „постепенно стимулиране“. Освен да скрива шума от работата, ситуационната музика е имала за цел да подобри производителността на служителите. Тя била тонизираща, когато желанието за работа намалявало, и успокояваща при опасност от разсейване. Постепенното стимулиране и днес все още намира приложение в най-различна обстановка. Целите му могат да са различни, например, да увеличи престоя на клиентите в магазина, или пък, тъкмо обратното, да ускори ротацията на хранещите се в ресторанта. Поне на това се надяват създателите на тази идея, които вярват, подобно на най-яростните ѝ противници, че звукът има почти магически свойства (13). Отблъсква ли непременно класическата музика младите, както се надява кметството в гр. Куртре, загрижено за спокойствието и тишината в парка „Бегинаж“? (14) Вероятно също толкова, колкото ритмичната музика пречи на пенсионерите да пазаруват във верига, ориентирана към подрастващите. Но и в двата случая музиката дава да се разбере, че определен тип клиенти са нежелани.

Без съмнение музиката, която се пуска на обществените места, не *„взаимодейства“* толкова силно с *„човешката маса“* (15), колкото би се искало на продавачите. За сметка на това тя маркира пространството, където се излъчва, постоянно подклажда консумативното поведение и загатва какво се очаква от тях. Така например, „Макдоналдс“ могат да въртят едновременно последните хитове вътре в ресторантите, а отвън да пускат острите и пронизителни звуци от електронното звукоизлъчващо устройство „Москито“, които могат да се уловят само от слуха на младежите под 25 години (16). Във Франция този звук се използва спорадично, но във Великобритания и САЩ употребата му е широкоразпространена и подтиква хората да консумират, а не да се мотаят.

Някои многопосочни високоговорители пък излъчват ясно насочени реклами в конкретни зони – рафтове с най-търсените книги в някоя книжарница, части от тротоара пред някой афиш, за да грабнат сетивата на прекалено разсеяния минувач. Акустичните устройства изпълняват тук същата роля като т. нар. обзавеждане за „ситуационна превенция“. Те задават определено поведение в публичното пространство, карат скептиците да се оттеглят и, по думите на Анри Торг, композитор и учен от Центъра за изследване на аудиопространството и градската среда, извършват в крайна сметка *„моделиране чрез звука на поведението, потреблението и човекопотока“*(17).

„Ако бъдем цинични, можем да кажем, че аудиодизайнерът задължително има бъдеще, защото скоро ще сме тествали всички средства да се вдигне себестойността на продукта чрез визуални или формални похвати. Добрият звук ще е този, който позволява да се увеличи печалбата“ (18), заявява с горчивина френският първенец в аудиодизайна Луи Дандрел. Бихме могли да приложим констатацията му към цялостното използване на звука. Подобно на обонятелните, и слуховите възприятия са обект на интереси и апетитите се изострят. Някои се впускат в битката за това, което наричат обществен интерес, тоест, да се облекчи визуалното пространство като някои информации се разпространяват по високоговорители вместо чрез афиши, да се създаде възприемчива за ухото градска среда, да се хармонизира звуковото пространство, с което някои хора се надяват да постигнат хармония в обществото. Много предприемачи преследват явно заявени частни интереси и се опитват да оформят утилитарно публично аудиопространство, в което да няма неравности и всичко да се използва като източник на печалби.

Как да се предотврати пренасищането? Като се въведат „патенти“ за *„звуковото въздействие“* по модела на тези, които съществуват за физическото въздействие, предлага Юзан. Като се въведе регулация, подобна на тази, която вече съществува за радиовълните, предлага Доминик Биду, председател на Центъра за информация и документация по проблемите с шума. Като се оформи среда „по поръчка“ чрез мобилните телефони на минувачите, отговарят, къде сериозно, къде на шега, различни специалисти по акустика. Торг пък се обявява за това *„да се прочиства аудиопространството и да се оставят неозвучавани пространства, вместо да се предприемат умишлени действия за необуздано използване на звука“*(19). Това е концепция в противовес на сегашната урбанизация, която би отворила града и нас самите към това, което авторът нарича *„задължението да се импровизира“* (20).

Жулиет Волклер
Le Monde diplomatique
Превод Ивайло Буров

(11) „L'art pour le tram. Commande publique sur le parcours du tramway des Maréchaux sud (T3) de Paris“ (Изкуството за трамвая. Обществена поръчка за маршрута на парижкия трамвай по южните булеварди на вътрешния пръстен – Т3), прессъобщение на Кметството на Париж, 14 декември 2006.

(12) www.thefuntheory.com.

(13) Vincent Rouzé, „Les musiques diffusées dans les lieux publics. Analyse et enjeux de pratiques communicationnelles quotidiennes“ (Музиката на обществените места: анализ и цели, свързани с ежедневни комуникативни практики), докторска дисертация, Университет Париж VIII, 20 ноември 2004.

(14) „De la musique classique pour faire fuir les jeunes“ (Класическа музика, за да се изгонят младите), *La Libre Belgique*, Брюксел, 13 юли 2012.

(15) Джеймс Т. Кийнан, председател на комитета на научните съветници в „Мюзак“, „L'éco-logique de Muzak“ („Еко-логиката на Мюзак“), обръщение от 31 юли 1974, *Cahiers recherche / musique* № 6, „Le pouvoir des sons“ (Силата на звуците), INA-GRM, Париж, 1978.

(16) „Maidstone McDonald's criticised for Mosquito device“, BBC, 20 юли 2011. С напредването на възрастта човешкото ухо губи способността да чува звуци с много висока честота.

(17) Колективен разговор с членовете на Центъра за изследване на аудиопространството и градската среда, 22 януари 2013.

(18) Andrea Bergala, „L'Empire des sons“, *цит. съч.*

(19) Колективен разговор с членовете на Центъра за изследване на аудиопространството и градската среда, 22 януари 2013.

(20) Henry Torgue, *Le Sonore, l'imaginaire et la ville* (Звукът, въображението и градът), L'Harmattan, Париж, 2012.

Спекулация с имоти за бедни в Лима

В Лима, както и на други места в Латинска Америка, градоустройственото планиране често се състои в постепенното интегриране на спонтанно възникналите заселнически лагери на новодошли в столичната периферията на града. Докато доскоро този процес е създавал благоприятни условия за изграждане на истински квартали, днес той цели единствено да засили спекулацията.

СПЕЦИАЛНА ПРАТЕНИЧКА
ЕЛИЗАБЕТ РЪШ*

Фотографии на Елизабет Ръш. Лос Аламос - едно от многобройните градчета в покрайнините на Лима. Мястото е пусто, само няколко семейства живеят сред празните къщи, без течаща вода и обществен транспорт.

В ТАЗИ януарска съботна вечер стотици хора са се събрали в Лос Аламос, за да отпразнуват втората годишнина от изграждането му с подръчни материали. Другаде по света подобно място би се нарекло фавела или гето с коптори за незаконни обитатели. Но в Лима то носи напевното име *pueblo joven*, буквално „младо селище“. Оптимистичната формулировка отразява характерно за перуанската столица положение, според което на колективното окупиране на все още незаета земя, макар и по неофициален или нередовен начин, се гледа като на равностойна част от цялостния градоустройствен процес. С времето някои от тези „млади селища“ успяват дори да се наредят сред най-оживените столични квартали.

В Лос Аламос празненството е в своя разгар. Народът танцува върху отъпканата земя под звуците на салса оркестър, качен на паянтово подиумче, и пийва вече топлата бира в знойната лятна нощ. На другата сутрин обстановката е променена. Това младо селище се е превърнало в призрачно селище. Флагчета и знаменца още красят бараките от шперплат, плъзнали безредно по каменистия ров, но няма жива душа наоколо, освен някое и друго задрямало на слънце дръгливо псе. Тропаме безуспешно по вратите, докато накрая ни отварят. *„След снощното празненство хората са изтощени и се прибраха по домовете си, в долната част на Уайкан, зона C и D“*, пояснява Леонарда Руис, едра, здрава жена с две деца, хванали се за полите ѝ. Мъжът ѝ работел в града като ваксаджия и щял да се прибере по тъмно. *„Можем да разговаряме, но от мен едва ли ще научите много“*, казва Леонарда. Само нейното семейство и още две са останали да живеят постоянно в Лос Аламос.

Окупацията на крайградски терени дълго време е била колективно начинание. Това е давало възможност на бедните преселници от перуанските планини да създадат общо място за живеене, където да споделят оскъдните си средства. Днес обаче повечето селяни, решили да „слязат към столицата“ в търсене на по-добър живот, се устройват кой където свари, поотделно.

Малкият парцел на Леонарда Руис се намира на шестнадесет километра източно от центъра на Лима, на най-високия склон на долината Уайкан. От своя праг младата жена се радва на великолепна гледка към града, който се суети в низината със своите прави булеварди, обществени паркове, училища и магазини, интернет кафенета, пекарни, гробища и футболни игрища, тези толкова многобройни игрища...

Преди четиридесет години Уайкан е бил пущинак. По-късно маоистките партизани разкъсват вътрешността на страната, предизвикват кървави разправи, които съсипват перуанската икономика и карат хиляди селяни да потърсят убежище в столицата. Фавелите започват да се множат, първо в най-близките покрайнини на Лима, после все по-надалеч, до тази затънтена долина. Вместо да ги игнорира или преследва, столичната община решава да се притече на помощ на бегълците, които се мъчат да построят свой дом върху общинските земи. Предприемат се геоложки и топографски проучвания с оглед да се изработи проект за развитие. Заселниците изграждат със собствени ръце проектираната от кметството инфраструктура, като в замяна то се ангажира да им осигури вода, ток и транспорт. Така, едва ли не за една нощ, се ражда „младо селище“.

На международните конференции младите селища често се представят като алтернативен модел на градско развитие. И наистина, селищата, възникнали между 60-те и 80-те години на миналия век, правят силно впечатление със своята жизненост, (относително) социално спокойствие и с широкото участие на обитателите в живота на своето селище.

Но в началото на 90-те години, под президентството на неолиберала Алберто Фухимори (1990-2000), документът за собственост става повсеместно задължително мерило, особено за „благоустрояването“ на незаконните жилищни райони. Доскорошното партньорство между общинските власти и лишените от земя заселници е заменено от поголовна приватизация на жизненото пространство, която има за цел да превърне в дребни собственици всички тези жители, останали на произвола на тържествуващата пазарна икономика.

Селище, опустяло преди още да заживее

Населението на младите селища, построени през този или по-късен период, е принудено до ден днешен, в някои случаи дори десетилетия да се бори с доставчиците, междувременно приватизирани през неолибералните години, за да му пуснат ток или вода. Все по-често земите, които биха послужили за изграждане на бъдещо младо селище, стават обект на имотна спекулация в полза на столичани, живеещи в центъра на Лима. Вследствие на това наемите се покачват и новите преселници се оказват лишени от единствените жилища, които са можели да си позволят досега.

Пред къщата на Леонарда Руис минава млада, елегантно облечена жена, със смартфон, закачен за колана на джинсите. *„Майка ми е една от основателките на Уайкан. Купила е тези терени през 2008 г. от Коланак* (коренните жители)“, казва тя и сочи нагоре към еродираните хълмове. Не само майка ѝ се е възползвала от изгодната ситуация. Местните касици си присвояват незаконно желаните от преселниците земи, след което изнудват всеки, който иска да се установи за постоянно в района. Някои стари преселници, които са се установили пониско в долината, плащат на касиците и лагеруват на парцелите по няколко месеца, докато струпат някоя временна барака, след което се прибират и чакат да се появят нови семейства като това на Леонарда. В страна, в която изгодните имотни операции са рядкост, за много скромни домакинства купуването и продажбата на такива парцели е начин да допълнят месечния си доход.

„Само искахме да си имаме малко земя, колкото за лехичка зеленчук, и да могат децата ни да учат“, обяснява Леонарда. Преди година напуснали родното си село на деветстотин километра оттук, недалеч от границата с Еквадор, за да започнат нов живот в столицата. Но времето на безплатното колективно самонастаняване на преселници по земите край града е отминало. За правото да обитават барака по ръба на склона в покрайнините на града Леонарда и мъжът ѝ е трябвало да платят на далечен съсед от долен Уайкан сума, равностойна на 2800 долара, или всичките си пари, изкарани с четиригодишен труд.

„Няма нито течаща вода, нито канализация, нито пътища. Имаме ток, но е много скъп, понеже сме прикачени незаконно“, негодува Леонарда. Зад нея се вижда хълм, осеян с пъстро боядисани необитавани колиби, сякаш някой е поръсил пустинята с шепа конфети. Доста постройки стоят недовършени – четири стени охра зеят в очакване на покрив. Често новите, алтернативни градски райони се раждат така, от картон, брезент и ламарини, което по принцип не им пречи впоследствие да станат приемливи за живеене квартали. Само че Горен Уайкан не е като основаните в миналото млади селища. Той е опустял, още преди да заживее. От всичките неволи на Леонарда най-тежката е несъмнено, че няма съседи наоколо.

Девизът на Лима „Един град за всички“, се чете навсякъде из града – в новото метро, по резервоарите за вода, вгнездени по сухите хълмове наоколо, върху работното облекло на инспекторите, натоварени да оценяват земите покрай река Римак. Една трета от населението на Перу живее в Лима. А всеки трети жител живее на място, което не е негово. През целия минал век градът не спира да расте от притока на милиони дребни селяни, прокудени от родните си места от земеделските индустриалци, от партизаните на „Сендеро луминосо“ (Сияйна пътека) и от бруталните контравъстанически операции. От 1940 до 1993 г. населението се умножава двадесетократно (1). С всяка нова вълна преселници парцелите стават все по-оскъдни. Там, където веригата на Андите се гмурка в Тихия океан, хората, които нямат средства да се настанят на тучното плато в центъра на столицата, си търсят местенце в луфтовете на геологията, по стръмните поли на планината, в кътчетата пустиня, в трудно достъпните долини.

В началото на 70-те години демографският натиск над Лима е толкова силен, че държавата е принудена да влезе в небивало съдружие с мигриращите селяни. Това бележи пълното и необратимо преобразяване на покрайнините на столичния град. През 1971 г. двеста семейства се уговарят да окупират частни земи в свръхселения град Памплона край Лима. В уречения ден обаче се явяват над девет хиляди... Пред задаващия се хаос властите взимат радикални мерки. Генерал Хуан Веласко Алварадо, на власт от 1968 до 1975 г., решава най-напред да прекъсне снабдяването с храна за „нашествениците“, след което ги експулсира с автобусни конвои към нивица пусти земи. Без да го съзнава, той полага основите на селището, което по-късно става архетип на самоуправляващ се град – Ел Салвадор.

На картата град Ел Салвадор изглежда унил и предвидим като болница. Няма къде да криволичиш, улиците са прави и перпендикулярни с кръстовища на равни разстояния. Правителството на Веласко се наема с проекта на града, а заселниците – със строителна работа. Повечето от тях били безработни от идването си в Лима (2) и се заловили доброволно, със собствени ръце, да изградят инфраструктурите, от изравняването на терена за улични и пътни комуникации до изкопите за канализация. През 1975 г. населението на град Ел Салвадор възлиза вече на сто и тридесет хиляди души, повечето от които разполагат с ток и вода само пет години след заселването си в пустинята (3).

„Правителството и населението се споразумяха, че ако заселниците положат нужните усилия за изграждане на основите на новите селища, държавата ще им осигури битовите услуги или поне ще намери някакъв компромис с тях“, обяснява Даниел Рамирес Корсо, кметски съветник по жилищните въпроси и бивш преселник в Ел Салвадор. След като открива най-цветущия период на алтернативно градоустройство в Лима, селището, изникнало от нищото, днес служи за образец на други, например на общността в Долен Уайкан. В последствие стотици подобни алтернативни градове изникват един след друг сред пясъците на пустинята.

Преди по-малко от двадесет години бившият президентът Алберто Фухимори, който днес е в затвора, най-вече заради нарушаване на човешките права, даде ход на най-радикална кампания в света за приватизация на земята. За инструмент на тази политика послужи Организацията за узаконяване на нерегулирана собственост (Cofopri). Финансирана от Световната банка и вдъхновена от неолибералните теории на икономиста Ернандо де Сото, според когото *„бедните не са проблем, а решение“*, въпросната организация имаше за цел да издава документи за собственост на жителите от *pueblos jóvenes*.

„Защо да рискувам дома си за малко пари назаем?“

В своята книга *Загадката на капитала* Де Сото обяснява следното: *„Голяма част от бедните притежават достатъчно имущество, за да се справят в капиталистическата система. Стойността му е наистина огромна, тя е четиридесет пъти повисока от размера на цялата чужда помощ в света от 1945 г. насам. (...) Но тези ресурси не са правилно оформени. (...) Поради липса на документи, които ясно да показват самоличността на собствениците, дадените имоти не могат пряко да се превърнат в капитал. Продажбата им е невъзможна извън тесни местни кръгове, в които хората се познават и си имат доверие, не могат да гарантират заеми, нито да служат за начален капитал при инвестиране.“* (4) Следователно, щом нелегалният заселник се снабди с документ за собственост и придобие проитичащите от това права, той е готов да бере сочните плодове на капитализма, сиреч капитала, до който вече има достъп чрез кредит, и да подобри живота си за благото на обществото.

И така, в ерата на Фухимори, за да реши проблема с недостига на жилища Перу предпочита да даде приоритет на частната собственост, вместо на строителството. Две са причините за този подход. Първо, масово раздаваните права на собственост са на толкова смешна цена (60 долара на акт), че на държавата те излизали по-евтино от доставка на хоросан и тухли. Второ, има двойното предимство, че спестява на държавата други преразпределителни мерки на благата, като прогресивното облагане или субсидиране на ново строителство, и така интересите на най-богатите остават непокътнати. С вълшебната пръчица на Cofopri държавата един вид съборя бариерите, които пречели на бедните да се радват пълноценно на богатството, което „вече притежават“, тоест, земята, на която са се установили. Но така наложеното общастливяване чрез дребната собственост не стигнало да ги убеди да действат по очаквания начин – да хукнат към банката да задлъжняват.

„Защо да рискувам дома си, който е най-важното нещо в живота ми, само за малко пари назаем?“, се пита Касио Вискара, председател на Вирхен де Гуадалупе, една от първите общности, получили документи за собственост от Cofopri. Той е самотен баща с две деца, любител музикант и производител на бижута собствена изработка. Успял е да спести достатъчно, за да си обзаведе дома с водопровод, бетонна подова настилка и сателитна телевизия. Заделил е средствата по-бавно, отколкото ако беше сключил заем с банката, но именно това бавно и търпеливо подобрение на жилището стои в основата на постепенното развитие на толкова общности.

(На стр.6)

---

* Журналистка.

(1) Daniella Gandolfo, *City at Its Limits: Taboo, Transgression, and Urban Renewal in Lima* (Градът в неговите граници: табута, нарушения и градоустройствено обновяване в Лима), University of Chicago Press, 2009.

(2) Gustavo Riofrio, „The case of Lima, Peru“ (Случаят на Лима, Перу) в „Understanding slums: Case studies for the global report on human settlements“ (Да разберем бедните квартали: проучвания за световния доклад върху населенията), ONU-Habitat, Найроби, 2003.

(3) Peter Schübeler, „Participation and partnership in urban infrastructure management“ (Участие и партньорство при стопанисването на градската инфраструктура), Световна банка и Международна банка за възстановяване и развитие, Вашингтон, 1996.

(4) Hernando de Soto, *El Misterio du capital* (Загадката на капитала), Flammarion, Париж, 2005.

Спекулация с имоти за бедни в Лима

(От стр. 5)

Заедно със своите съседи Касио е облагородил каменистия склон, на който живее. С кирка е прокарал пътека, а отломките е използвал като материал за основи на други къщи. Над десет години се е борил да свърже района с водопровод и канализация. Когато най-после водоснабдителната фирма ги включила, той показал на съседите си как да ползват и поддържат новите си тоалетни с казанчета. Касио е колкото сръчен, толкова и предпазлив. Подобно на огромното мнозинство бивши „заселници“ и настоящи дребни собственици от периферията на града той упорито отказва да затъва в заеми (5).

Директорът на Cofopri, Аис Хесус Тарабай Йайа, избягва да отговори пряко на въпроса за тази съпротива срещу банковите кредити. Казва, че както съществуват добри граждани с *„търговски нюх“*, така има и хора с ретроградно мислене, *„лишени от предприемачески дух“*. Очевидно според него Касио Вискара, съседите му и по-голямата част от жителите на младите селища на Лима спадат към втората категория.

На преселническите общности им трябваха десетки години и дълъг изнурителен труд, за да си изградят прилично съществуване по заетите от тях земи, които процъфтяват благодарение на усилията им. Но в царството на Cofopri не са нужни толкова усилия, за да се сдобиеш с имот, стига да си вземеш номерче в централния офис на Сан Исидро и да изчакаш да те извикат на гишето.

В окъпана от луминисцентна светлина чакалня в центъра на Лима няколко заселници, пременени с костюми, напрегнато дотъкмяват своите документи. За да получат акт за собственост, трябва да докажат, че живеят от над десет години на искания парцел, и да представят техническо свидетелство от инженер, че на мястото може да се строи. Документът за собственост може да се окаже полезен, но механизмите, които съпътстват условията на придобиването му, влияят значително на развитието на селището.

Според достоверни данни през следващите тридесет и пет години ще се удвои световният брой на незаконните обитатели без акт за собственост, които понастоящем представляват една шеста от населението на планетата. Повечето ще населяват покрайнините на големите метрополии, жертва на неуправляема експанзия. В това отношение Лима е класически пример. Преди две години Индия прати делегация в Перу, за да проучи дали системата на Cofopri би помогнала на градове като Ню Делхи или Бомбай да овладеят своята свръхнаселеност. При един повърхностен поглед към перуанската столица ще се запечати образът на „младите селища“ и образцовото им развитие, но няма да се оцени, че този успех се дължи на решаващата роля на колективизма на населението и на партньорството му с общинските власти. Възприятието за света се поддава на изкривяване под натиска на пазарната икономика, затова доста чуждестранни гости са склонни да припишат заслугата за успеха на *младите селища*... на идеологията на частната собственост.

Според Тереса Кабрера, научен работник в Изследователския център за регионално развитие (Desco), *„лесното узаконяване, което застъпва Cofopri, наруши съществуващото равновесие. Земите край Лима сега са в ръцете на хищни спекуланти, които вадят актове за собственост, без да ги е грижа за съществуващия до момента процес на локално обществено сплотяване. Жизнените условия не се подобряват повече, а социалният компонент в живота на местните общности вече го няма“*. Солидарността между хората от времето на колективната окупация на земите е отстъпила място на спекулативно присвояване, издигнато в ранг на национален спорт.

Виктор Раул Акуна мечтаел за свой дом, така че последвал примера на родителите си. През 2005 г. той се самонастанил на запуснат участък от пътя на западния изход от град Ел Салвадор, където е отраснал. *„Доста хора вече живееха наоколо*, разказва той. *Предишният им квартал изгорял при пожар и те се преместили тук. Аз, жената и децата, заедно с още около двеста души се присъединихме към тях.“* Всички заедно решили да образуват нова община, която нарекли Йоан Павел Втори, в чест на бившия папа. Но Акуна и другарите му, непросветени в политиката, и не съзнавали колко много се е променила окупационната практика в сравнение с първите дни на град Ел Салвадор.

Най-напред, част от основателите на община Йоан Павел Втори препродали няколко пъти едни и същи документи за собственост, след което изчезнали безследно. Новодошлите страдали от бруталното отношение на полицията и от липсата на водоснабдяване. Освен това, тъй като повечето препродадени парцели били разделени на две, започнали свади по размера на местата и възможността за узаконяване. Но най-трънлив се оказва въпросът с празните жилища. Много от първите жители на въпросните *млади селища* побързали да струпат надве-натри някаква необитаема колиба само колкото да им послужи за молбата за придобиване на собственост. *„Тези хора вече си имат хубава къща в Лима, обаче искат още пари, нас ни оставят да се оправяме с всички благоустройствени работи, а те си гледат спокойствието, само изчакват да им дадат акта, да пуснат водата и тока, след което ще препродадат жилището и повече няма да се веснат“*, ядовито нарежда Виктор Акуна, като свива и отпуска мазолестите си ръце, по които още личат следите от наскоро вършената насипна работа.

Виктор Акуна показва на посетителя някои от постиженията, с които може да се похвали кварталът, като обществената чешма или закичените с флагчета в жълто и бяло олуци, които отвеждат оскъдната дъждовна вода към пластмасовите бидони, поставени пред всяка къща. Но колкото и да не му се иска да признае, той разбира, че достойният живот с качествени комунални услуги си остава далечна цел. Днес, след седем години на тази пясъчна дюна, електричеството му е незаконно, няма течаща вода, а пътят е прекалено стръмен за камионите на водоснабдителната фирма. *„Бихме желали да получим документ за собственост. Може пък да ни помогне за битовите услуги“*, казва той с надежда. Но това, което не знае, а Cofopri старателно избягва да признае, е фактът, че сам по себе си актът за собственост не дава никаква гаранция за инфраструктурно развитие.

Първата програма за социални жилища

„Към пустиня не е решение, но и лист хартия не стига“, отбелязва общинският съветник от Лима, г-н Корсо. *„Без достъп до обществените услуги, документите за собственост не могат да спасят от нищета жителите в незаконните селища.“* Преди месец той въведе първата програма за социални жилища в историята на Лима. Тя е замислена като алтернатива на политиката за дребна собственост. Според него вертикалното развитие в по-близките до града райони е по-добро решение за преселниците, отколкото свръхнаселените столични покрайнини.

Сусана Виляран, кметица на Лима (от левицата), е твърдо решена да сложи край на наследената от времето на Фухимори клиентелистка практика. Преходът обаче не е безболезнен. Освен че изворът на средства за по-бедните пресъхва, кметицата разгневява някои народни избраници, които общинският съвет преследва за корупция. Те повеждат кампания за сваляне на Сусана Виляран. Стига се до референдум, проведен на 17 март т.г., който тя печели с малка преднина от 3 %.

Преди да си тръгнем от Лос Аламос, попадаме на семейство от Ла Виктория, централен квартал на Лима, където се намира цветущият търговски център „Гамара“ за търговия на едро с текстил. След Леонарда Руис и дъщерята на спекулантката, това са единствените хора, които срещаме на окаяния хълм след празненството. Дошли са да огледат възможна добра сделка, за която споменал техен приятел. *„Страната ни се развива бързо, така че е добре да се купува земя, за да се изкара някоя пара“*, обяснява бащата, който е работил почти петдесет години в столицата. Заради горещината се скриваме на сянка до запусното жилище. *„Само че този терен е прекалено нависоко, цената му също е висока*, роптае посетителят. *Тук няма нищо. Исках да взема парцела за сина си, който няма нужда да се нанася веднага, но все пак колко ли време ще мине, докато пътят и водата стигнат дотук?“* Изкушаваме се да отговорим, че ще отнеме много време. Освен ако синът му сам не запретне ръкави или ако държавата най-сетне реши да се намеси.

Елизабет Ръш

(5) Antonio Stefano Caria, „Titulos sin desarrollo: los efectos de la titulación de tierras en los nuevos barrios de Lima“ (Акт за собственост без развитие, последствията на узаконяването на земята в новите квартали на Лима) *Estudios Urbanos* № 4, Лима, 2007.

Le Monde diplomatique
Превод Христина Костова

Интензивна подготовка за бежанците от Северна Корея

Капиталистическо превъзпитание в Южна Корея

Севернокорейците, които с риск за живота си успяват да стигат до Южна Корея, трябва задължително да прекарат три месеца в приемния център в Ханавон. Неговото предназначение е да ги научи на правилата в новия им свят, преди да се гмурнат в реалността…

Специална пратеничка
Мартин Бюлар

„Не мога да ви дам адреса, пази се в тайна, но от автогарата в Ансон таксито ще ви заведе дотам. Ако отидете с кола, което е за предпочитане, ще ви упътят.“ По най-краткия път е нужен малко повече от час от центъра на Сеул, уточнява събеседникът ни.

И така, тръгваме с кола към Ханавон, приемен център за севернокорейски бежанци. Но аутобанът ѝ видя сметката на раздрънканата кола, с която пътуваме. Изведнъж тя спря и се усети миризма на изгорял каучук. След няколко безуспешни опита да намерим такси, от администрацията на центъра ни предложиха да дойдат да ни вземат. Най-после тръгваме от прегрятото от пекажрящото слънце място и се настаняваме в джип с климатик. С искрено съчувствие младата и елегантна г-ца Шин Сун-хи ни е донесла шише с вода.

Тя използва момента, за да ни припомни няколко препоръки: можем да задаваме въпроси след общото изложение на английски език. Не, ние не можем да разговаряме с бежанците… *„Изрично ви бях предупредила за това!“* С агресивна нотка в гласа казва, че знае какви са журналистите! И най-вече – никакви снимки, нито на хората, нито на помещенията. *„Ще може да видите децата, но без да говорите с тях.“*

Докато ни дава тези препоръки, ето че пристигаме, след като сме прекосили няколко села, гора и оризища. Преминаваме през двойна бариера и оставяме паспортите си на входа. Влизаме в това странно училище, където севернокорейските мигранти откриват свободния пазар и конкуренцията по южнокорейски. В тухлени сгради се помещава училището за възрастните и отделно за децата, както и спални помещения.

Окосена трева, дребни цветя и телена ограда

Въпреки пасторалната обстановка, поляните и дребните цветя, човек има усещането, че се намира в просторен интернат, чист и спретнат, но напълно изолиран. Това усещане се засилва от дрехите в морско синьо с жълти лъскави елементи, които носят мъжете и жените (единствено децата не носят униформа), и от решетките на оградата с бодлива тел в горната част. *„Така се пазим от каналджиите, които прекарват нелегално хора през границата“*, коментира г-ца Шин, когато забеляза, че гледаме оградата. Те си искат договореното, понякога по насилствен начин.

Директорът на центъра Сьон Хун-джон ни посреща приветливо. Г-ца Шин върви до него и токчетата на обувките ѝ отекват по паважа. Отиваме да ни покажат компютърното изложение. Няма да ни бъде предоставен никакъв документ, тъй като програмата и мястото са строго секретни. Можем да си водим бележки, но нищо повече.

Тук наричат имигрантите, дошли от Северна Корея, „дезертьори“ – названието доста напомня за Студената война. Преди да станат граждани на Южна Корея, те трябва да прекарат три месеца на това място, без да имат право на посетители, дори ако част от семейството им вече е в страната. Нямат право да излизат, освен в група и под надзор. Разрешено е да се обаждат само от телефонни кабини. И следователно няма мобилни телефони.

Две-три хиляди души минават всяка година през този задължителен етап. През 2012 г. е имало официално близо двадесет и пет хиляди бивши граждани на Северна Корея в страната. Преди да седнат на чиновете на това специално училище, в продължение на три седмици агентите на Националната разузнавателна служба ги подлагат на разпити, с цел да се уверят, че няма шпионин между тях и че всички са родом от Корейската народнодемократична република (КНДР). И наистина, някои китайци с корейски корени искат да се възползват от възможността да напуснат китайската територия, уточнява Сьон. Те веднага се отпращат.

Когато ги признаят за истински дезертьори, бежанците могат да бъдат приети в Ханавон. Седем на всеки десет души са жени, понякога с деца, понеже навярно *„за тях е по-лесно да избегнат наблюдението. Мъжете често са закотвени в офиса или в завода и придвижванията им се наблюдават“*, обяснява директорът. Във всеки случай жените преминават с помощта на нелегални религиозни структури, неправителствени организации или каналджии, които прекарват през границата и на които се заплаща щедро. Не може да се пресече сухоземната граница между двете държави. По четирикилометровата ивица, която разделя полуострова на две, зле наречена демилитаризирана зона, са разположени огромен брой северно и южнокорейски войници, както и американски военни. Най-лесно е да се пресече река Туман, естествена граница между Северна Корея и Китай. Някои от бегълците остават в пограничните села (1), други прекосяват страната, за да отидат в Лаос или Тайланд, преди да се доберат до Южна Корея. Във всички случаи пътуването е несигурно и опасно.

От две години броят на бежанците е намалял почти наполовина поради засиления граничен контрол от страна на китайските власти и в по-малка степен заради подобрените условия на живот на жителите на Пхенян.

Първият етап, през който преминават новодошлите, се състои в психологически тестове и *„възвръщане на физическата и психическата форма“*. Много често бежанците са минали през Китай, където *„са живели при ужасяващи условия“*, посочва Сьон. Някои жени са били изнасилени, макар малцина да говорят за това. Разпитите от страна на тайните служби, преди да ги приемат, никак не са приятни. Дори директорът на детското училище, решителен човек, който държи на принципите си, причислява тези разпити към травмите, преживени от малките ученици. Зъболекари, лекари, психиатри са мобилизирани в модерните помещения. Тук се поправя, поне отчасти, нищетата на изгнанието...

След това се преминава към сериозните неща – да се изучат ценностите на Република Корея за сто и двадесет часа. Умовете трябва да се „пренастроят“. В програмата са включени: капитализмът, предприемачеството, формирането на гражданското съзнание и др.

Всичко започва с изучаване на добродетелите на пазарната икономика в рамките на десетина часа. *„Засягаме едновременно основни въпроси и практически аспекти“*, посочва директорът. Когато питаме за действително преподаваното съдържание, той обобщава, леко подразнен: *„Трябва да бъде предадена предприемаческата култура, да се разкрие ролята на частното предприятие и значението на финансовите въпроси. Ето такива са темите…“*

А инвестирането, печалбата, капиталовложенията, безработицата, ролята на *чеболите* (2)? Директорът избягва искането ни да уточни темите, като заявява, че във всеки случай *„не е сигурно дали* [учениците] *разбират добре теоретичните предмети, които им се преподават“*. Колкото до практическото обучение, *„за идващите от Китай, които са пребивавали там няколко месеца, дори години, частната икономика и конкуренцията не са нещо ново.“* А много от онези, които идват направо от другата страна на границата, са били свидетели в собствената си държава на подземната икономика: *„Те са наясно, че държавата вече не осигурява всичко и че трябва да поемат инициативата.“* Накратко, тези хора не са невежи, дошли от затънтените кътчета на провинцията. Обучението обаче сякаш не се е променило много от 1999 г. насам, когато е било открито първото училище. Преподавателите водят пансионерите на пазара, за да ги научат да пазаруват, да използват кредитна карта, да пресмятат средствата, с които разполагат.

Директорът набляга, че трябва също да им се внуши *„как да се държат в предприятието“*, да добият понятие за организацията на труда и начина, по който да се „продават“ на пазара на труда: *„Те не знаят как да търсят възможно най-добре платена работа.“* Някои севернокорейци, минали оттук, твърдят, че ги съветват да не взимат участие в манифестации. Но Сьон уверява, че *„се преподава също трудово право и ролята на синдикатите“*. В края на разговора той обобщава, че чисто и просто *„ги учат на капитализъм“*. Това беше ясно.

Обучението обхваща и *„истинската история на Корейския полуостров“*, която не отстъпва особено на *„истинската история на Корейския полуостров“* през погледа на покойния Ким Ир Сен. Добрите от една страна, а лошите от другата. *„Показваме им какво е демокрацията. Казваме им: „Сега сте в Южна Корея, трябва да признавате легитимността на*

(На стр.8)

(1) Вж. филма на китаеца Чжан Лу *Реката Тумен*, 2010.

(2) Южнокорейските *чеболи* са първоначално семейни компании, без аналог в света, най-голямата от които е „Самсунг“. Вж. „Самсунг“ – империя на страха“, *Монд дипломатик* в *Дума*, 18 юли 2013.

LE MONDE diplomatique
българско издание

Интензивна подготовка за бежанците от Северна Корея

Капиталистическо превъзпитание в Южна Корея

STÉPHANE COUTURIER. Сеул, серия „Монументи“, 1999-2000

(От стр. 7)

южнокорейската нация.“ Понеже досега са живели с идеята, че ние не сме истинската корейска нация.“

„Мръсни, трудни и опасни“ работни места

След пренастройването на умовете, се пристъпва към практическите въпроси и подготовката за работа – интензивно обучение по използване на електрически машини и техниките за заваряване за мъжете. Жените се обучават за секретарска работа, шивачество, готвене… Това разделение се представя като естествено. Във всеки случай, както обяснява Микьон, чистачка в голям хотел в Сеул: *„ние, севернокорейците, работим само това, което местните жители отказват“*. Това са така наричаните тук „триизмерни“ работни места: „мръсни, трудни, опасни“.

Микьон все пак се чувства привилегирована: *„Работният ден е дълъг, но работата не е опасна.“* Братовчедка й работи в химически завод при ужасяващи условия, ако се съди по думите ѝ. Тя няма лоши спомени от Ханавон, понеже, когато пристигнала там преди пет години, била *„ изнемощяла, слаба и изтощена“*. Но и до днес в ушите ѝ кънтят *„тръбата за ставане в 6:30 ч и сутрешната проверка като в армията“*. Това е първият спомен, който изниква в съзнанието ѝ, а не езиковото и информационното обучение…

След като шефът ѝ приключва изложението си, г-ца Шин старателно ни развежда из помещенията, празни по това време на деня: компютърната зала, класните стаи и стаята за молитва за протестантите, където има служба всяка събота. Макар че е май, все още стои богато украсено коледно дърво с нарисувани религиозни препоръки. Половината от пансионерите участват в службата, а *„мнозина откриват какво е религията“*, обяснява гордо г-ца Шин. Християнските неправителствени организации често поемат щафетата, когато бежанците напуснат Ханавон. Църквите, които са влиятелни в Южна Корея, ги приютяват в центровете си за подслоняване и религиозно обучение. В другата част на коридора се намира залата с будистки олтар: *„Създаден е, за да има равенство, но е много по-слабо посещаван“*, коментира водачката ни. Целта на училището обаче не е само да изчисти умовете и да напълни наново главите, то предоставя и конкретна помощ. Тук човек може да изкара шофьорска книжка.

След като прекарат три месеца на този режим, бежанците получават пари, за да си платят гаранцията за наетия от тях апартамент (много малък, като се има предвид отпусканата сума) и 7 милиона вона (малко под 5000 евро), четири от които се изплащат веднага, а останалите – три месеца по-късно. Според г-ца Шин често се случва хората, които са ги прекарали през границата, да вземат парите веднага щом бежанците излязат.

Навън се сблъскват бързо с истинския капитализъм, не онзи на директора на центъра в Ханавон. Те вършат мръсната работа при подизпълнителите на подизпълнителите. Работят на строителни обекти, в химическата промишленост, в поддръжката на индустрията за производство на полупроводници или в автомобилостроенето. Такъв е случаят на Ан Джон-сьон, с когото се срещнахме при Ким Йон-чхун. Първият работи при подизпълнител на „Киа“, който изработва седалки за автомобили. Вторият пък е служител в компания за софтуер, чието име не спомена-ва. Едва ли щяха да се срещнат, ако не беше Ханавон. Те са от единадесет години в Сеул и се виждат два-три пъти годишно. Лицето на Ан е уморено, а Ким носи униформата на перфектния южнокорейски служител – костюм в морскосиньо по мярка, бяла риза и вратовръзка. *„Именно Джон-сьон ме подкрепи, когато пристигнахме*, разказва той с усмивка. *Бях разочарован. Училището се отнася с нас като с умствено изостанали. Учат ни на идеология.“* А после човек трябва да се справя с живота. *„Щеше да е по-добре да оценят уменията ни и да ни помогнат да се ориентираме.“* Ан не споделя това мнение – в Ханавон е изкарал шофьорска книжка. Макар да няма кола (*„не печеля достатъчно“*), смята това за нещо смислено.

Всъщност те нямат особено желание да се ровят в миналото. Нито в живота им в КНДР, където и двамата са оставили семействата си, нито в първите им, болезнени крачки в Република Корея. Ким, чиято инженерска диплома не е била призната, е трябвало да започне следването си отначало и да работи здраво. И двамата са единодушни, че животът тук е много тежък, по-тежък, отколкото са си мислили. Пък и „южнокорейските братя“ се отнасят с презрение към тях, а понякога и с недоверие, особено когато стават инциденти с Пхенян.

Случва се някои да извървят обратния път, като рибаря, който заминал обратно за Северна Корея с кораба на шефа си. Историята му беше широко коментирана. Преди десетилетие подобен извънреден случай е бил невъобразим. До такава степен, че Сеул започва да се безпокои: *„Политиката към дезертьорите трябва да отчита по-внимателно нуждите на севернокорейците“*, пише *Корея таймс* (3). Този анализ разпалва гнева на говорителя на Министерството на обединението Ким Хьон-сук, който ни приема в деня, в който е излязла статията. *„Няма да ме накарат да вярвам, че там се живее по-добре!“* Това „там“ за него е „империята на Злото“, с която несъмнено може да се води диалог, но при определени условия. Макар никой очевидно да не твърди, че животът на север е по-лек, мнозина уверяват, че той със сигурност е ненормално труден за бежанците, които живеят на юг.

Ан и Ким не съжаляват, че са заминали. Но и двамата споделят, че са разочаровани от живота си тук: *„Винаги ще си останем дезертьори.“*

Мартин Бюлар

(3) Jun Jie-hye, „NK defector policy needs fix“ (Политиката към севернокорейските дезертьори трябва да бъде преосмислена), *Korea Times*, Сеул, 20 май 2013.

Le Monde diplomatique
Превод Павлина Колева

Вестник „МОНД дипломатик“

Директор
проф. д.ф.н. Венко КЪНЕВ

Отговорен редактор
Юрий БОРИСОВ

Редактори
Дора Чичкова, Павлина Колева

„Монд дипломатик“ започва да излиза на български език през ноември 2004 г. под името „Свят и дипломация“. От ноември 2005 г. българското издание носи сегашното си име. От началото на 2010 г. „Монд дипломатик“ излиза всеки първи и трети четвъртък на месеца като приложение на в. „Дума“.
Във Франция вестникът се издава от *SA Le Monde diplomatique*, в което акционери са *SA Le Monde*, Асоциация *Gunter Holzmann* и Асоциацията на приятелите на *Le Monde diplomatique*.

Директор
Serge HALIMI

Главен редактор
Pierre RIMBERT

Основател:
Hubert BEUVE-MÉRY
Предишни директори:
François HONTI (1954–1972), Claude JULIEN (1973–1990),
Ignacio RAMONET (1990–2008)

За контакт с българската редакция:
София –1000
бул. „Позитано“ 20 А
Вестник „Дума“
(*Монд дипломатик* – българско издание)
тел. +359 2 8773447
e-mail: lmdbg@press.bg;
bg.mondediplo@gmail.com
www.bg.mondediplo.com

Очаквайте следващия брой на 5 септември 2013 г.

www.duma.bg

МАРИЯ ГРИГОРОВА:

Арбитражният съд може да гледа дела на ЕРП-та

Младите хора имат бъдеще в България, но не им се дава шанс, категорична е съдийката

Интервю на Георги АРГИРОВ

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

МАРИЯ ГРИГОРОВА за много дупничани е известна като председател на местния моторен клуб "Байкър бойс". Дамата с бензин в кръвта е завършила право в ЮЗУ "Неофит Рилски" и упорито гради своята кариера. Преди броени седмици Мария бе избрана за заместник-председател на Арбитражния съд - София. Тя спечели конкурса, като преди това бе редови арбитър в същия съд. Това е поводът и за разговора ни с нея.

Госпожице Григорова, вие сте дипломиран юрист, но не сте завършила СУ "Св. Климент Охридски". Въпреки това от около година сте арбитър в Арбитражния съд - София, дори от няколко седмици сте избрана за заместник-председател на същия съд. Как приемате този факт?

- Възпитаник съм на Югозападния университет "Неофит Рилски", където мои преподаватели бяха проф. Траян Лялев, проф. Огнян Герджиков, проф. Любен Корнезов. Малко след като се дипломирах, започнах работа като юридически консултант в КНСБ. Работих в магазин за мотори в Дупница. Освен че продавах части за мотори, давах и юридически консултации на моя шеф. Давах такива на приятели и познати, защото нямаха възможност да си позволят юридически услуги на колеги адвокати. Водих множество дела, от които над 72 спечелени и нито едно загубено.

През 2011 г. след кандидатстване бях вписана в списъците на Арбитражния съд - София. През 2013 година по предложение на бившия председател на съда Кремен Константинов бях избрана за заместник-председател на Арбитражния съд - София. Изборът беше проведен на 3 юли 2013 г., а кандидатурата ми бе гласувана с пълно единодушие от Арбитражната колегия. На тези избори за председател на Арбитражния съд - София бе избран и г-н Драгомир Желязков. Той е бивш съветник в политическия кабинет на бившия вицепремиер и министър на финансите Симеон Дянков. По време на служебното правителство бе съветник в социалното министерство. Освен мен бе назначен и още един заместник - Кремен Константинов. Освен че е невероятен професионалист, г-н Константинов е и добър медиатор.

Според статистики всяка година от българските университети излизат около 2000 - 2500 юристи. Малко или много е тази бройка за страна като нашата, г-це Григорова?

- Намирам, че за държава като България броят на юристите е предостатъчен и следва да бъде регулиран от държавата. До промените през 1989 година при население над 8 млн. души е имало прием само на 160 души. Тогава бройката им напълно е задоволявала нуждите на правораздаването в България.

Един страничен въпрос, защо хората от малките градове на страната търсят препитание в по-големия град според вас?

- За съжаление в по-малките градове работните места са ограничени, не само за младите, а и за по-възрастните, но работоспособни хора. Това е проблем, който следва да бъде решен от правителството чрез приемане на адекватни социално-икономически мерки в тази насока. Не намирам за нормално млади хора с добро образование да търсят реализация и препитание в други държави.

Какво точно представлява арбитражният съд, г-це Григорова? Чували сме за районен, окръжен, административен, касационен.

- Арбитражният съд се създава по споразумение между страните като форма на уреждане на международни спорове. Той се среща в Древна Гърция, по-късно, през Средновековието, получава широко разпространение. Важен момент в развитието му са Хагските мирни конференции от 1899 г. и 1907 г. На базата на тези конференции се създава и настоящият постоянен Арбитражен съд в Хага. За читателите ще бъде интересна информацията, че за Арбитражния съд не важи международната подведомственост. Тоест ако българска фирма е сключила договор с китайска фирма и китайският контрагент е неизряден по договора, то тогава, вместо да се завежда делото в Китай, искът може да се предяви в Арбитражния съд в България. Най-важното, което ще се спести, е сблъсъкът с непозната правна система, множество разходи по пътуването и др.

Искам също да подчертая, че Арбитражният съд работи много по-бързо и по-евтино от другите държавни съдилища, тъй като производството е на една инстанция.

Какви дела се гледат по-конкретно и какви преобладават?

- За първото тримесечие на годината в Арбитражния съд - София са образувани 73 арбитражни дела за корекция на сметки на абонати на електроразпределителни дружества, или общо 36 272 - като голяма част са дела по ускорени производства - произтичащи от задължения към електроразпределителни дружества, мобилни оператори и застрахователни дружества.

От 15 арбитражни съдилища в страната само Арбитражният съд - София, има такъв брой дела. В съда работят 7 деловодители, 64-ма призовкари, като вписаните арбитри са 32.

Останалите арбитражни съдилища в България работят чрез пощенски служители, които не притежават съответната квалификация да връчват съобщения, съобразно изискванията на Правилника на арбитражния съд. Ние разглеждаме дела на телекомуникационни компании, електроразпределителни дружества, застрахователни компании, някои международни дела и др. Делата са конфиденциални, тъй като целта е да се запазят деловите отношения на страните и да се разреши спорът по възможно най-лекия за тях начин. Най-важното е, че делата приключват едноинстанционно за 2-3 месеца, докато в държавния съд за период от около 2-3 години.

Споменахте факта, че Арбитражният съд е първоинстанционен. Останалите съдилища в България са триинстанционни, а това неминуемо води до забавяне на делата и чувство на неудовлетвореност сред хората. Защо така е конструиран този съд и какво е вашето мнение за бавното и тромаво правораздаване в България?

- Това е тема, по която можем да говорим надълго и широко. Според мен планирането е добър вариант. За създаването на една добре функционираща, ефективна и прозрачна съдебна система е необходимо изграждане на единна стратегия, свързана с планиране работата и щатовете на магистратите и съдебната администрация във всеки отделен съдебен район, осигуряване нормативна възможност за обективното и безпристрастно оценяване на всеки един магистрат и прозрачни и справедливи критерии за кариерно израстване. Само така ще отговорим на критиките за бавна и неефективна съдебна система и ще издигнем нейния авторитет.

Въпреки конфиденциалността можете ли да разкажете за случай от практиката ви?

- От арбитражната си практика не бих искала да коментирам казуси. Помня, че като юрист помогнах на една жена да запази жилището си.

Да ви върна малко назад във времето. Вие бяхте в един курс с Кристина Коюмджиева, девойката, която бе залята със сода каустик от момче, а поръчката бе дошла от бившия й приятел. Какво си спомняте от този случай и сега от позицията ви на съдия как бихте гледали това дело и каква би била присъдата, която евентуално бихте издали?

- Искам да уточня, че пред Арбитражния съд не се гледат наказателни дела. Убедена съм, че съдията, постановил присъдата, е бил справедлив. Доколкото си спомням, присъдата бе близо до максимума, предвиден в закона. Не е моя работа да коментирам дали предвидените наказания са правилни или не. Дано никога повече не се случват подобни престъпления. Радвам се, че Криси е добре, доколкото е възможно да се нарече добър животът й след ужасния инцидент. Доколкото зная, тя също вече е юрист и мога само да й пожелая да се развива в професията.

Тогава да ви попитам за друг юридически казус - законни ли са или не действията на протестиращите, на полицията при охраната на тези протести и на кметицата на София Йорданка Фандъкова? Нейни политически опоненти я обвиниха, че не спазва закона при даването или недаването на разрешения за протестите?

- Не бих могла да дам еднозначен отговор на този въпрос. За протестиращите действията им са законни, тъй като същите са регламентирани като тяхно право в Конституцията на РБългария. За правителството естествено е, че протестите не са такива. Според мен на този въпрос може да даде отговор единствено Върховният административен съд.

За държава като България броят на юристите е предостатъчен и следва да бъде регулиран от държавата

Съдебната ни система се нуждае от безпристрастно оценяване на всеки един магистрат и прозрачни и справедливи критерии за кариерно израстване

Дотук добре, обнадеждени сме!

Обикновените трудови хора искат правителството да продължи да работи

Домът ми е в Сливница, но след пенсионирането (бях оръжейник в Брезнишкия полк) със съпругата оцеляваме в родния ми дом в с. Чеканец - планинско селце в полите на Вискяр планина. Чоплим земята, садим картофи още преди високчайшите указания, гледаме кокошчици и две козички. На 77 години станах и признавам, че вече ми е много трудно да ги гоня по чукарите през 5 дни. Колкото по-малко става стадото - останаха само 8, а преди години бяха повече от 100, толкова по-чоглави стават. Всяка за първенство напира...

Колкото и да ни е мъчно, но идва моментът, в който трябва да са разделим с тях (много трудно решение!) и сигурно няма да издържа и още преди есента ще ги наредя в буркани. Проблемът е, когато свършат те, а с тях и млекцето, и сиренцето, как ще свързваме двата края. Затова поглеждаме обнадеждени към мерките на правителството и на парламента да бъдат подпомогнати бедните работещи и пенсионерите, особено тези с пет пъти по-малки пенсии. И ще ви кажа кои обещания от програмата на правителството са най-важни за нас.

Много е важно г-н Орешарски да намери пари да вдигне минималната работна заплата на 340 лева още на 1 октомври. Нека нашите работодатели не се потиват толкова - цената на труда на българина е най-ниската в Европа! Срам за тях! Това беше фаталната грешка и на ГЕРБ, че убиха потреблението със замразяването на заплати и пенсии и сега други да им оправят бакиите, но са се завайкали лицемерно за нас! Срам и за тях!

Казват, че това ще доведе до повишаване и на пенсиите с 20 лева. Вярно, че не са много, но е все пак нещо и би било много хубаво да дойдат преди зимата. А надяваме се, че с новия бюджет ще бъдат повече. Предишните управляващи сякаш нямаха сърца. Харесваме Пламен Орешарски заради социалната му чувствителност. Нека да протестират тези, които "победиха", но изгубиха властта и онези, които не можаха да влезнат в парламента. Очевидно не са никак малко, но въпреки че развяват трибагреника, се борят за... кокала. Лошото е, че на нас, обикновените хора, гледат отвисоко и се правят, че не виждат и чуват, додето протестираха, колко работа отхвърлиха и парламент, и правителство. Десните се хвалят, че са от първия ден на протестите. Претендират за морал, а техния - къде е - вятър го вее. Изобщо, морално ли е тяхното поведение. Не искаш да помагаш, но поне не пречи, а те не 100 дни - 1 ден не дадоха на управляващите. Никога досега не се е случвало нещо подобно! Изобщо, честно ли е да се блокират кръстовища и десетки хиляди след работа да се чудят как да се приберат у дома! Това не е демокрация, а анархия.

Обикновените трудови хора - работещи и пенсионери, искат правителството да продължи да работи. Досега добре - за майчинските, детските, първолашките... Хората оценяват това, че останахте да работите и през август! Ние сме хора улегнали и не сме шумни, но сме с вас! Борещите се за власт нека злобеят, отива им! Кой им е крив, че бяха изгонени от властта! А и десните (които се цепят бетер козите!) - нека да продължават да подсмърчат сега извън парламента. Народът добре го е казал: "Какво си си постлал, на това ще лежиш!"

Рангел ГРИГОРОВ, Сливница

Шанс за Орешарски!

Нашето семейство и много жители от с. Овчеполци, общ. Пазарджик, подкрепяме правителството на г-н Орешарски.

Ето резултатите от протестите през 1990 г. "Чистниците" метяха "боклуците червени", метоха, та чак наелектризираха плочките, получи се искра, която запали Партийния дом. Чий беше той? На народа. С чии пари беше ремонтиран? С народни. Така ли защитават народа? Дойдоха на власт някои от "чистниците" и чрез ликвидационните съвети запалиха полята по села и градове. На тези съвети беше наредено така да разтурят ТКЗС-тата и всичко, строено при социализма, че тухла върху тухла да не остане. Разтуряха, разпродаваха, унищожаваха, клаха животни. Раздробиха земята на дребни парчета, уж връщане на собствениците.

През есента на 1996 г. и зимата на 1997 г. нови протести. Пак викове, пак блокади, пак "чистниците" метоха "червените боклуци". Метоха, метоха, докато подпалиха и разгромиха Народното събрание. С чии пари се ремонтира? Пак с народни. Народът, болшинството, беше ли ги упълномощил тези "големи чистници" да му бъркат в джоба за ремонта?

Снимка Благовеста ЦВЕТКОВА

Дойдоха на власт най-големите "чистници". Започнаха да метат - заводи, предприятия - продават за по 1 лв., закриват и уволняват работници. Този път огънят се премести в градовете. На 4.II.1997 г., ако БСП не се беше отказала от управлението, "най-големите чистници" бяха готови да леят и кръв. Кой спечели тогава? "Чистниците" метачи или народът - болшинството?

2013 г. Пак протести.

Като се проследят всички протести, се вижда, че участниците от по-възрастните са едни и същи, не се притесняват да си признават, а дори се гордеят. Само не си задават въпроса как с нашите протести допринесохме народът, от чието име уж протестирахме, да живее по-добре. Народът ли живее по-добре или само няколко процента от българските граждани? Вижда се също, че има една нишка, която от 1990 г. досега не се е променила. Това са изразите "червени боклуци", "БСП да се забрани, да се заличи, да изчезне", "социалистите са най-омразните хора, най-неграмотните, некадърните, безморалните", а истината е само една. "Най-големите чистници" не понасят хората с друго мнение.

Г-н Орешарски, познавам ви само от телевизора и от снимки във вестниците. Сега ви е необходима подкрепа, за да знаете, че протестиращите са много по-малко от нас. Ние знаем, че няма безгрешни. Всеки, който работи, греши, важното е да се работи в полза на хората и за доброто на нашата родина България. А вие го правите.

Елена Ангелова СИРАКОВА, с. Овчеполци, общ. Пазарджик

По нашенски

Парк „Витоша" гъмжи от АТВ-та и мотори

Миналата неделя щяха да ме "отнесат" по пътеката между Симеоново и Бистрица към 19 часа. И знаете ли кое мъничко ме притеснява. Тези хора дори не ограничават скоростта, когато минават покрай туристите, а точно обратното - показват колко мощни им са моторите. Един такъв пубер ме трясна отзад, когато си карах с колата през Бистрица. Впоследствие се оказа, че няма 14 години, да не говорим за това, че няма никаква регистрация на АТВ-то. Само изломоти, че се връща от планината и отива да зареди бензин. Явно е, че на родителите не им пука за това къде са и какво правят децата им.

Мотори и АТВ-та често има и по пътеката между село Железница и хижа "Академик", включително и в райони със строга защита като Бистришко бранище. Какво излиза, че на Витоша не можеш да откъснеш едно цвете, но можеш да правиш моторен туризъм!! Поне на сайта на Природен парк "Витоша", не видях да има такава забрана.

Нека все пак този въпрос да се регулира, за да знам да се разхождам само по пътеки, по които е забранено карането на мотори. Аз бягам от бензиновите изпарения в София, а виждам, че и на Витоша не мога да намеря спокойствие от тях!

Добри КОЛЕВ, София

Прокуратурата да се заеме с Борисов

Слушах изявления на Б.Борисов по радио К-2. Останах известно време в безтегловност от наглостта и безочието му. Той открито зове за бунт и сваляне на правителството с преврат. Все повече му пари под краката и няма търпение да свали управляващите, дошли на власт по конституционен ред, избрани от българското население. Зове партиите от Реформаторския блок да управляват заедно, въпреки че те отказаха ГЕРБ да се присъедини към тях. Той искал да вземе властта, защото бил управлявал много добре. Да изгонят настоящите партии, които за два месеца нанесли много щети и той трябвало да ги оправи.

Този човек не можа да проумее какво е извършил за 3.5 години. За щетите, които нанесе на държавата и народа. За горящите човешки факли. За безвъзвратно профуканите 8 млрд. лв. За срива на държавата в икономиката, енергетиката, земеделието, науката, здравеопазването. Не е ли време Прокуратурата да му потърси отговорност за престъпленията спрямо българския народ, за призива за преврат и сваляне на законно избраното правителство.

Инж. Хр. ДЖУРОВ

Въпрос

Като въздуха и водата

Имам прост въпрос. Вероятно за сложен отговор. По повод двата последни материала на уважаваната Велиана Христова.

България е залята от чужди и "родни" радиа и телевизии, които денонощно обработват мало и голямо. А БСП имаме само един рупор - ДУМА. Вероятно не само в моето село вестникът се получава като единствен абонамент, при това пощата, на която съм платил за пълна 12-месечна услуга, ми го доставя само във вторник и петък. ДВА ПЪТИ! Да, мога да ползвам всеки ден електронния вариант, но не е същото като да си имам хартиения вариант в ръце.

Ако БСП има собствено радио или ТВ разпръскване, многократно повече от сегашните почти 60 000 читатели (не само социалисти и симпатизанти) ще чуват (гледат)! И ще бъдат мултипликатори! Вероятно не ще липсва и рекламодателска подкрепа...

Снимка Мариета ТОМОВА

Необходимо е като въздуха и водата!

Непреодолими ли са пречките?

Серафим Ст. СЕРАФИМОВ, с. Велика, Бургас

Индийският Вазов

Ганди и Яшпал - двама от писалите историята на една приказна страна

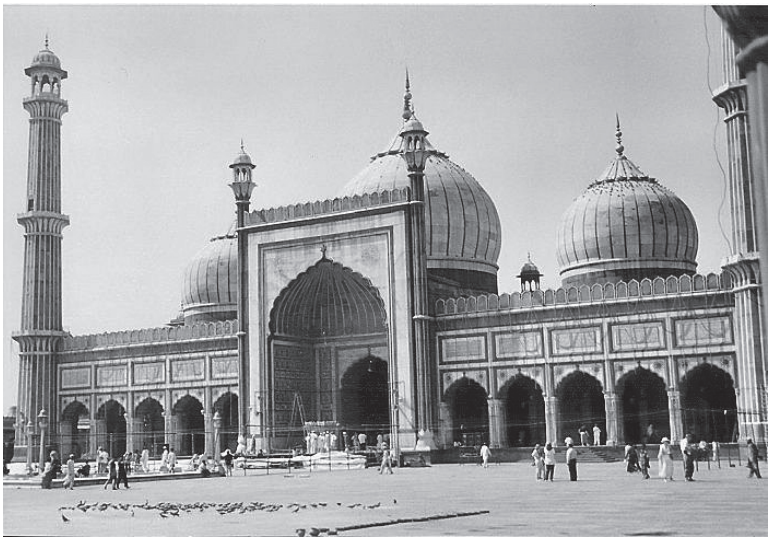
Габриела НИКОЛАЕВА*

Днес е 15 август. На този ден през 1947 г. Индия се освобождава от колониалната зависимост на Британската империя и се превръща в най-голямата демократична държава в света. По повод тази дата ще обърнем внимание на две фигури в индийската история и култура - едната е политическа, а другата литературна. Това са Ганди и Яшпал.

Индия постига свободата си след дългогодишна борба. Неколкократните изолирани въстания и бунтовнически акции са изместени постепенно от целенасочен политически натиск и кампания за мирно неподчинение, организирани и ръководени от Ганди. Наричат го бащата на нацията. Докато служи в адвокатска кантора в Дурбан, Южна Африка, той защитава правата на индийските наемни работници и техните семейства, изпратени в захарните плантации от колониалните власти. Между тях има индуси, мюсюлмани, джайни, дошли от Гуджарат, от Бихар, от Утар Прадеш и от други области на Индия. Ганди осъзнава, че когато са в Индия, те се самоопределят като различни, но извън родината си се обединяват и живеят като братя и сестри. Причината е, че пред тях стоят общи изпитания и проблеми. Така у него се заражда идеята за единна национална общност, несъществувала до идването на колонизаторите поради държавна разпокъсаност. Ганди стига до извода, че в новата историческа реалност общите интереси и сходните традиции са по-силни и по-определящи от регионалните, социални, религиозни, етнически, професионални и езикови различия. Когато се завръща у дома, той основава и оглавява ново движение. Успява да мобилизира чрез него милиони жители на колонизирана Индия в името на общата цел - независимостта.

Как постига това? С прозорливост и саможертвеност. Ганди рано разбира, че без бедните маси, без техния глас и участие постигането на целта е невъзможно, и че е необходима стратегия, за да спечели доверието им. Затова, макар и произлязъл от заможно семейство, живял и получил образование в Европа, той отрича всички символи и атрибути на своята класа и на чуждия свят - изхвърля костюм, риза, обувки, автомобил, мебели, прибори за хранене, всякакви уреди и апарати. Дори често отказва да говори на английски език, когато е в Индия, настоява да общува на хинди, гуджарати или друг местен език, и ако се налага - с преводач. Оставя си само малките кръгли очила - необходим компромис. Заживява прост живот, увива голото си тяло с бяло парче плат, обува чехли и с тояжка в ръка тръгва пешком по села и градове да буди самосъзнание и вдъхновява за борба, но този път борба с мирни средства, без насилие и смърт, за да не противоречи на никоя религия и общност и прогресивно да проправи път към независимостта.

В този ден, за съжаление, се поражда и споменът за протеклото по това време разделение на Индия и Пакистан, когато около десет милиона души от северните райони по желание или по принуда напускат родния си дом и изоставят семейния си поминък. Разделят се или се изгубват завинаги с носталгия или с омраза приятели, близки, роднини и любими заради политически игри и недоразумения, наивност и идеализъм, липса на далновидност и на опит. За хиляди настъпват тежки месеци на пътуване към неизвестното, на изтощение и глад, лишение и отчаяние, раздразнение и гняв, обвинение и отмъщение. Настъпва време на непознати страхове и страсти, на нечувана жестокост и страдание. Интересното е, че разделението на Индия и Пакистан е събитие от огромен исторически, икономически и идеологически мащаб, което обаче не е адекватно отразено от местните медийни и комуникационни институции. Дори напротив, то е посрещнато с особено, мъчително и продължително мълчание в обществената сфера. Дали заради шока от размера на избухналите размирици, или несподелимата трагедия от незаменимите загуби, или заради чувството на срам и самообвинение...

Сред обществениците единствено писателите, и то след няколко години, близо десетилетие, започват да обръщат поглед назад. С творческото си перо те застават на отговорни граждански позиции, за да оставят на следващите поколения своето послание чрез произведенията си предимно на хинди, пенджаби и урду, създадени в рамките на нов жанр. Наричат го "литература на разделението" - своеобразен жанр, който е на границата между художествена измислица, мемоарно откровение и публицистичен очерк.

Ярък пример за този нов жанр е двутомният роман на писателя Яшпал, написан на хинди и озаглавен "Лъжовна истина" - уникален труд, оргинална художествена енциклопедия, която сякаш документира този изключително драматичен исторически период. В него Яшпал подрежда непреднамерено и безпристрастно живота на няколко семейства с различна вяра и социален статут в един калейдоскоп от мирни дни на съжителство и подкрепа, на другарство и любов, но и на завист, амбиции, разочарования от реални и нереални мечти. Пълнокръвни и правдоподобни герои, мъже и жени, поели своя път, предначертан от обществото или случайността, движат колелото на живота. Но идва моментът, в който то се удря в първата преграда на нарастваща омраза, изгубва равновесие сред разбушувала се ярост, отново се завърта сред съжаление, примирение и тъга, за да го понесе напред вярата в доброто у човека. "Лъжовна истина" е великолепно произведение, океан от събития и съдби, в което читателят се потопява и изчита от край до край на един дъх. От срещите ми със сина на Яшпал научих, че освен преводите на редица индийски езици, романът може да се намери само на английски под заглавието "Не този изгрев" (Not That Dawn).

В младостта си писателят Яшпал е революционер, който вярва във въстанието на народа като път към независимост. Той участва в няколко бомбени атентата, но е заловен и осъден като обикновен терорист. Лежи в затвор четиринадесет години, където се запознава и приема идеите на Ганди. Пише творби, посветени на социалната несправедливост и неравноправие в индийското общество, активно се занимава с просвещение и печатарска дейност. Десет години след обявяването на Независимостта създава романа "Лъжовна истина", който и до днес се счита за най-вярното отражение на началото на новата история на Индия.

Не мога да избегна аналогията с нашето минало и с творчеството на народния ни писател Иван Вазов. Подобно на Индия, когато ние, българите, празнуваме освобождението си от Османската империя, заедно с ликуването и радостта си спомняме за зверски потушеното Априлско въстание, за последвалата го вълна на насилие и за разпокъсването на България. В романа си "Под игото" Вазов създава подобна палитра от герои, плетеница от събития и взаимоотношения, за да нарисува художествена картина на неволята и сълзите на народа ни, но и на надеждата и на неугасващия му копнеж за свобода. Както романът "Лъжовна истина" се появява десет години след независимостта на Индия, така и "Под игото" е написан десет години след освобождението на България. То остава в съзнанието ни най-реалистичното и най-романтичното изображение на живота на народа ни от този исторически период, в който се формира новото ни национално самосъзнание. Романът е преведен на повече от десет езика и често го препоръчваме на чужденци, за да разширят представата си за нас.

Яшпал написва своя роман, който има подобна обществено-историческа тежест, седемдесет години след "Под игото". Дали не можем да го наречем индийския Вазов?!

*Авторката е доцент-преподавател във Факултет за изучаване на Близкия изток и исляма и ръководител на хинди и урду програми в Ню Йорк Юниверсити

Мисия Брюксел

За красивите и умните

Георги ГОТЕВ

Най-интересното от последните избори беше, че за първи път от доста време насам не се появи нов спасител, на който българите да поверят съдбините си. Даже обратното, нито един нов политически проект не успя да прескочи четирипроцентната бариера и да се намести в Народното събрание.

Ще ми се да вярвам, че това е знак, че българите вече не могат да бъдат лъгани толкова лесно, колкото досега. Да вярваш на дошъл от Мадрид спасител, бил и той цар, или на неговия телохранител, представян от булевардната преса като Крали Марко, не е по-различно от това да повярваш на телефонни измамници. Впрочем не ми е известно подобна измама да съществува в друга страна. Телефонните измамници и екстрасенси у нас винаги ще преуспяват, защото те знаят, че определен процент от населението са идиоти. А той никак не е малък.

Но колкото и да е напреднал масовият идиотизъм, все пак дори телефонните измамници не могат да мамят отново и отново един и същи потърпевш.

Ефектът е - хората масово не вдигат телефона. Тоест не слушат изборните обещания и не гласуват. Разбира се, има твърди електорати, на БСП и ДПС, както и поддръжници на управляващата сила, която доскоро беше ГЕРБ. Партията на Борисов беше на път да се превърне в партия-държава, като по времето на Живков, и основен работодател. Сега обаче тя не е в такава позиция. Освен това Борисов е загубил подкрепата на ЕНП и това ще му тежи като воденичен камък. Затова парадоксално при нови избори най-силни ще бъдат БСП и ДПС. Протестите с искане за оставка на правителството всъщност втвърдиха техния електорат.

Мой познат, който работи в БАН, ми разказа, че протестиращите не го пуснали да отиде на работа, защото нямал в себе си документ, който доказва къде работи. Ами че това са фашистки милиции, възкликнах. Така изглежда, ми каза той.

Протестите се подкрепят от част от обществото, главно сред тези, които не гласуват, или чиито гласове са се загубили, тоест не са успели да изпратят свой представител в парламента. Нека припомня: 44.77% от регистрираните гласоподаватели не гласуваха на изборите на 12 май, а 30.15% от тези, които гласуваха, не изпратиха нито един депутат в Народното събрание.

Друг е въпросът дали протестите са легитимни. У нас доскоро се купуваха гласове, сега се купуват протестиращи. Не виждам голяма разлика между неграмотните роми, нахранени предизборно с кюфтета, и красивите и умни, пиещи кафе пред парламента. Съжалявам за тези, които са манипулирани и не разбират. Едни и същи са тези, които плащат. Политическата поръчка този път е - да няма правителство с участието на БСП и да се даде на БСП да разбере, че никога повече няма да бъде допусната до управлението на държавата.

Това е де факто политическа лустрация, която обаче не е била решена по демократичен път в парламента, а се прокарва напълно нелегитимно. И едно връщане назад в развитието на България към времето 1989-1990 г., което няма прецедент в политическите процеси на другите страни в преход. В Румъния сравниха протестите у нас с кървавите събития през 1990 г. пред румънския централен университет, който съм завършил няколко години по-рано.

Впрочем основното искане на румънските протестиращи тогава беше да се забрани на членовете на тогавашната комунистическа партия, които наброяваха четири милиона души, да гласуват. И дойдоха миньорите да въдворят ред.

Все пак България през 2013 г. не е Румъния от 1990 г., най-малко защото миньорите у нас са най-експлоатираните и най-обезкуражени граждани на държавата. В Румъния скритите кукловоди използваха миньорите, за да укрепват своята власт, а у нас олигархията създаде мутрите като свои отряди за подчиняване на населението. С течение на времето мутрите загубиха от своя "престиж", затова сега се създаде нов отряд - на красивите и умните.

При нови избори БСП ще излезе по-силна, просто защото красивите и умни протестиращи, съвсем неслучайно, отказват да играят демократичната игра. Тогава какво? Ще блокират пътищата, летищата, и ще бъде установена президентска власт, това ли е сценарият, удобен на тези, които плащат? Така изглежда.

ЕС няма да си мръдне пръста, защото обстановката ще бъде нагнетена до степен, до която Барозу радостно ще приветства новия спасител Росен Плевнелиев.

А той съчетава всички качества - послушен, богат, красив и умен. Под негово ръководство каквото има да се доразграби, ще бъде доразграбено, а след това държавата ще се закрие, както се закрива фалирало дружество.

www.duma.bg

ДУМА

ЧЕТВЪРТЪК 15 АВГУСТ 2013

Сколково

Иновационният център с парка около него

руският технополис на бъдещето

Специален закон на правителството урежда статута на иновационния комплекс, предоставяйки данъчни, осигурителни и митнически облекчения за фирмите, които се присъединяват към проекта

Сколково е проект на правителството на Русия за съвременен научно-технологичен иновационен комплекс, строящ се от нулата в Подмосковието. Тук ще се разработват нови технологии, а съществуващи научни постижения ще се внедряват и патентоват с цел бърза комерсиализация. Идеята за създаване на подобен креативен център не е нова. В Русия тя има своята история, минаваща през научните и академичните градчета. Някои от тях съществуват и до днес, съхранявайки уникална атмосфера и уникално население. Това е дейност с огромен потенциал и социален ефект. Особено в днешния XXI век на информацията, високите технологии и икономиката на знанието с висока добавена стойност.

По план за комплекса е предвиден терен от 4000 декара, разположен около Новоивановское, близо до село Сколково. От 1 юли 2012 г. тази зона вече е част от Москва. Очаква се в нея да живеят около 15 000 души. На 14 декември 2010 г. стартира строителството на комплекса. Пространството е разделено на пет зони заради количеството научни направления, по които ще работи технологичният парк. Има обща зона с част за гости, изследователски корпуси, спортна зона, зона за отдих, медицински учреждения. Сколково ще бъде изградено от енергопасивни и енергоактивни постройки. Те или почти не изразходват енергия от външни източници, или произвеждат такава повече, отколкото потребяват. По план не помалко от 50% от необходимата за града енергия ще се получава от възобновяеми източници.

Светла ВАСИЛЕВА

Израз на ангажираността на правителството и държавата с проекта е подписаният на 28 септември 2010 г. специален закон на Руската федерация "За иновационния център "Сколково". С него се въвеждат: 1.) митнически и данъчни облекчения; 2.) опростени градоустройствени процедури; 3.) опростени правила за техническо регулиране; 4.) специални правила за санитарна и пожарна безопасност; 5.) облекчени правила за взаимодействие с държавните власти. На технополиса са предоставени безпрецедентни

данъчни облекчения

Те се отнасят до фонда, който го управлява, до юридическите лица, които осъществяват научно-технологична дейност, и до организациите, които ги подсигуряват с интелектуални услуги. За да се ползват от тях, компаниите трябва да са регистрирани на територията на Сколково и да получат статут на "участник" в технополиса, който се дава за срок от 10 г. Сред облекченията има 10-годишна данъчна ваканция за данък печалба, за поземления данък и данъка върху имуществото (което се ползва в научноизследователската дейност), както и намаляване на социалните вноски от 34% на 14%. Единствените данъци, които ще плащат участниците в проекта, са тези върху дохода на физическите лица 13% и социални вноски 14%. Финансовата подкрепа се осъществява чрез грантове, които се присъждат на перспективни проекти. Те от своя страна задължително трябва да са резиденти на Сколково. За разлика от тях статусът "участник" не дава право на финансиране от фонда, но онези, които го притежават, ползват инфраструктурата и всички данъчни, митнически и социални облекчения. На резидентите в Сколково се дава правото сами да решат да плащат или не ДДС на територията на технополиса. Приоритетно се финансират компании, чиито проекти могат да променят пазара и да представят нови продукти и технологии, които нямат аналог. Ситуирани са

Университетът

пет клъстера за технологии

информационни, енергоефективни, космически и телекомуникационни, биомедицински и ядрени.

Заявките за грантове се разглеждат от експертни колегии, създадени към всеки клъстър, в чийто състав влизат руски и чужди учени, венчърни инвеститори и предприемачи. Всеки проект се анализира от 10 експерта, избрани на случаен принцип от включените в списъка. Всеки клъстър сътрудничи минимум с 30 експерта. Решението за отпускане на грант се взема от Инвестиционен комитет, съставен от сътрудници на фонд "Сколково" и независими експерти.

Според закона за "Иновационен център Сколково", към 1 януари 2014 г. строителството трябва да приключи. Основната сграда - Хиперкуб, вече функционира от октомври 2012 г. Първоначалните разчети сочат, че капиталовложенията в иновационния център ще бъдат от порядъка на 200 млрд.рубли (6.085 млрд.долара). По данни на RBC-Daily до 2014 г. държавният бюджет е предвидил

76 млрд. рубли

(2,312 млрд.долара) останалата част от сумата за проекта се набира от частни инвестиционни компании.

Сколково е екосистема, в която влизат:

- 5 клъстъра, в рамките на които се разработват иновационни проекти;
- Университет за наука и технологии, създаден през 2011 г. на основата на партньорско съглашение между президента на фонд "Сколково" Виктор Вексельберг и ректора на Масачузетския технологичен университет (MIT) проф. Рафаел Райф. Амбицията е институтът да стане първият международен изследователски университет, който да интегрира бизнес и иновационна дейност в образователната и изследователските си програми. В него ще се обучават едновременно 1200 студенти и ще работят 200 преподаватели от цял свят. Учебните занимания ще се водят на английски език. Пилотната образователна програма е планирана да стартира тази есен, а идната година ще се разгърнат пълноценно обучението и изследванията;
- Технопарк, предоставящ различни услуги;
- Център за интелектуална собственост, който ще предоставя различни услуги, в това число и свързани с поддръжката на лицензи и регистрацията на патенти;
- Митническо-финасова компания, предлагаща услуги на участниците и резидентите.

Развитието и функционирането на технополиса се осигурява от фонд "Сколково". Част от просветната му програма е "Отворен университет "Сколково", чиято цел е да разпространява съвременни научно-технологични и предприемачески знания и компетенции, да развива креативността и създава мрежа от млади, талантливи и активни хора в орбитата около технополиса. Отвореният университет не е учебно заведение, тъй като не издава дипломи. Предназначен е за натрупване на резерв от магистрати и аспиранти за бъдещия Сколковски технологичен университет и стажанти за компаниите партньори. Учебните му направления съвпадат с клъстърите.

В рамките на проекта ще функционират образователен комплекс за деца и Асоциация "Училище Сколково". То ще разполага с четири образователни центъра в семейните кампуси, разположени в четирите района на града, едно основно училище и една гимназия. Основна задача на асоциацията е да внедрява в практиката идеите, съдържащи се в концепциите на лауреатите на конкурса "Училище Сколково".

Освен да даде тласък в комерсиализацията на научното знание и да ограничи изтичането на умове от Русия, създавайки условия специалисти да работят върху най-новите технологии близо до Москва, на технополиса се възлага и друга надежда. До 2020 г. пет руски университета да влязат в световната класация топ 100 за престижни висши учебни заведения. В Сколково преминават курс на обучение ректорите на 100 руски ВУЗ-а.

Проектът, макар и вече частично реализиран и функциониращ, има опоненти. Те смятат, че вместо да се наливат милиарди в Сколково, тези суми трябва да се дадат на съществуващите университети и академични институти. Вместо да се строи на зелена поляна, може да се използва някое от съществуващите научни градчета. Притесненията на резервираните към идеята за технополиса са, че западни компании ще работят в него, вземайки най-добрите специалисти, което ще "оголи" страната. Градчето ще се превърне в своеобразна "прахосмукачка" за идеи и технологии, които ще се разработват и внедряват от руски специалисти под шапката на западни компании, като последните ще ги продават впоследствие на Русия.

Проект за жилищен комплекс

Сколково не е просто територия. Нито механичен сбор от сгради, съоръжения и преференциални условия за работа. Сколково е мечта за скок в бъдещето, чиято съдба предстои да видим.

Към юни 2013 г.

ОБЩ БРОЙ УЧАСТНИЦИ В ПРОЕКТА "СКОЛКОВО" - 940 КОМПАНИИ

От тях:

- **Клъстър компютърни и информационни технологии - 297 компании**
- **Клъстър енергоефективни технологии - 253 компании**
- **Клъстър биомедицина - 218 резидента**
- **Клъстър ядрени технологии - 77**
- **Клъстър космически технологии и телекомуникации - 95 компании**

Одобрени грантове: 9 525 млн.руб. (около 290 млн.долара)
Изплатени грантове: 6 090 млн.руб. (около 185 млн.долара)

ВРЕМЕТО

Днес времето ще остане предимно слънчево, съобщиха синоптиците. След обяд и привечер над западните райони и планините ще се развива купеста облачност, на изолирани места там слабо ще превали. Ще духа слаб, в източните райони до умерен вятър от североизток, в Северозападна България - временно от северозапад. Максималните температури ще бъдат между 31° и 36°. Над Черноморието ще бъде слънчево. Ще духа до умерен североизточен вятър. Максималните температури на въздуха ще са от 29 до 32 градуса. Температурата на морска вода ще е 25-26 градуса. Вълнението на морето ще бъде 2-3 бала. Над планините утре ще бъде предимно слънчево.

Изгледи за

16
максимални
26°/28°

17
максимални
28°/30°

През нощта срещу петък от североизток ще започне да прониква по-хладен въздух. Ще духа слаб, в източните райони и Дунавската равнина до умерен североизточен вятър. Температурите ще се понижат слабо и максималните ще бъдат 26-28 градуса. Над Западна България ще се развива купесто-дъждовна облачност, като на отделни места ще превали и прегърми. В събота вятърът ще отслабне, само по морския бряг ще бъде умерен от север. Ще бъде предимно слънчево, след обяд над западните планински райони ще има купеста облачност.

ДУМА
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издател **„ДУМА 2008” ЕООД**
Николай Малинов

Русия и България
Монд дипломатик
СЪВМЕСТНО ИЗДАНИЕ С ДУМА

И. д. главен редактор
Юрий Борисов
yborisov@duma.bg

Зам. главни редактори
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

ТЕЛЕФОН НА ЧИТАТЕЛЯ: 97 05 200

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: Велислава Дърева

БЪЛГАРИЯ: **Александър Симов** - завеждащ отдел - 230; Аида Паникян - 218; Веселка Венкова - 224; Десислава Велева; Мария Нинова - 230; Павлета Давидова - 215; Ралица Николова - 230; Юлия Кулинска - 215

ИКОНОМИКА: **Наталия Гергова** - завеждащ отдел - 247; Мая Калпачка-Йовановска - 246; Светлана Велева - 246

СВЯТ: **Галина Младенова** - завеждащ отдел - 219; Албърт Аврамов - 220, Кристиела Симеонова - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Светла Василева - 231; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229; Милена Николова

ЧЕТИВО: **Борис Данков** - завеждащ отдел, редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Благовеста Цветкова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Желязко Тенчев; Силвия Шопова; Спаска Венева; Снежана Христова

АДМИНИСТРАЦИЯ

ОФИС МЕНИДЖЪР: **Ели Мишева** - 200; 226, факс - 975-26-04

ДИРЕКТОР МАРКЕТИНГ: **Дея Йорданова** - 207

ДИЗАЙН: **Велислава Хубавий** - 201

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева** - 205, Ива Костадинова - 221; e-mail - **reklama@duma.bg, Експонатор:** 91975 в. 112; **Печат:** „Нюзпринт” ЕООД, 1113 София, ул. „Тинтява” 100; **“Национална агенция разпространение - АД”** - 02/962-23-23; **“Национална дистрибуция” ООД** - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Мирослав Александров**, Румяна Кирилова - 208, 203; **abonament@duma.bg**

КАСА - 97-05-249

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, “ФОКУС”, БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

1 БНТ

07.00 Денят започва
09.00 По света и у нас
09.05 Световно първенство по лека атлетика: 200м и 800м /серии, жени/, скок на височина /квалификации, жени/, тласкане на гюле /квалификации, мъже/, пряко от Москва
10.40 Денят отблизо: Зелената линейка/п/
11.30 Бързо, лесно, вкусно /п/
12.00 По света и у нас
12.30 Малки истории/п/
12.55 БГ сериал: Английският съсед - тв филм /2 серия/
14.10 Сен Тропе - /330 епизод/
15.20 100-те подвига на Еди Макдауд - /14 епизод/
16.00 По света и у нас
16.10 Новини на турски език
16.20 Ретро следобед: Рецитал на Ал Бано и Ромина Пауър/п/
17.05 Дързост и красота - тв филм /3215 епизод/
17.30 Без багаж - туристическо реалити/п/
18.00 По света и у нас - информационна емисия
18.30 Теглене тиражите на ТОТО 2 и Втори ТОТО шанс
19.00 Световно първенство по лека атлетика: скок на височина /финал, мъже/, 3000м с препятствия /финал, мъже/, троен скок /финал, жени/, 400м с препятствия /финал, жени/, 200м /полуфинали, жени/, пряко от Москва
20.00 По света и у нас
20.45 Спортни новини
21.00 Световно първенство по лека атлетика: 400м с препятствия /финал, мъже/, 1500м /финал, жени/, предаване от Москва
21.30 Нещата, които остават - тв филм /4 епизод/
22.30 По света и у нас
23.00 Под прикритие2 - тв филм /2 епизод/п/(16)
00.00 Ретро следобед: Рецитал на Ал Бано и Ромина Пауър/п/

bTV

05.40 „Кухнята на Звездев“ /п./
06.00 „Мечтатели“ /п./ - сериал, еп. 220
07.00 „Изборът на Лара“ /п./ - сериал, сезон 2, еп. 13
08.30 „Трета смяна“ - сериал, сезон 1, еп. 9
09.30 „Американска наследница“ - сериал, еп. 31, 32
11.30 „Кухнята на Звездев“ - кулинарно шоу с Иван Звездев
12.00 bTV Новините - обедна емисия
12.30 „Шоуто на Слави“ /п./
13.30 „Опасни улици“ - сериал, еп. 278
15.00 „Цветовете на любовта“ - сериал, еп. 39, 40
16.00 „Мечтатели“ - сериал, еп. 221
17.00 bTV Новините
17.30 „Изборът на Лара“ - сериал, с. 2, еп. 14
19.00 bTV Новините - централна емисия
20.00 „Огледален свят“ - сериал, с. 2, еп. 28
21.00 „Опасни тайни“ - сериал, еп. 17
22.00 bTV Новините - късна емисия
22.30 „В транс“ (част 1) - драма, мистерия, САЩ, 2007 г.; режисьор: Бил Ийгълс, в ролите: Питър Галахър, Питър Фонда, Кристин Лемън, Джена Бойд и Джейми-Лин Сиглър
00.30 „Досиетата Х“ - сериал, с. 6, еп. 20
01.30 bTV Новините /п./
02.00 „Американска наследница“ /п./ - еп. 31, 32

NOVA

06.00 „Майстор Мани“ - сериен анимационен филм
ЧЕТВЪРТЪК, 15.08.2013 год.
06.30 „Здравей, България“ - сутрешен блок на НТВ
09.30 „Убийства в Мидсъмър“ - сериен филм, 8 сезон
11.30 „Бон Апети“ - предаване
12.00 „Любов и наказание“ - сериен филм
13.00 Новините на Нова
13.30 „Щастливи заедно“ - сериен филм
15.00 „Първата дама“ - сериен филм
16.00 Новините на Нова
16.10 „Пропиляно лято“ - с уч. на Хелмут Цирл, Мариела Аренс, Патрик Фихте, Вивиан Вулф и др.
18.00 „Етажна собственост“ - комедиен сериал
19.00 Новините на Нова - централна емисия
20.00 „Кобра 11“ - сериен филм, 15 сезон
21.00 „Хавай 5-0“ - сериен филм, 3 сезон
22.00 „Тайнствени аферии“ - сериен филм
23.00 Новините на Нова
23.30 „Будни цяла нощ“ - сериен филм
00.00 „МТел Бийч Мастърс 2013“ - плажен волейбол
00.15 „Герои“ - 4 сезон
01.15 „Етажна собственост“ - комедиен сериал /п/

1

05.00 Новини
05.05 „Добро утро“
08.00 Новини
08.15 „Добро утро“
09.05 „Контролна покупка“
09.30 „Живей здравословно“
10.25 „Да разбереш. Да простиш“
11.00 Новини
11.15 „Модна присъда“
12.10 „Крепко здраве“ с Генадий Малахов
13.00 Още новини
13.20 „Време за обяд!“
14.00 Новини
14.15 „Следата“
14.55 „Истината е някъде там“
15.10 Сериал: „Отдадени“
16.05 „Първата любов“
17.00 Вечерни новини
17.20 Сериал: „Женският лекар“
18.05 „Хайде да се оженим“
19.00 „Нека говорят“
20.00 Време
20.30 Сериал: „Отдадени“
22.20 Сериал: „Група „Zeta“
23.10 „Истината е някъде там“
23.25 „Нека говорят“
00.20 „Хайде да се оженим“
01.15 „Нека говорят“
02.00 „Модна присъда“
03.10 Сериал: „Група „Zeta“
03.30 „Да разбереш. Да простиш“
04.00 Новини
04.05 Сериал: „Група „Zeta“

ОВЕН

Въздържайте се от пътувания през този ден, отложете ги за утре. Имате нужда да споделите плановете си с някого.

21 март - 20 април

РАК

Денят е отличен, за да се захванете с почистване на дома, ако не сте на работа. Възможни леки здравословни проблеми.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Ще се отдадете на любимите си занимания и няма да усетите как ще мине този приятен ден. Очаквайте хубави изненади.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Заемете се с обичайните си задължения. Денят е спокоен и не носи никакви изненади за вас. Успешни срещи и пари.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Отделете днешния ден за срещи с приятели или за интелектуални или духовни занимания. Разнообразите живота си.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Днес ще ви се иска да извършите нещо, което не сте правили до този момент. Не мислете какво ще си помислят другите.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Днес мислите ви ще бъдат ангажирани с чисто материални и битови проблеми. Възможни са битови изненади.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Днес не се препоръчва да стоите вкъщи. Ако имате хоби, посветете времето си на него. Пазете енергията си.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Днес е отлично време за изненади. Тъй като новото ви не плаши, ще имате един наистина приятен и вълнуващ ден.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Днес е добре да излезете на малка разходка, да се срещнете с приятели и да разпуснете малко. Леко безпокойство.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

През днешния ден градусът на сексуално привличане с партньора ви ще бъде по-висок. Отдайте се на хубавите емоции.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Днес разходите ви ще надвишават приходите. Мислете ви ще са заети с финансови въпроси. Разплатете задълженията си.

20 февруари - 20 март

www.duma.bg

Очаквайте

ХАНС ЦИМЕР С ПОЧЕТЕН ПРИЗ БРИТ ЗА КЛАСИЧЕСКА МУЗИКА

Видео конкурс подгрява „Da Fest“

Три награди по 1000 лв. очакват отличниците в онлайн надпреварата на инициативата

Онлайн конкурс за кратко видео на тема “Всичко е добре, когато започва добре” подгрява тазгодишното издание на фестивала за дигитално изкуство “Da Fest”, съобщиха организаторите от Националната художествена академия. Всички студенти по изкуства от България и чужбина, както и всички творци, ще имат възможност да представят своята кратка история. Всеки трябва да предостави интерпретация в кратко видео, което да спазва условието за създаване на забавна история с неочакван край, която проследява серия от случки в обратен ред. Участниците имат пълна свобода и могат да използват различни средства за визуализация като видео, 2D и 3D анимация, изрезкова анимация, стоп-моушън и др. Важно условие е проектите да са авторски и да не са представяни на друго място.

Всички предложения за конкурса трябва да бъдат качени в онлайн приложението на фейсбук страницата “Обичам съвременното изкуство”. Трите най-добри предложения ще си разделят сумата от 3000 лв. Конкурсът е отворен за участие до 26 август, а гласуването ще се извърши в периода 27 август - 2 септември. Победителите ще бъдат обявени на 10 септември.

Четвъртото издание на “Da Fest” ще се състои от 10 до 14 септември в сградата на Националната художествена академия на ул. “Шипка” 1 и ще представи разнообразни тенденции и практики в дигиталните изкуства в богата петдневна програма, включваща изложба, пърформанси, филмови прожекции, презентации и уъркшопи. Форумът за дигитални изкуства, инициран и организиран от НХА, е единственият по рода си международен културно-образователен фестивал в София, който има за цел да срещне българската публика с художествените тенденции в сферата на дигиталното видео, саунд арт, нет арт, мултимедийни пърформанси, инсталации и др.

ВСИЧКИ ТАНЦУВАТ С РЕЙ ДЖЕЛАТО

Всяко хубаво нещо си има край. Така и 16-ият Банско джаз фест вече е в историята. Последната вечер беше един достоен и много емоционален финал на това внушително събитие, което 6 дни събираше на площада както гостите на града, така и местните хора. Биг бенд Благоевград под диригентството на Борис Янев, който е редовен участник във фестивала, откри вечерта с концерт с петима солисти. Стефка Оникян, Васил Петров, Мери Танева, Милан Георгиев и младата Русана Христова изпълниха разнообразна програма, звучаха и инструментални пиеси. 2013 година е юбилейна за авторитетната формация, създадена преди 20 години. Бендът осъществява поредица образователни концерти в училищата, има съвместни изяви с Югозападния университет, пред обикновена публика. С нея той “си сверява часовника”, като качва новите парчета на бенда във фейсбук и иска мнение за тях. Всъщност 95 процента от оценките са положителни, похвали се музикантът.

Младата барабанистка Бояна Траянова, която през 1990 г. 9-годишна е заминала за САЩ заедно с родителите си, пристигна в Банско в трио с Джеси

Бояна Траянова и Ед Барет

където се изучава оперно и поп пеене, сътрудничи с Американския университет, изнася концерти на открити сцени, участва в проекти с Радио Благоевград, което има ново звукозаписно студио със 100 места, разказа диригентът Борис Янев. Британските гости - саксофонистът и певец Рей Джелато и “Гигантите”, вдигнаха градуса още с появата си на сцената. Те представиха динамична програма - италиански песни от 30-те и 40-те години на XX век, включени в най-новия им албум, композиции на Рей Джелато, класика на Луи Прима, няколко песни от предстоящия им албум, сред които написаната от бенда “Остави телефона” (“днес всички са вторачени в своите смартфони, което е досадно и ни отнема от общуването”). Зрителите бяха настоятелно поканени да танцуват и да участват в шоуто, което се превърна в истински купон. Свирили са на сватбата на Сър Пол Макартни, дори пред английската кралица, което безспорно е голяма чест, но по думите на Рей Джелато повече му харесва да свири Мороу - контрабас, и Ед Барет - китара. Партньорите й в Блекаут трио са дипломирани музиканти, а тя е постигнала всичко, наблюдавайки многото удивителни барабанисти в Ню Орлиънс, упорито повтаряйки и усъвършенствайки видяното. На концерта тримата изпълниха авторски парчета и класики в много интересни аранжименти, а възторгът и сред публиката, и сред музикантите беше пълен, когато на сцената излязоха тромпетистите Мишо Йосифов и Генчо Вътовски и саксофонистът Атанас Хаджиев и всички засвириха заедно. Фестивала закри Еуд Етун трио от Израел, което гостува със съдействието на израелското посолство - може би това бяха и най-младите участници. Самият Еуд Етун е на 25 години, но вече е доста популярен в родината си, както и в САЩ, където се изявява. Той е басист и композитор, а специално за Банско джаз фест е издирил и подготвил пиеса от известен израелски джазмен с български корени.

Снимки АВТОРКАТА

Рей Джелато

Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА, Банско

кратки

Марио Николов стана директор на Музикалния

Тенорът Марио Николов спечели проведения от Министерството на културата конкурс за директор на Държавния музикален и балетен център - София. Кандидатите за заемане на длъжността бяха десет. Комисия от изтъкнати професионалисти в областта на музикално-сценичните изкуства, експерти и представители на синдикалните организации в областта на културата избра новия директор на ДМБЦ - НМТ “Стефан Македонски” и балет “Арабеск”, научи ДУМА от института. Николов е учил оперно пеене във Висшето музикално училище във Виена и ДМА “П. Владигеров”. Завършил е режисура в НАТФИЗ и неговият режисьорски профил са музикално-сценичните жанрове. “Прилепът”, “Българи от старо време”, “Царицата на чардаша”, “Службогонци” са част от хитовите постановки на режисьора. Носител е на престижното отличие “Кристална лира” за постижения в областта на музикално-сценичното изкуство.

Дни на унгарската култура в Свети Влас

Ученици, артисти и музиканти ще участват в Дните на унгарската култура, които започват на 17 август в Свети Влас. Празниците ще бъдат официално открити на 18 август от кмета на курортния град Иван Николов, съобщи БТА. От 20 ч. в амфитеатъра започва представлението на гостуващата унгарска група “Музиката и танцът - наш общ език”. Представлението включва оперети, фолклорни песни и танци, мюзикъли. Участие ще вземат 20 ученици от район Ержебетварош, Унгария. На следващия ден в Стария Несебър групата ще представи с музика и танци унгарския бит, култура и традиции. На 20 август от 19 ч. ще започне официалната церемония по поднасяне на венци и цветя на паметната плоча на унгарския поет и революционер Шандор Петьофи в Свети Влас. За Дните на унгарската култура в Свети Влас ще пристигне делегация, водена от кмета на Будапеща. Празниците ще продължат до 24 август с рецитали и тематични вечери.

Теодора зарадва любителите на фолклора

След успешната реализация на няколко попфолк проекта от новия й албум “Сърце не ми остана”, Теодора не пропусна да зарадва и любителите на народната музика. За тях певицата на “Диапазон рекърдс” подготви “DJ китка” с три обичани песни. Видеото може да се гледа в ефира на Fen TV full HD и Fen folk TV. Синеоката изпълнителка винаги е споделяла своята любов към фолклора - музика, която е изучавала и изпълнява с удоволствие. Ето защо тя се зае със задачата да направи и народни песни, въпреки напрегнатата работа по своя шести албум “Сърце не ми остана”. Новият проект на Теодора включва микс от популярни композиции - “Мари Стано”, “Кара Кольо” и “Невено моме”, научи ДУМА от Петя Щилиянова.

Македония като неразделна част от България

За пръв път излиза допълненото издание на уникалния труд на Симеон Радев „Македония и Българското възраждане”

Връцете си читателят държи един от шедьоврите на Симеон Радев “Македония и Българското възраждане”, познат може би на малцина от двете му кратки издания - първото на френски език от 1918 г. и неговият български превод от 1927-1928 г. Тази книга на видния наш публицист, историк и дипломат определено принадлежи към шедьоврите на българската историческа публицистика, както със своя език и стил, така и с истините за нашето минало. Замисълът на първото издание е бил да се изтъкнат пред враждебния на България цивилизован, но воюващ свят в края на Първата световна война аргументите, главно от западен произход, за принадлежността на Македония към България и на нейното население като част от българския народ, каквито са и неговите исторически дейци - царе, патриарси, владици, военноначалници, книжовници, строители и обикновени хора.

През Втората световна война, когато вече не е на дипломатическа работа, Симеон Радев преработва основно първото издание и подготвя за печат книгата в два тома, които озаглавява - първият “Борбите за народност и народна църква”, а вторият - “Борба за народно единство и свобода”. Още когато работи над “Строителите на съвременна България”, в Симеон Радев възниква идеята да напише по-късно и едно широко встъпление към тях под заглавие “Произходът на съвременна България”, което да покаже приемствеността на личностите и идеите от времето на Българското възраждане в следосвобожденска България, които стават след 1878 г. строителите на нова България. На практика книгата му “Македония и Българското възраждане” изпълнява тази задача по най-брилянтния начин, характерен за Симеон Радев, и то в този й окончателен вариант, който излиза сега.

Първият том на това основно преработено издание е отпечатан през 1943 г. в печатницата в Скопие като номер 3 от “Библиотека Българска книга”, но така и не достига до читателите. От него са запазени отделни екземпляри в архива на Симеон Радев, заедно с ръкописа на втория му том, който е трябвало да носи номер 9 от тази библиотека. Симеон Радев проследява многовековните черковно-народни борби на българите от Македония още от времето на създаването на българската държава, като достига до официалното признаване на народа ни с учредяването на Българската екзархия. Книгата “Македония и Българското възраждане” - том I и II, е на издателство “Захарий Стоянов”, 2013 г.

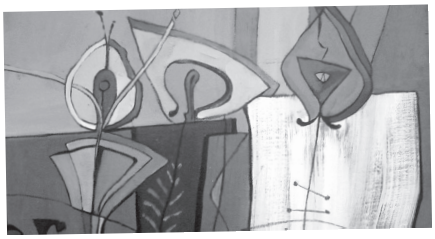
ЗАПОЧВАТ МОЦАРТОВИТЕ ПРАЗНИЦИ В ПРАВЕЦ

Музикалният фестивал “Моцартови празници” в Правец започва днес със спектакъла на операта “Аида” - копродукция с Русенската опера. Грандиозният спектакъл на емблематичното Вердиево заглавие ще събере български и чужди творци от световния оперен афиш - солистите Цветелина Василева, Марио Чанг (Канада), Анна Мария Кюри (Италия), Деян Вачков, Марян Йованоски (Македония), над 200 участници ще се включат в пищната мега продукция. Билети за всички фестивални събития може да се купят онлайн и в партньорската мрежа на www. eventim.bg.
Тази година освен с творби на своя патрон Моцарт, фестивалът ще обогати афиша си с музика на Джузепе Верди и Рихард Вагнер и по този начин ще се присъедини към честванията, с които световната музикална общественост отбелязва 200 години от рождението на двамата композитори. Прожекциите ще се проведе за втори път на специално построената открита сцена пред хотел РИУ “Правец Ризорт” на брега на живописното езеро. Втората сцена е залата на читалище “Заря 1895”.

Слав Бакалов подреди изложба в „Пагане”

Изложба на Слав Бакалов е подредена до 30 август в галерия “Пагане” на ул. “Кричим” 2 (в пасажа). Той е роден през 1945 г. в София, където завършва Художествената гимназия и Университета по кинематография в Москва, специалност живопис на анимационни филми. Има над 30 самостоятелни изложби в България и чужбина.

Слав Бакалов работи като художник, скулптор, режисьор и сценарист на анимационни филми. Има четири издадени книги. От 1975 г. до 1989 г. създава повече от 50 анимационни филма, един от които пълнометражен, и четири документални. За анимационните си продукции

е носител на много международни награди - Първа награда за анимация в Анеси, “Златна плоча” - Атина, “Сребърен дракон” - Краков, Награда за постижения в анимацията - Отава, и най-престижната между тях - “Златна палма” от филмовия фестивал в Кан през 1985 г.

СКРЪБНА ВЕСТ

С дълбока скръб съобщаваме, че на 11 август 2013 г. след тежко боледуване почина бившият член на ЦК на БКП и зам.-директор на Икономическия институт на БАН

проф.д-р РОСИЦА ГОЧЕВА СТОЯНОВА

1929-2013

Поклон пред светлата й памет!
Поклонението ще се състои на 16.08.2013 г. от 11 ч. в Ритуалната зала на Централните софийски гробища.

От семейството и приятели

ВЪЗПОМИНАНИЕ

На 15.08.2013 година се навършват две години от смъртта на обичания от нас съпруг, баща, дядо и прадядо

доц. Аристотел Атанасов Гаврилов

(29.01.1921 – 15.08.2011)

Живя достойно и остана верен на идеите си въпреки превратностите на времето. Тъгуваме за него и го пазим в спомените си като пример за добър, много честен и изключително скромен човек.

Дълбок поклон пред светлата му памет!

От семейството

www.duma.bg

Очаквайте

СЪЗДАДОХА ПЪРВИЯ В СВЕТА ЛАПТОП СЪС СОЛАРНИ БАТЕРИИ

И погребенията се цифровизират

Екрани от течни кристали, вградени високоговорители и гравиране на QR кодове върху надгробна плоча са последен писък на модата в бранша

Цифровизацията вече прониква и в погребалното дело. Паметните плочи с екранчета от течни кристали, показващи снимки и видеа на покойника, са като лански сняг, твърди германският каменоделец Андреас Розенкранц. Излизат от мода и надгробните плочи с вградени в тях високоговорители, от които звучи любимата музика на починалия.

Последен писък на модата са паметниците с така наречените QR (кю ар) кодове. Става дума за малки, привидно хаотично разпръснати, черно-бели квадратчета, които се разпознават от смартфони и таблети и препращат потребителя към видеа и текстове в интернет. Розенкранц и неговата фирма се специализират вече в гравиране върху надгробни плочи на въпросните кодове. Цената на подобна услуга върху надгробен паметник е най-малко 2500 евро, а за по-скромна надгробна плоча излиза 300 евро.

В Германия Розенкранц и фирмата му са сред пионерите в бранша. За разлика от японците, при които QR кодовете върху надгробни плочи от няколко години вече са доста търсена услуга, немците все още са доста скептични. А може би и по-консервативни - в много германски гробища не е позволено да се нарушава по такъв начин мирът на блаженопочившите.

Розенкранц вече реализира и друга идея - използва линкове за връзка със сайтове за некролози и виртуални гробища. Предприемачът си сътрудничи например с австрийския портал Аспетос, който предлага дори траурни форуми.

Мнозина изразяват скръбта си по починали близки или приятели и в техните лични профили във фейсбук. Така страниците остават активирани още дълго след смъртта им и дават възможност на скърбящия да продължи близостта си с обичания човек поне във виртуалното пространство. В такива профили може да се прочете включително следното: "Надявам се, че си добре там, горе. Пак ще се видим..."

Джако оставил $400 млн. дългове

Според свидетел по делото за гибелта на Майкъл Джексън, в което родините съдят застрахователите от АЕГ Лайф, експерт доказва, че при смъртта си през 2009 г. Джако е имал дългове между 400 и 500 млн. долара, пише в. "Лос Анджелис таймс". Уилям Акърман уточнява, че само плащанията на годишните лихви по борчовете на поп звездата са били $30 млн. Очевидно Кралят на попа е харчел повече, отколкото е изкарвал. Дори само имението Невърленд с обслужващия персонал, зоопарка и влакчето за обиколка е било сериозна дупка в хазната на певеца. Лихвите върху задълженията на Джексън непрекъснато растели: ако в началото на звездната му кариера били около 7 на сто, на финала вече достигнали сериозното число от 16,8% годишно. През 1993 г. Кралят на попа дължал "само" 30 млн. долара, 5 години по-късно - вече $140 млн. В крайна сметка, твърди Акерман, при смъртта си Джако оставя след себе си задължения между 400 млн. долара и половин милиард. След 2007 г. вече нямало нито един желаещ да му отпуска нови кредити. Стигнало се дотам, че когато певецът починал, от 4 месеца не били обслужвани плащанията на луксозния дом на майка му в Сан Фернандо Вали.

Палто на Джон Ленън се продава за $12 000

Синьото палто до коляно на Джон Ленън ще бъде продадено на търг във Великобритания по-късно този месец. Дрехата на музиканта е от 1960 г. и е в същия стил като тоалетите, които членовете на "Бийтълс" носят на обложката на албума им от 1967 г. След смъртта на Ленън някои от личните му вещи са останали при неговия асистент. Години по-късно той дал палтото на приятеля си Антъни Годард като подарък за рождения му ден. Сега притежателят на дрехата е решил да спечели малко пари от нея. Предполага се, че за палтото ще бъдат платени между 12 000 и 18 000 щатски долара.

ХОЛИ БЕРИ И ДЖЕНИФЪР ГАРНЪР СА ЗА ЗАКОНА СРЕЩУ ПАПАРАЦИТЕ

Американските актриси Холи Бери и Дженифър Гарнър свидетелстваха пред комисията по законите на калифорнийския парламент, за да защитят правов текст, забраняващ на папараците да правят фотографии на децата на звездите, съобщиха местните медии. Законопроектът, предложен от сенатор от Демократическата партия, разширява понятието за тормоз със снимки и видеа на непълнолетни, направени без съгласието на родителите им. Текстът е пряко насочен срещу папараците.

"Ние не сме просто ревливи звезди. Ние сме майки, които опитват да защитят децата си", заявила Холи Бери, цитирана от местната телевизия KTLA. "Моля да обърнете внимание на този проблем като родители. Бихте ли постъпили по друг начин за вашите собствени деца?", допълнила Дженифър Гарнър пред членовете на комисията.

Американските медии и папараците се обявиха категорично против този закон, който според тях ограничавал правото на информация. Холи Бери вече защити законопроекта в Сакраменто, главен град на Калифорния, през юни м.г. Тогава тя заяви, че дъщеря ѝ се страхува да ходи на училище заради папараците.

Законопроектът трябва да се разгледа от още една комисия, преди, в крайна сметка, да бъде предложен за гласуване в Камарата на представителите и в Сената на калифорнийския парламент. В случай, че се приеме от парламента, обнародването му зависи от губернатора Джери Браун, който разполага с право на вето. 46-годишната Холи Бери се омъжи миналия месец за френския актьор Оливие Мартинес, от когото очаква дете. Тя има и дъщеря (на 5) от манекена Габриел Обри. 41-годишната Дженифър Гарнър е съпруга на Бен Афлек, с когото са родители на 3 деца (на 7, 4 и 1 г.).

Българка стана трета на поп фест в Москва

Георги АРГИРОВ

Една от младите надежди на българската поп музика - Антония Маркова, спечели III място на третия Международен фестивал "Пироговский рассвет" в Москва. Според регламента на конкурса всеки от участниците изпълни по две песни - на руски и на родния си език. С изключително силно и зряло присъствие Антония се изяви с една от най-емблематичните български песни, композирани от покойния вече проф. Найден Андреев - "Устрем". Вторият хит, с който нашенката се представи, е "Зажигай сердце" - от репертоара на популярната украинска певица Ани Лорак. С двете изпълнения пловдивчанката Антония Маркова грабна сърцата на публиката и на журито.

Фестивалът "Пироговский рассвет" посрещна гост-изпълнители от 16 страни. Целта на поп надпреварата в руската столица е да популяризира естрадните песни.

Снимка ЛИЧЕН АРХИВ

Антония Маркова

Вицът

- Мечтая си учените да кръстосат диня с муха.
- Това пък защо?!
- Ами като махна с ръка, и семките да излитат...

АЛБЕНА ВОДЕНИЧАРОВА, журналистка
ГЕОРГИ КЮЧУКОВ, общински съветник в Кърджали
ДИМИТЪР ГЛАВЧЕВ, народен представител
Проф. ДОНКА ПЕТКАНОВА, литературовед
ДОРОТЕЯ ТОНЧЕВА, актриса
ЕЛИСАВЕТА СТОЙЧЕВА, учредителка на клуба "Приятели на ДУМА" в Благоевград
ИВАН ПАЛЧЕВ, журналист, политик
Акад. КОНСТАНТИН КОСЕВ, историк
ЯНКА РУПКИНА, народна певица

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

15

Успение на Пресвета Богородица

Смята се, че празникът "Успение на Пресветата Богородица" е установен от Апостолите. Разказите за чудесното възнасяне в плът на Божията Майка на небето се отнасят към IV век. Блажената кончина на Света Богородица е прославена и в каноните на св. Козма Маюмски и св. Йоан Дамаскин. Най-старото място, свързано с култа към Св. Богородица, е храмът "Успение Богородично" в Йерусалим. Той е издигнат през IV век върху мястото, където според преданието е било положено тялото на Божията майка в Гетсиманската градина. Запазеният и до наши дни каменен градеж обаче е от XI век - тогава кръстоносците обновяват стария храм.

Мишел Обама пропя хип-хоп

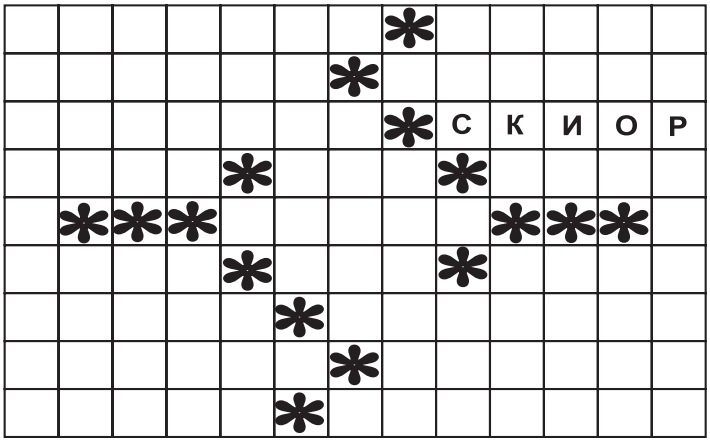

Първата дама на САЩ Мишел Обама ще участва в хип-хоп албум, подкрепящ усилията ѝ за здравословен начин на живот. Песента "Everybody" бе представена преди дни, а видеото към нея дори имаше своята премиера на сайта на телевизия Ен Би Си. Парчето ще бъде последвано от цял хип-хоп албум, наречен "Songs for A Healthier America", който ще бъде пуснат на пазара през септември. В проекта участват гост звезди от рапа и арендби жанра.

19-те песни в тавата целят да мотивират децата да бъдат по-активни и здрави. Макар че не е типичният хип-хоп диск, той ще включва всички характеристики на този жанр - свежи бийтове и много рап звезди, които ще подкрепят идеите на първата дама на САЩ. В албума ще бъдат включени и речитативи на самата Мишел Обама.

Първият сингъл от "Everybody" се изпълнява от Джордин Спаркс, която показва големите си вокални възможности. Рапърът Дъг И Фреш се включва в един куплет от песента, а в началото ѝ първата дама говори за кампанията си "Да се движим". Спаркс пее за позитивите от здравословния начин на живот и съветва децата да ценят собственото си тяло.

КРЪСТОСЛОВИЦА ПО ЗАДАДЕНА ДУМА

Съставете кръстословицата, като използвате дадените по-долу думи:

3-буквени: Лоа, Нив, Ник, Ову, Ода, Орс.

4-буквени: Агон, Алки, Анна, Атка, Баку, Идир. Клан, Книн, Лели, Лода, Нрав, Оран, Реал, Слон, Урин, Урна.

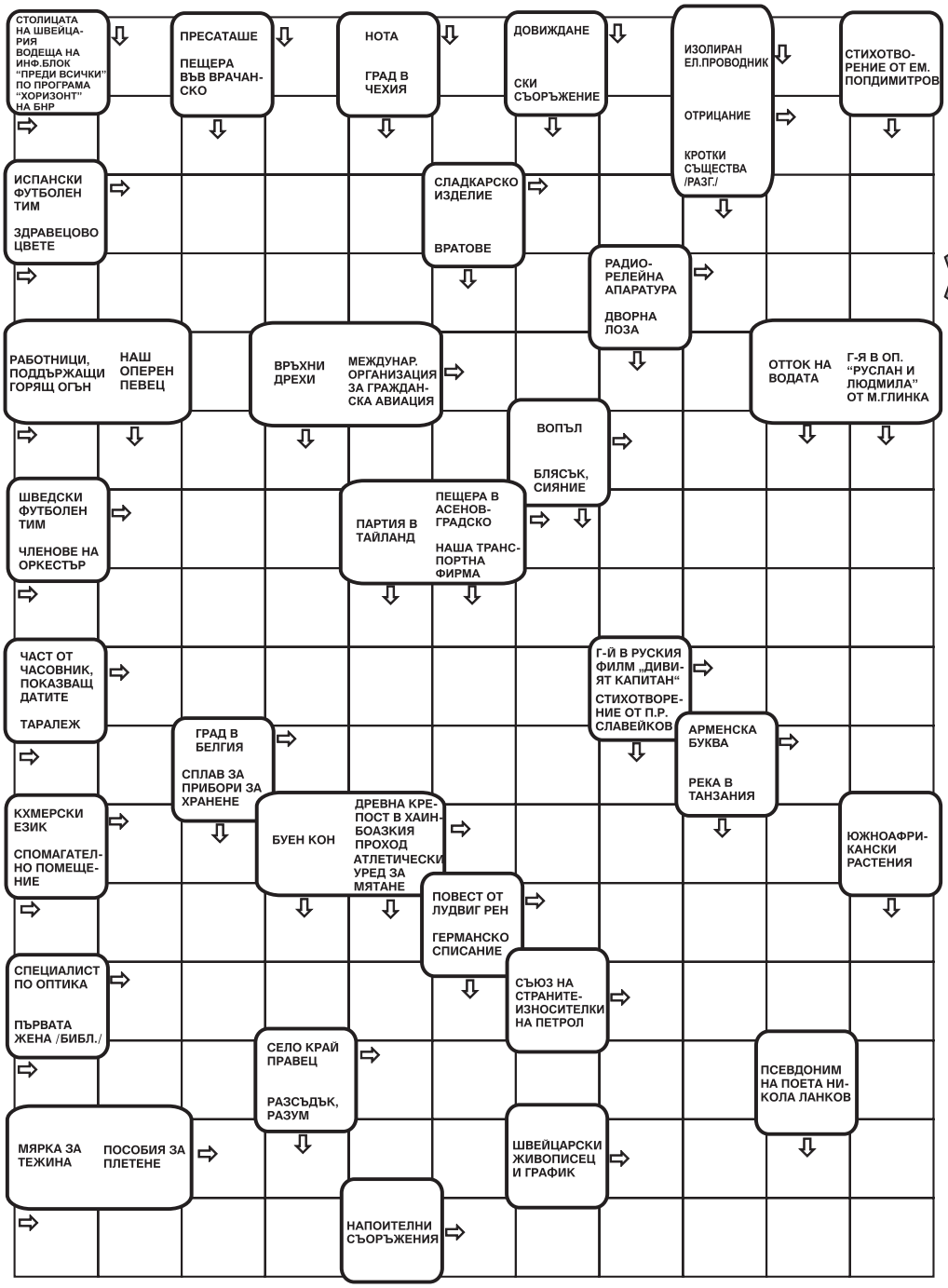
5-буквени: Илава, Обиск, Порно , Ретро, Торит.

6-буквени: Анкара, Какаду, Крадла, Наклон, Орлова, Риолит.

7-буквени: Виадукт, Нуклони, Равнини, Тангенс.

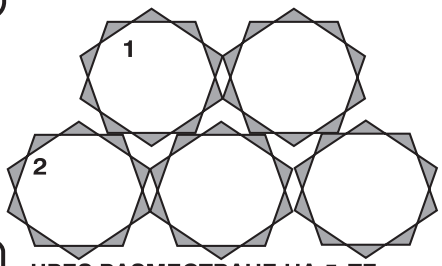
9-буквени: Каратисти, Новаторки.

СКАНДИ

АНАГРАМА

ВОДОРАВНО:
1. Буен кон.
2. Френски футболен тим.

ЧРЕЗ РАЗМЕСТВАНЕ НА 5-ТЕ БУКВИ ОТКРИЙТЕ ТЪРСЕНИТЕ НОВИ ДУМИ:

1. Град в Швеция.
2. Доход от недвижим имот.
3. Естонски писател.
4. Град в Австрия.
5. Древноримски военен историк.
6. Американски икономист.
7. Древногерманска богиня на плодородието.
8. Френски химик.
9. Група норвежки острови.
10. Турски писател.
11. Герой в романа „С дъх на скандал“от С.Б Раун.
12. Древноримски папа.
13. Град в Италия.
14. Преддверие в жилище.
15. Руски изследовател на Китай.
16. Немски поет.

ОТГОВОРИ ОТ МИНАЛИЯ БРОЙ

СКАНДИ
ВОДОРАВНО: КЛОНАК - ЛАРИОНОВА - АЛЕКСИЕВА - БАЛАН - ЕСЕКС - РИЛСКИ - ШЕТ - ТАСЕВА - ЕТУ - ИАРА - ПИ - АЗОТ - НИВ - ЗЕ - ТРАНЗИТ - ПАНЕ - ЕРВ - РЕКОЛТА - ЛИЛ - ОСА - АСИЕ - ИСАК - ИУДА - ЕНРА - ТРОЯНСКА ВОЙНА - БОЕВ - ТАРА - ОО - АЕ - КО - ЕЛА - ВИНСЕНТ - ТОПОВЕ - ЯВА - МТИ - ВА - ТРИ - ТУ - ПА - НЕГРИ - МАТРОС - НОТ - ДИЕМА - СМЪРЧ - АВО - ПИТА - ДЕАК - ЕРДЕН - КИЛО - НАКЛОНИ - ЛЕКЦИЯ - УКВ - ЯКИ - ХРИСТОВА - ОН - ЦЕВ - КОЗИ - ОЛЕ! - ДРУГАРИ.

ОТВЕСНО: ПЛАСТИНА - СТОКОВЕДИ - ЕХО - ОЛЕА - ИН - АРЕОПАГИТ - КРЗ - АНЕКС - ВЕЛКОВ - РЕАКЦИИ - АКСЕ - ЕВТИМ - ИИС - ЕКС - ВАЗЕЛИН - ЛЕР - ЛЯТО - ИРАЗЕР - УСТА - ИМ - ДО - ОЛ - АЛЕИ-ВОДКА - АСЕ - УВЕ - АВЛЕТ - СААР - ВАТМАНКА - ХРАСТ - ТРА - ВАВА - РЪКАВ - КУТРЕ - ПО - ТОР - ОР - РОБИ - АКА - ЙОН МУСЧЕЛЯНУ - НА - ИЗНОСЕНОСТ - РОК - ПОЛША - ЗЛИНА - ЕИ - НАДНИЦА - ВАЕР - ИТЕР - АН - ПОВЕИ - ЕР - АНТАНТА - АДЕТ - АТОН - ИВИ.

РЕЧНИК: Арлон, Иксии, Рипера.

ТЕМЕНУЖКА СТОЯНОВА

Изгрява нова звезда - 14-годишен китаец

На турнира за Световната купа на ФИДЕ в Тромсьо фаворитите продължават

Двадесет и двама от първите двадесет и пет гросмайстори в света са сред 128-те участници в Световната купа на ФИДЕ в Тромсьо (Норвегия). Голямата борба е за първите две места, които дават право на участие в турнира на претендентите догодина. Отсъстват единствено световният шампион Вишванатан Ананд, претендентът за титлата му Магнус Карлсен и победителят в Гран при веригата на ФИДЕ Веселин Топалов, които по право имат запазено място в претендентския турнир.

Състезанието се провежда по нокаут системата, което внася допълнителен драматизъм в и без друго напрегнатите партии. Заради изключително строгите мерки за сигурност началото на първия кръг закъсня с 15 мин., за да бъдат обстойно проверени със скенери всички, влизащи в залата. Стартовият кръг започна с минута мълчание в памет на 28-годишния руски гросмайстор Игор Курносов, загинал, пометен от автомобил, броени дни преди началото на Световната купа.

В 28 от 64-те двубоя в първия кръг не бе излъчен победител след партиите с класическа контрола и това доведе до тайбрек по правилата на ускорения шах (25 минути на играч и добавяне на 10 секунди след всеки ход). В 13 от тези плейофи отново не бе излъчен победител, което наложи изиграването на по още две партии с още по-намалена контрола - по 10 минути на състезател и добавяне на 10 сек. Тези минимачове успяха да определят преминаващите в следващия етап.

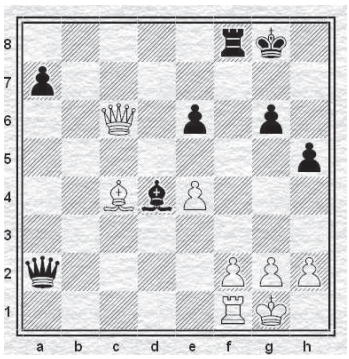
Главните фаворити преминаха успешно през тайбрека на първия кръг, който мина без особени изненади. Малко неочаквано младата китайска звезда - 14-годишният Вей И, поставен под №105 в стартовия списък, отстрани 24-я по рейтинг Ян Непомняшчи с 1,5:0,5 след реми в първата среща и победа с черните във втората.

64-мата отпаднали си тръгват с по 4800 долара. Общият награден фонд на надпреварата е един милион и 600 хиляди долара, от които победителят ще вземе 96 хиляди, а другият финалист - 64 хиляди долара. Достигането до полуфинала носи 40 хиляди долара. Всеки кръг се провежда в рамките на 3 дни - по една партия на ден и тайбрек, ако се наложи. Само на финала (30 август-3 септември) се играят 4 партии с класическа контрола.

Най-силната шахматистка за всички времена - Юдит Полгар (вляво), малко неочаквано напусна надпреварата още след I кръг

Един от най-интересните двубои бе този между световната шампионка Анна Ушенина (Укр) и сочения като един от фаворитите в турнира Пьотър Свидлер (Рус). След очаквана победа в първата среща руският гросмайстор допусна груба грешка във втората и позволи на украинката да изравни, с което се стигна до тайбрек.

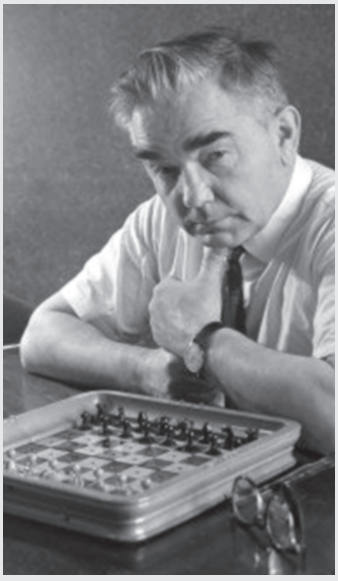
А. УШЕНИНА - П. СВИДЛЕР

В тази позиция 28...Of2+ 29.Цh1 Дb2 водеше до примерно равенство, но шесткратният шампион на Русия избра 28...Tf2? 29.Де6 Цh7 30.Дd7 1:0.

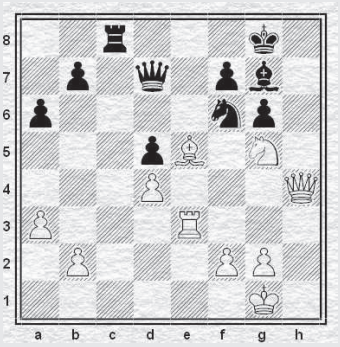
В двете партии със съкратена контрола обаче Свидлер беше безапелационен и с две победи се класира за II кръг. Бившата световна шампионка Хоу Ифан (Кит), на която Ушенина отне титлата, също имаше тежък жребий да срещне още на старта Алексей Широв (Исп). И двете класически партии завършиха наравно, а китайката дори успя да вземе първата от ускорените срещи. Съперникът й обаче се мобилизира и с 3 поредни победи също продължи напред. Третата участваща жена - Юдит Полгар (Унг), също отпадна, отстъпвайки пред слабо познатия кубински гросмайстор Исан Ортис.

Победителят и подгласникът му се класират за турнира на претендентите през 2014 г. - част от цикъла за световно първенство на ФИДЕ, който се провежда на всеки 2 години. И четирите досегашни издания на Световната купа се проведоха в руския град Ханти-Мансийск. Победител през 2005 г. стана Левон Аронян (Арм), през 2007 г. - Гата Камски (САЩ), 2 години по-късно - Борис Гелфанд (Изр), а през 2011 г. - Пьотър Свидлер (Рус).

Задача

В началото на седмицата се навършиха 100 години от рождението на един от най-забележителните шахматисти в историята - Александър Котов. Съветският гросмайстор е роден на 12 август 1913 г. в града на оръжейниците Тула, където през 1936 г. завършва местния Военно-механичен институт. Скоро той се мести в Москва, където от редови първоразрядник по шах само след три години става гросмайстор. Много бързо Котов влиза в световния шахматен елит, печели голям брой международни състезания, участва на два пъти в турнира на претендентите, има два златни олимпийски медала с отбора на СССР. Освен че сполучливо се изявява като шахматен журналист, гросмайстор Котов написва и множество книги, посветени на тънкостите на древната игра, които са преведени на различни езици. А широко популярната му работа "Как се става гросмайстор" се е превърнала в класически учебник. Няколкото тома, посветени на живота и

творчеството на първия руски световен шампион Александър Алехин, и до днес се смятат за най-дълбокото изследване на шахматното наследство на гения.

А. КОТОВ - С. ХАЛИБЕЙЛИ, ЕРЕВАН, 1955 Г.
БЕЛИТЕ НА ХОД ПЕЧЕЛЯТ

Отговор:
1.Оf6 Оf6 2.Дh7+ Цf8 3.Ке6+ 1:0

кратки

Братя Петрови блестят в Австрия

Младите шахматисти от София - братята Мартин Петров и Владимир Петров, завоюваха поредните отличия на 11-те европейски игри за деца по шахмат в австрийския град Мурек. В групата до 13 години Мартин Петров е втори със 7 т. от 9 възможни. Първи е Миленко Муха от Хърватия със 7,5 т., от когото българският шахматист претърпя единствената си загуба в IV кръг. Трета в генералното класиране, но първа при момичетата също със 7 т., но по-лош втори показател от нашия шахматист, е Диана Мирза от Израел. Владимир Петров пък се класира трети в групата до 15 г. с 6 т. Първи там със 7,5 т. е състезаващият се за Австрия Владимир Драгнев. Тази година състезанието традиционно се проведе в 9 кръга по швейцарска система в 4 възрастови групи - до 9, 11, 13 и 15-годишни като момичета и момчета играха заедно, но класиранията бяха отделни.

Стефанова пак ще играе в Пекин

Антоанета Стефанова за трета поредна година намери място сред 16-те участнички в шахматния турнир на Световните интелектуални игри, които ще се проведат по традиция в средата на декември в Пекин. Сред отказалите участие в мъжкия турнир са Карлсен, Ананд, Топалов, Накамура и Каруана. При дамите обаче съставът е максимално силен, като от първите 16 в ранглистата ще отсъства единствено дългогодишната лидерка Юдит Полгар, която по традиция не участва в женски състезания. Мястото й моментално бе заето от първата резерва Виктория Чмилите. За да номинират участниците, организаторите са взели за база средния им рейтинг по блиц, класически и ускорен шахмат. Това са и трите дисциплини, в които те ще се състезават. Нововъведението през тази година е, че в класическата надпревара, която ще се проведе в 5 кръга по швейцарска система, съперниците ще играят едновременно две партии - по една с бели и една с черни фигури. Наградният фонд е много впечатляващ, като първото място във всяка една от дисциплините носи по 18 хиляди долара на мъжете и по 10 хиляди долара на жените.

Карлсен трупа спонсори

Пети спонсор си осигури Магнус Карлсен два месеца преди началото на мача му за световната титла с Вишванатан Ананд. Компанията Nordic Semiconductor, с която лидерът в световната ранглиста подписа договор, е специализирана в производството на безжични устройства за връзка. Освен това спонсори на младия норвежец са и местни юридическа и брокерска фирма, норвежки всекидневник и компания за програмно обезпечаване. Според норвежкия финансов вестник "Dagens Naeringsliv" от 2007 г. досега общият паричен оборот на Карлсен е 27 милиона норвежки крони (около 3,5 млн. евро). Приходите на претендента за световната титла от спонсори само за текущата година се очаква да възлязат на 6 милиона норвежки крони (около 770 000 евро). Ако спечели мача за титлата, Карлсен би могъл да достигне и сума от 9 милиона крони (1,15 млн. евро).

Страница на Лейла ДИМИТРОВА

Снимка ПРЕСФОТО/БТА

Изпълнителният директор на Добруджа Светослав Петров (вляво) представи новия треньор Светослав Тодоров. Бившият национал е най-успелият футболист от школата на клуба

Слаб интерес за мача в Скопие

Пред почти празни трибуни се изигра снощи приятелският мач между Македония и България на ст. "Филип II" в Скопие. Местните фенове не бяха на стадиона, защото намирали цената на билетите за непосилна. Те струваха между 5 и 10 лв. За да докарат повече публика, шефовете на местната федерация организираха томболи, на които раздадоха 50 билета. Българският национален тим пък беше подкрепян от около 200 души, предимно живеещи в Македония сънародници.

"Да не се е върнал Христо Стоичков в националния тим, че цените са такива", питаха македонците. Селекционерът на нашите Любослав Пенев заложи на 100% от потенциала на тима си, въпреки че мачът бе приятелски. Това бе последната проверка за "лъвовете" преди важната световна квалификация с лидера Италия на 6 септември в Палермо.

Кабинетът подкрепя Евро 2020 в София

След седмица ще са ясни ангажиментите на държавата за строежа на нов национален стадион

Веселка ВЕНКОВА

Категорично подкрепяме кандидатурата на България за домакинство за Евро 2020, заяви министърът на младежта и спорта Мариана Георгиева след заседанието на кабинета вчера. Тя потвърди, че Министерският съвет е обсъждал кандидатурата на страната ни за домакинство на мачовете от Евро 2020.

В работната част от заседанието министрите коментирали опорните точки за сътрудничество и ангажимент и подкрепа от страна на държавата за приемане на домакинство на мачове от Евро 2020, което ще се проведе по революционна система в чест на 60-годишнината от първия шампионат на Стария континент. Конкретика по въпроса спортната министърка обеща за следващото заседание на МС.

"Държавата е в съзнание и отговорност, че ще подкрепи кандидатурата на България", категорична беше Георгиева. От кабинета се очаква да каже конкретно как ще изглежда подкрепата. Вече били набелязани мерки и след разговори с БФС ще бъдат обявени конкретните параметри за реновиране на Националния стадион "Васил Левски". Според Мариана Георгиева по-сериозната стъпка е насочена към изграждането на нов национален стадион.

"Самостоятелно в Министерството на младежта и спорта не можем да разработим етапите на изграждане и финансовото им обезпечаване. Имаме съзнание, че това ще сторим съвместно с БФС през близките дни. Другата седмица ще бъда по-конкретна за точните разчети на ангажимента", посочи министър Георгиева.

ДУМА припомня, че по идея на президента на УЕФА Мишел Платини и с решение на Изпълнителния комитет на европейската футболна централа от 29 март 2013 г., взето в София, Евро 2020 ще се проведе по изцяло нова формула. За домакини на мачовете ще бъдат избрани 13 стадиона в различни градове на Стария континент. Така ще се отбележи 60-годишният юбилей от първото в историята Европейско първенство през 1960 г. Крайният срок за заявяване на интерес към домакинство на Евро 2020 е 26 август 2013 г. При заявен интерес БФС обаче ще има твърде малко време за изготвяне на необходимите документи, които трябва да се изпратят до централата на УЕФА най-късно на 12 септември. Градовете-домакини ще бъдат определени от УЕФА през септември 2014 г.

Левски изгони четиримата най-скъпи чужденци

Левски изгони португалците Жоао Силва и Кристовао Рамос, холандеца Дъстли Мюлдер и бразилеца Рамон Лопес. На карето бе предложено да прекратят договорите си или да бъдат преотстъпени в други отбори. С този ход Левски ще си спести около 1 млн. евро от заплати и премии до края на сезона. Само заплатата на Силва, който дойде миналото лято от Евертън, бе 15 500 евро. Рамос и Мюлдер се разписваха за по 13 000 евро, а бразилецът, който бе привлечен преди 2 месеца за неосъществения пробив в евротурнирите, получаваше 11 000. Това са парите им без бонусите.

"Решението е мое, като го бях коментирал и с треньора. Ръководството на клуба срещна пълно разбиране. С тези футболисти Левски не може да постигне целите си. Дадох им 2 месеца шанс, но не го използваха. За тях Левски е приключена страница и за мен е важно те да не бъдат в съблекалнята. Сега нашите адвокати ще говорят с тях, за да се разделим по европейски начин. Непрекъснато се водят преговори, за да намерим заместници на тези 4 футболисти. Левски е европейски клуб и дълги години защитава тази позиция", заяви директорът на Левски Наско Сираков. Той разкри, че още днес "сините" могат да обявят ново попълнение.

КАПИТАНЪТ НА ЛЮБИМЕЦ Е №1 НА IV КРЪГ

Владимир НИКОЛОВ

Капитанът на Любимец Антон Огнянов заслужи наградата за най-добър футболист на IV кръг на "А" група. Юношата на Берое взе приза заради решителния гол срещу Ботев Пд (2:1). Бранителят събра 9 гласа в анкетата на в. "Футбол" и Пресклуб "България". 2-ри е Маркос Маркиньос от Локо Сф с 8, пред Марселиньо (Лудогорец) и Радослав Рашков (Любимец) с по 4 гласа.

"Хубаво е да те подценяват. Това е една причина за победите срещу големите съперници, другата е голямата амбиция на футболистите да се докажат. Треньорът ни обяви, че Любимец ще се бори за място в първата седмица, но реалната ни цел е оставане в "А" група", призна играч №1 на IV кръг. Огнянов, който е и бивш играч на "канарчетата", разкри, че след мача никой от бившите му съотборници не го е поздравил. Той обаче е готов да се върне в Ботев Пд, ако му предложат. Огнянов би продължил кариерата си и в Стара Загора. Харесва и Лудогорец, но Левски и ЦСКА са извън полезрението му, защото разочароват с играта си.

Снимка БГНЕС

Шинджи Оказаки се опитва да спре топката в контролата на Япония с Уругвай (2:4) в Мияги

гледайте

ФУТБОЛ
ПО ЕВРОСПОРТ
12.30 Приятелски мачове (обзор)
ПО РИНГ
18.10 Шампионска лига (обзор)

резултати

Славия взима Милиев

Славия може да привлече защитника Йордан Милиев. Има голяма вероятност бившият футболист на Локо Пд и Левски да се окаже поредното ново попълнение на "белите", които все още нямат победа през новия сезон в "А" група. През лятото 25-годишният Милиев беше на проби в Авелино, но не подписа договор с италианския втородивизионен клуб. Ако Милиев бъде привлечен, най-вероятно Виктор Генев ще бъде освободен от "Овча купел". За момента Милиев има и няколко предложения от клубове от чужбина.

„Белите" гонят Курдов

Атанас Курдов, който направи няколко неубедителни мача през новото първенство, ще бъде освободен от Славия. Игралият в Германия нападател се отличи с няколко пропуска при равенството 1:1 на "белите" с Нефтохимик в Бургас.

И Хенрик Ларсон в бенефиса на Стенли

Хенрик Ларсон, бивш нападател на Селтик и на шотландския национален отбор, потвърди участието си на благотворителния мач, който е организиран от Стилиян Петров. Срещата е насрочена за 8 септември, а в нея участват още настоящият мениджър на тима Нийл Ленън, както и бивши "детелини". Сред известните имена са още Крис Сътън, Пол Ламбърт и др.

Делев дебютира за Лас Палмас срещу Депортиво

Спас Делев бе картотекиран в Лас Палмас и ще може да дебютира срещу Депортиво Ла Коруня на старта на новия сезон в испанската Сегунда дивисион в събота. Българският нападател може да замести звездата Хуан Карлос Валерон. Делев бе изпробван на позицията плеймейкър в контролата срещу Атлетико Мадрид преди 4 дни именно на мястото на Валерон, който се контузи още в началото на проверката.

Изхвърлиха Металист от Шампионската лига

УЕФА дисквалифицира Металист Харков от Шампионската лига. Клубът, който завърши на 2-ро място в украинското първенство, бе обвинен в манипулирането на резултата в двубой срещу Карпати Лвов (4:0) на 19 април 2008 г. Металист може да обжалва решението пред Международния спортен арбитраж със в Лозана. Жребият отреди украинците, които в предишния кръг отстраниха гръцкия ПАОК с общ резултат 3:1, да срещнат Шалке 04 в плейофите. Очаква се становище от УЕФА дали германците ще се класират автоматично за груповата фаза или ПАОК ще заеме мястото на Металист.

www.duma.bg

Левски гони 4-мата най-скъпи чужденци

Стр. 31

Михаил Христов скочи 6.22 м за златото в Пуерто Рико

Българин световен шампион с рекорд за инвалиди

Михаил Христов стана световен шампион на скок дължина от първенството на планетата за младежи до 23 г. с увреждания в Пуерто Рико. 22-годишният Христов постави и нов рекорд в света в тази възрастова група, след като преодоля 6.22 м (при попътен вятър +0.3 м/сек). Спортният талант със съдействието на "Еврофутбол" се готви от близо година и половина при европейския шампион Петър Дачев. Той постави рекорда при втори опит, след 5.90 м в първия, последваха три грешни опита и 6.20 м в последния. Със сребърен медал се окичи Даниел Йоргенсен (Дан) с 6.01 м. Другият българин - Камен Минков е 6-и с 4.63 м. Това е втори медал за Мишо от Световното първенство за хора с ампутации и на инвалидни колички, след като в неделя спечели бронз на 100 м с време 11.67 сек.

ММС ще гради спортни центрове

Възстановяване на връзката държава-общини-спортни организации цели нова Програма за развитие на физическото възпитание

Веселка СПИРИДОНОВА

В във всяка община ще се изгражда функционален спортен център, който да е важна част от обновената спортна инфраструктура. Центърът ще обхваща игрище за футбол на малки вратички, волейболно, баскетболно игрище, тенис корт и плувен басейн. Намерението е съществена част от Национална програма за развитие на физическото възпитание, младежта и спорта 2013-2016 г., приета на вчерашното заседание на Министерския съвет.

През октомври 2012 г. подобна програма била приета, съгласно разпоредбите в Закона за физическото възпитание и спорта, посочи министърката на младежта и спорта Мариана Георгиева, но 1/3 от мерките били с изтекъл календарен срок. "Тази програма е с 4-годишен цикъл, съвпадащ с олимпийската подготовка. Ясно е, че началото трябва да се постави през август или септември 2012 г., а мерките бяха със срок февруари-август 2012 г., което означава априори, че програмата е неработеща", заключи Георгиева.

Намеренията на Министерството на младежта и спорта наложили "заявка за иновативна политика в името на спортните постижения". "Затова приехме тази програма с тригодишния цикъл. В нея приоритетите се разполагат в условия и средства за осигуряване и активиране на двигателната активност - спорт по местоживеене, спорт на месторабота, спорт за всички възрастови групи, включително и за хора с увреждания, за деца в риск", посочи министърката на спорта.

Друг приоритет на програмата е развитието на масовия спорт като естествена основа за селекция на деца и младежи с изявен спортен талант, както и научно и методическо осигуряване в сферата на спорта. Акцентът е върху иновирани програми за методическо обезпечаване на тренировъчната и спортно състезателна дейност във връзка с научната спортна мисъл", подчерта Мариана Георгиева. В ММС са си поставили за цел възстановяване на функционалната взаимовръзка между държавата, общините, спортните организации и всички спортни субекти и точно тя била в основата на новата програма. "Това единство трябва да обезпечи инвестиционната себестойност на всички финансови ресурси", подчерта Георгиева.

Гришо чака Рафа след разгром на янки в Синсинати

Григор Димитров (№29 в света) чака бившия №1 и настоящ №3 Рафаел Надал (Исп) в III кръг на "Мастърс" турнира в Синсинати ($2 369 000). 22-годишният хасковлия отнесе Брайън Бейкър (САЩ, №185) с 6:3, 6:2 в мач от II кръг. Българинът се класира за 1/8-финалите на силния турнир за първи път в кариерата си, при 3-ото си участие. Димитров заслужи $38 000 от наградния фонд и 90 т. за световната ранглиста, с които си гарантира оставане в топ 32. Така Гришо ще е сред поставените на US Open, който започва на 26 август. С 90-те точки българинът ще се изкачи до 28-ото място.

Рафа и Григор са играли 2 пъти досега и испанецът има 2 победи, но и в 2-та случая българинът затрудни именития си съперник, след като взимаше по сет. Първата им среща бе през февруари 2009 г. на турнира в зала в Ротердам, когато Надал бе №1 в света, а Григор едва 17-годишен. Вторият им сблъсък бе тази година на един от любимите турнири на Надал - "Мастърс"-а в Монте Карло на клей. Мачът тогава завърши 2:6, 6:2, 4:6. Рафа тази година няма загуба на твърда настилка, но първо трябваше да се справи тази нощ с Бенжамин Бекер (Гер).

Дънекова се дъни в Москва

Силвия Дънекова се издъни във финала на 3000 м стипълчейз на Световното първенство по лека атлетика в Москва. Българката завърши 14-а с време 9:58:57 мин. Състезателката от Нови пазар остана далеч от постижението си в сериите (9:35:66 мин.), с което подобри брадясал национален рекорд. Финалът бе първи в кариерата на Дънекова на световно. Тя бе и единствена от нашите атлети досега, достигнала финал в Москва. Миналата година тя бяга на еврофинал в Хелзинки.

Титлата с най-добро време в света за годината от 9:11:65 мин. грабна Милка Чемос Чейва (Кен). За африканката това бе първо злато в кариерата след сребърните отличия на последните 2 световни. Среброто заслужи Лидия Чепкуруи (Кен) с време 9:12:55 мин. С бронза се поздрави София Асефа (Етиоп) с 9:12:84 мин.

"Извинявам се, че не можах да дам това, което очаквах. Надявах се, че мога да си повторя бягането. В състояние съм. Самият резултат от 9:30 - 9:32 мин. е в краката ми. Но както винаги съм казвала, невинаги можеш да реализираш това, за което си подготвен. Явно още не съм подготвена в рамките на едно състезание да правя 2 силни бягания. Това го отчитам като минус в подготовката ми", каза Дънекова.

Световната рекордьорка на овчарски скок Елена Исинбаева (Рус) спечели трета световна титла с 4,89 м и вдигна на крака зрителите на стадион "Лужники". 31-годишната Исинбаева е олимпийска шампионка от Атина 2004 и Пекин 2008 и световна от Хелзинки 2005 и Осака 2007. Исинбаева, която единствена е преодолявала границата от 5 м и държи рекорда с 5.06 м, направи 3 неуспешни опити да го подобри с 1 см. Втора с 4.82 м от първи опит завърши действащата олимпийска шампионка от Лондон 2012 Дженифър Сур (САЩ). Толкова преодоля, но от трети опит вицешампионката от Лондон 2012 Ярислей Силва (Куба) и заслужи бронз. Фабиана Мурер (Браз) не успя да защити титлата си от Дегу 2011 и остана едва пета с 4.65 м. "Няма да се отказвам от спорта. Ще направя дълга пауза, за да родя дете през следващата година и след това ще се опитам да се завърна на Олимпийските игри в Рио де Жанейро 2016", успокои феновете си Исинбаева, която бе обявила, че в Москва ще скача за последно на голямо първенство.

Световната рекордьорка на овчарски скок Елена Исинбаева (Рус) отбелязва с акробатично премятане с руския флаг третата си световна титла, спечелена пред собствена публика в Москва

гледайте

ПО БНТ 1
ЛЕКА АТЛЕТИКА
09.05, 19.00 и 21.00
СП в Москва
ПО ЕВРОСПОРТ
08.30 и 17.30
СП в Москва
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.15 Енеко тур (Есен - Флаймен, IV етап)
СКИ-СКОКОВЕ
20.45 Лятна Гран при в Куршевел
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ХОКЕЙ НА ЛЕД
18.30 Лев - АК Барс
ПО ФИЛМ +
ТЕНИС
18.00 Турнир в Синсинати (мъже)

кратки

Олимпийски и световен шампион ще бягат за „Сивен Кът"

17-ият турнир по ски бягане с ролери "Сивен кът" ще се състои в неделя. Участие в бягането на 19 км по асфалта от Юндола до Белмекен са заявили над 100 скиори в различните възрастови групи, сред които олимпийският шампион в ски бягането Евгений Дементиев и световният първенец Максим Вилегжанин, двукратният световен вицешампион Алексей Полтаранин. Освен силните скиори от Русия ще участват и състезатели от националния отбор по ски ориентиране на Норвегия, скиори от Германия и първият българин - европейски шампион по ски ориентиране Станимир Беломъжев. Много от участниците, между които и най-силните български скиори Веселин Цинзов и Антония Григорова, имат спечелени олимпийски квоти за Сочи 2014. Турнирът "Сивен Кът" се провежда под патронажа на кмета на Велинград Иван Лебанов, първият българин с медал от зимна Олимпиада - бронз на 30 км ски бягане от Лейк Плесид 1980.

Рилецо взе четвърти американец

Отборът на Рилски спортист привлече четвърти американски баскетболист. Това е центърът Евън Равънел. Той идва от отбора на Мейл Матрикс, с който стана шампион в Универсалната баскетболна лига в САЩ. Там той записа 7 мача със средно 22.6 т. и 12.7 борби По-голямата част от кариерата на Равънел досега преминава в I дивизия на NCAA. Първо той е част от Бостън Колидж, а след това преминава в Охайо Стейт за 3 сезона. Освен четиримата американци - Върнън Тейлър, Корин Хенри, Шон Барнет и Евън Равъне, Рилецо привлече и националa Златин Георгиев от Левски, по-малкия син на легендата Петкана Макавеева.

Кутровски отпада в Канада

Димитър Кутровски отпадна в I кръг на турнира по тенис на твърди кортове в Калгари, Канада, с награден фонд $15 000. 25-годишният софиянец отстъпи пред Филип Пеливо (Кан, №3) с 5:7, 6:1, 3:6. Преди изминалите 2 седмици Кутровски игра 2 финала на турнири от сериите "Фючърс" в САЩ, но загуби и двата.